

Учителят Беинса Дуно

УЧЕНИЕ И РАБОТА

Утринни слова
Година IV (1934 - 1935)

Второ издание

София 2013

Ученикът трябва да *благодари* от сутрин до вечер за всичко, което вижда около себе си. Тогава струите на Любовта ще потекат през неговата душа.

Учителят
(Свещени думи на Учителя, София 1938 г.)

Ученикът трябва да бъде *благодарен* на това, което Учителят му дава, и да върви напред. Учителят никога няма да остави ученикът да се спре.

Ученикът чувства подкрепата, която иде от Учителя, от цялото Небе. Това го изпълва всеки момент с благодарност и благоговение.

Учителят
(Свещени думи на Учителя, София 1938 г.)

Учителю, благодарим Ти за Божественото Слово, с което ни дари. Израз на нашата благодарност ще е изучаването и прилагането Му от всеки ученик, на когото съзнанието се е отключило за Него, за Словото.

УЧЕНИЕ И РАБОТА

Като изучаваме живота, ние виждаме две забележителни неща: едните са обикновени, а другите – извънредни. В обикновените неща всички хора си приличат. В тия неща съществува голямо еднообразие. За пример, хората ядат, пият, дишат, говорят, почиват по един и същ начин. Пък и като умират, пак виждаме някакво еднообразие. Умрелите хора си приличат. Те са кротки, на никого лоша, обидна дума не казват. Обаче има нещо неприятно в умрелите хора – те миришат. Телата им се разлагат и започват да миришат лошо. Човек умира поради прекъсване на връзката си с Първата Причина на нещата. Когато животът на човека не е в съгласие с Божествения, виждаме, че смъртта неизбежно го следва. Отнемете ли достъпа на въздуха до човека, той непременно ще умре. Държите ли го дълго време без вода и без хляб, той непременно ще умре. Следователно човек умира, когато се прекъсва връзката му с живота. Що се отнася до извънредните работи, там съществува голямо разнообразие. Затова казваме, че обикновените работи са човешки, а извънредните – Божествени.

Често хората скърбят, страдат, смущават се вътрешно, без да знаят дълбоката причина за това. Щом няма видима, външна причина за скръбта им, тогава причината е вътрешна и се дължи на факта, че между Бога и човешките души има някакво препятствие. Това препятствие не позволява да става правилна обмяна. – Какво трябва да направим, за да възстановим връзката си с Първата Причина? – Махнете препятствието от пътя си. – Можем ли ние сами да го махнем? – Както сами сте го турили, така и сами можете да го махнете. Ако друг някой беше поставил препятствието на пътя ви, мъчно бихте могли да го махнете. Като поставя известно препятствие на пътя си, човек не подозира какви последствия могат да се родят. Щом лошите последствия почнат да се явяват едно след друго, човек

скърби, страда, но нито знае кой е виновник за страданието му, нито къде се крие причината за тия страдания. Откак светът съществува, човек все е страдал: и до днес още той страда, но все пак се замисля върху делата си. За да избегнат страданията, хората мислят какво говорят, как постъпват и т.н. Днес те са по-умни, отколкото са били в миналото. Един ден, когато поумнеят още повече, те няма да страдат. Ако и тогава страдат, поне ще разбират смисъла на страданията, ще знаят причината и ще ги използват разумно. Много от страданията на хората не са предвидени в Божествения план. Те сами си ги причиняват. Тези страдания, именно, могат да се избегнат. За пример, някой се влюбва в парите си и трепери за тях, както за нещо свещено, без което не може да живее. Откраднат ли парите му, той страда, мъчи се, дохожда до отчаяние. Да се влюби човек в златото, това представя особен род престъпление. Златото нито се яде, нито се посажда. И то има своя цена, но тя е повече външна, отколкото вътрешна. В този смисъл, човек трябва да разбере вътрешната цена, вътрешната стойност на златото. Иначе, гледа ли на него само като на материално богатство, което може да го ползва на физическия свят, човек неизбежно ще се спъне. На физическия свят човек може да се ползва от златото, но влезе ли с него в духовния свят, цената му свършено пада. Там искат от човека вътрешно злато. Тогава защо е това богатство, което може да ви причини ред страдания и спънки? Това не значи, че човек не трябва да бъде богат. Бъдете богати, стремете се към богатство, но към истинското богатство, което нито ръжда, разяжда, нито молец го напада. Днес хората си служат повече с книжни пари, които един ден могат да се обезценят. Ако сте богати, бъдете богати със звонкови пари, с чисто злато.

Каква е стойността на книжните пари? Преди войната още един българин внесъл в българската народна банка една сума от 600 000 германски марки. По това време германската марка имала цена. Той си мислил, че бил осигурен вече за цял живот. Какво станало впоследствие? След Всеобщата война германската марка спадна

толкова много, че сумата 600 000 лв. се равняваше на по-малко от десет стотинки български пари. Този господин получил писмо от банката да се яви и получи вложената от него сума, защото нямало смисъл за такава малка сума да държат отделна партида в книгата си. Като се явил да получи вложената сума, той трябвало да внесе още някаква сума, за да допълни стойността на десетте български стотинки. Какво може да направи днес човек с десет стотинки? Докато мисли, че се е осигурил, човек често се изненадва от живота и вижда, че това, на което разчитал, се е обезценило. По това време един обед в Германия е струвал милиарди германски марки. Най-после германците видяха, че с цената на своята марка не могат да постигнат нищо и започнаха постепенно да повдигат стойността ѝ.

Съвременните хора се намират почти при същото илюзорно положение в живота си, в каквото държавите – във финансово отношение. Днес те разчитат на парите, на здравето си, на знанието си, на силата си, но един ден ще видят, че всичко това се е обезценило – не струва даже и десет стотинки. Лягат здрави и читави, но сутринта стават болни; лягат богати, силни, на сутринта стават сиромаси, слаби. – Защо? – Тяхната монета е спаднала. На какво се дължат тия неща? – Вързали са ги материално. Приятелите им, с които са яли и пили в миналото, днес идат със своите полици, искат да им се плати. Докато не им се плати, или докато не обещаят, че ще им платят, те няма да ги пуснат. Христос лесно се справяше с тия същества. Той лесно ги пъдеше навън. От духовно гледище всички болести, спънки и мъчнотии в човешкия живот се дължат на низши, ненапреднали същества, които влизат в човека и го връзват по различни начини. Така те му създават ред препятствия, от които мъчно може да се освободи. Това подържат и съвременните учени. Те казват, че болестите се дължат на различни микроскопически, низши същества – микроби, които влизат в човешкия организъм и го разрушават.

Съвременните хора често изпадат в положението на онзи колар, който бил изигран от един млад, 19-годишен момък. Коларят отивал в града. По пътя го настигнал млад момък и го помолил да се качи на колата му, защото имал някаква бърза работа в града. Коларят се съгласил и момъкът се качил на колата. По едно време коларят спрял конете, слязъл от колата и казал на момъка: „Дръж гема на конете! Ще се отбия на това ханче, да свърша една работа.” Момъкът взел гема в ръката си, ударил конете с камшика и започнал силно да препуска. Като свършил работата си, коларят видял, че колата му не била на мястото си и останал изненадан: пред ханчето нямало нито колата, нито момъка. Няколко часа наред трябвало коларят да бяга, за да стигне колата си. Какво показва този пример? Младият, но лош момък, представя лошите мисли, чувства и желания в човека. Не давайте гема на вашия кон, т.е. на вашия ум, в ръцете на лошите мисли и чувства, защото в момента, когато вие се отбиете от пътя си, те ще ударят коня ви и ще избягат. И след това, дни, месеци, а понякога и години наред трябва да тичате след колата си, да освободите ума си от ръцете на младите злосторници. Като се намерите пред мъчнотии и несгоди, вие се оплаквате от живота си, намирате, че е тежък, лош. За да бъде животът ви добър, вие трябва да бъдете умни. Умният човек всякога изпълнява волята Божия, вследствие на което разбира кое е добро и кое лошо, кое е положително и кое отрицателно. За умния човек животът и на Земята, и на Небето е добър.

В първата глава на Битието е писано за създаването на света. Много трябва да учи човек, за да разбере вътрешния смисъл на тази глава. Разбере ли Битието, човек ще дойде до онази абсолютна вяра, с помощта на която може да съгради своя живот, т.е. да го преустрои. Старият живот е отживял вече времето си. Казано е в Писанието: „Старото небе и старата земя преминават. Аз ще създам ново небе и нова земя.” Човек трябва да бъде готов да живее в новата Земя и в новото Небе. Какво представят старото Небе и старата Земя? Те

могат да се уподобят на стари, овехтели дрехи, закърпени с безброй кръпки, но повече не могат да се кърпят – не издържат. Какво трябва да прави човек със старите си дрехи? Той трябва да ги хвърли, да си купи нови дрехи и да се облече с тях. Нови, светли дни пристигат. Те изискват нови, чисти дрехи, нова, светла премяна. Новите дрехи представят новото Небе и новата Земя, които сега се градят. Изгорете старите дрехи и с нови се облечете. Нито своите стари дрехи носете, нито чужди стари дрехи обличайте. Старите дрехи, както и дрехите на болни хора, туряйте в огъня. Ако искате шивач да ви шие дрехи, той трябва да бъде добър, здрав човек. Ако купувате хляб, търсете добър, здрав фурнаджия. Каквата работа и да вършат, болните хора предават своите болезнени състояния на всеки, който се докосне до това, което те са направили.

Следователно с каквато работа и да се заеме, човек трябва да я върши с Любов, с Вярa, с вътрешно разположение. Без Вярa и без Любов нищо не се постига. Дом, общество, държава, съградени без Вярa и без Любов, не устояват. Живее ли без Вярa и без Любов, човек всякога ще страда: ще става и ще ляга, ще яде и ще пие, но работите му ще бъдат неуспешни. Искаш ли да разрешиш въпросите си правилно, внеси Любовта в душата си. Живееш ли в безлюбие, от ден на ден ще се проваляш.

Какво представя безлюбието и какво – Любовта? Градина, посадена с доброкачествени плодни дървета, с богата, добре разработена почва, но поставена на безводно място, представя човек, в сърцето и в душата на когото няма Любов. Този човек живее в безлюбие. Пуснете ли вода в същата градина, в скоро време тя се превръща в рай: цветя цъфтят и разнасят благоуханието си, плодове зреят, и птички весело пеят. Това е човек, в душата на когото Любовта царува. Водата е Любовта, която всичко полива, а сушата е безлюбието. Вярата пък представя път, канал, по който водата тече. Затова е казано, че с вярa всичко се постига. Дето е вярата, там идат благата. Вярата усилва ума. Човек може да изучава само онова, в

което вярва. Всяко нещо, в което човек не вярва, нито може да го изучава, нито може да го направи. Всичко, което човек е постигнал в живота си, се дължи на неговата вяра. Всички изобретения на великите, на учените хора се дължат на тяхната вяра. Който вярва, той ще бъде здрав; който не вярва, той не може да се лекува, вследствие на което и болестта му ще го следва. Не може да има Вярата онзи, който няма връзка с Бога. Вярата е връзка между Бога и човешката душа. Както чрез очите човек възприема светлината, чрез ушите – звука, чрез устата – храната, така и чрез Вярата той свързва душата си с Бога. Изгуби ли Вярата си, той прекъсва връзката си с Бога. Щом тази връзка се прекъсне, човек е изложен на неуспехи, на мъчности на страдания.

И тъй, Вярата е потребна на човека, за да се справя с всички противоречия и да превъзмогва страданията и мъчнотиите в живота си. Имаш ли Вярата, скръбта ти ще се махне, болката ти ще престане, сиромашията ти ще изчезне. С вяра човек всичко може да постигне. Вярата е път на Любовта. С други думи казано: Любовта иде по пътя на Вярата. Наистина, когато някой добър приятел дойде в дома ви, вие трябва да му направите път. Когато някой цар посети една държава, всички нейни поданици му оказват добър прием. Следователно, иска ли човек да дойде Любовта в него, той първо трябва да има вяра, т.е. да приготви пътя, по който Любовта ще дойде. Щом Любовта дойде, с нея заедно идат и благата. Живот без блага е като земя без вода. Искате ли човек да придобие Любовта, той трябва да има силна Вярата. Силна Вярата, силни желания правят човек силен. Да бъде човек силен, това не значи, да се налага на другите. Силен човек е онзи, който може да заповядва на себе си, да се справя със своите вътрешни противоречия и да върви напред. Силен човек е онзи, който организира своите енергии и ги отправя в посока, която всякога го повдига и помага за растенето му. – Ама ние сме слаби хора. – От вас зависи да бъдете силни, да изработите в себе си онзи път, по който Любовта ще дойде. Дълъг е този път, но приятен. Като

живее 120 години на Земята, човек сам ще види какъв път си е изработил, през къде е минал и какви усилия е правил. Малцина са изминали този път. Тъй както хората някога са вървели и вървят, те са били изложени на големи падания и ставания, на големи клатушкания. – Защо? – Вечер са пътували. Човек трябва да пътува през деня, когато Слънцето грее, да види колко красив е пътят, който човешката душа минава.

Като четете първата глава на Битието в която се говори за създаването на света, там можете да видите пътя, през който човешката душа трябва да мине. Този път е път на зазоряване, защото човек минава от тъмнина в светлина, от смърт в живот. Смъртта е тъмнина, нощ, а животът – светлина, ден. Човек трябва да излезе вече от тъмнината, от нощта на живота, дето никой не може да работи. Нощта не е плодородна, а смъртта не носи никакво щастие.

Сега, за да успявате в живота си, вие трябва да се спирате само върху ония неща, които са необходими. Непотребните туряйте настрана. От какво се нуждае гладният? – От хляб. Като му дадат хляб, той първо го поглежда, да не е мухлясъл. Щом се убеди, че хлябът е пресен, той веднага започва да яде. Речете ли да му държите лекция за произхода на житото, за неговото растене, отглеждане, смилане на мелницата, гладният ще каже: „Моля ви се, дайте ми парче хляб, защото съм гладен.” Щом се нахрани, той ще каже: „Сега вече можете да ми говорите за произхода и развитието на житото.” Не е гладен онзи, който се интересува от въпроса за растенето на житото, за смилането му в брашно, за начина, по който се меси хляб и т.н. По същия начин мнозина от вас искат да знаят как умират, къде ще отидат, как ще ги посрещнат и т.н. От вас зависи къде ще отидете след смъртта си, как ще ви посрещнат и т.н. За вас е важно да учите. Ако учите, ще отидете на добро място и добре ще ви посрещнат. Не учите ли, нищо добро не ви чака, нито на Земята, нито на Небето. Ако работите, навсякъде ще ви приемат добре. Ако имате вяра, каквото желаете, ще постигнете.

Събрали се неколцина вярващи – католик, евангелист, православен, мохамеданин, будист, еврей и започнали да спорят помежду си кой има най-право верую и кой ще заеме първо място около престола на Бога. Случило се, че пръв умрял католикът. Той веднага се запътил към райската врата и похлопал. – Кой там? – Аз съм, еди-кой си католик, ида да заема първото място, което ми е определено, заради правотата на моето верую. – Тук няма никакви католици, нито пък е определено първо място за някакъв католик. Слезте на Земята, там съществуват деления според вярата на хората. Тук никакви деления не съществуват. Тук има само Синове Божи, които обичат Бога и Го признават за свой Баща. Имената и службите, които хората носят на Земята, ни най-малко не определят техните места на Небето. След католика се изредили и останалите вярващи, които спорили на Земята върху въпроса, кой ще заеме първото място на Небето, но всички получили един и същ отговор.

Следователно, докато човек мисли, че като християнин, будист или мохамеданин, ще влезе направо в Небето и ще заеме първо място, той е на крив път. Има ли такава мисъл в главата си, веднага ще го върнат назад, ще му кажат, че има още много да учи. Ако не знае да пее, както трябва, пак ще го върнат на Земята. Не правят ли същото и в училищата на Земята? Ако ученикът не е свършил четирите отделения, не го приемат в прогимназия. Ако не е свършил прогимназия, не го приемат в гимназия. И най-после, ако не е свършил гимназия, не го приемат в университет. Ако за ученика на Земята е мъчно да минава от по-долно училище в по-горно, колко по-мъчно е за човека да мине от Земята направо в Небето. Колкото е възможно болна мома, на смъртно легло, да се ожени и да създаде дом, толкова е мъчно човек да влезе в Небето между светлите и възвишени същества. Само здравата мома може да се ожени и да създаде дом. Само умният, работливият човек може да стане виден, да се прочуе в света. За да дойдете до това положение, вие трябва непрекъснато да учите. Започнете като малките деца от азбуката и непрекъснато се упражнявайте. Започнете от

буквата „а”, като начало на новия, на най-малкия живот. Като научите буквата „а”, ще отидете към втората буква – „б”, с която Бог е започнал създаването на света. Без азбука човек не може нито да пише, нито да чете. Щом не може да пише и да чете, човек се лишава от възможността да влезе във връзка с разумните и добри същества. Всяка дума в езика е отделна буква в азбуката. Чрез думите човек изказва своите мисли и чувства и по този начин влиза във връзка и разбирателство с окръжаващите. Всяка мисъл, всяко чувство оказват известно влияние, както върху самия човек, така и върху ближните му. Ако пипнете пулса на добрия и на лошия човек, ще видите, че те коренно се различават. Пулсът на добрия човек бие по един начин, а на лошия – по друг начин. Изобщо добрият и лошият човек се различават по много неща; по температурата на тялото си, по миризмата си и т.н. От добрия човек се разнася такава миризма, каквато най-ароматните цветя отделят от себе си.

И тъй, за да постигне желанията си, човек се нуждае от Вярата. Приложете Вярата в живота си, да видите, какви резултати ще имате. – Не може ли да се живее без Вярата ? – Да живеете без Вярата, това значи, да сте лишени от светлина. Колкото и да е богат един замък, вие не можете да се ползвате от него, докато кепенците на прозорците му са затворени. Отварят ли се кепенците на този замък, вие виждате всичко около себе си и се радвате на красотата му. Големи богатства се крият в човешкия ум и в човешкото сърце, но човек може да ги види само чрез Вярата. Днес, при големите богатства, които Бог е вложил в човека, последният ходи като просяк тук-там да иска нещо. Човек има цял чувал брашно в дома си, но като не знае как да го замеси, той ходи от къща на къща, да му дадат парче хляб. Вземи вода, малко квас, разбъркай ги, тури брашното вътре, замеси всичко и ще направиш хляб. Съвременните хора сами могат да си правят хляб, баници, различни сложни ястия, но Вярата си не могат да приложат. Според мене няма по-лесно нещо от това, да приложи човек Вярата си.

Ще приведа един пример от живота, да видите какво значи човек да вярва.

Като виждал страданията на хората, един английски лорд си задал за цел да направи опит, да види коя е причината за страданията им. Опитът му се състоял в следното: той дал едно обявление във вестника, че прощава дълговете на всички свои длъжници, които възлизали на 500 души. Същевременно той определил деня и часа, когато иска да се срещне с тях в дома си. Като прочели обявлението по вестниците, длъжниците на лорда си казали: „Нашият кредитор е намислил да ни устрои някаква примка. Като ни събере в дома си, той ще ни застави по някакъв начин да се издължим.” В определения ден те се събрали пред къщата на своя кредитор и започнали да разискват върху въпроса, защо ги вика кредиторът им и трябва ли да влязат при него. Обаче един от длъжниците на лорда, беден, окъсан човек, дошъл до неговата къща и не се спръл да разисква заедно с другите защо го викат, трябва ли да влезе вътре, или не, но направо влязъл в дома на лорда и похлопал на вратата. – „Какво обичате?” – „Дойдох при вас като ваш длъжник.” – „Къде са другите?” – „Вън.” Значи от 500 души само един е повярвал, че лордът е готов да прости дълговете им.

Днес всички хора, като длъжници на лорда, стоят пред вратата на Бога и философстват върху въпроса, защо Бог ги е повикал при себе си и трябва ли да влязат при Него, или не трябва. – Дойдете ли до вратата на Бога, всякава философия трябва да остане настрана. Влезте при Бога с всичката си Вярa към Него. Щом влезе при Бога, човек ще се освободи от товара, който от векове носи на себе си. Освободи ли се от своя товар, животът му ще се осмисли.

Сега ще се върна към примера за лорда и бедния му длъжник. Като влязъл при лорда, длъжникът се поклонил учтиво и чакал какво ще му кажат. Лордът му казал, че прощава всичките му задължения, като същевременно му дава възнаграждение още толкова, колкото е дългът му. „Иди сега у дома си и живей спокойно, според Божиите

законали”. Останалите длъжници, като разбрали как лордът постъпил с бедния и окъсан длъжник, съжалявали за своето недоверие към лорда, но било вече късно.

Днес всички хора стоят пред прага на Божието Царство и се колебаят, да влязат, или не. Дяволът обаче ги съветва да не влизат. Той им казва: „Млади сте още, не е време да влизате там. Вие трябва да си поживеете, да се порадвате на свободата си.” Оттук излиза твърдението на хората, че младият трябва да си поживее, а старият – да си почива. – Кой ще работи тогава? Не, и млади, и възрастни, и стари – всички трябва да работят. Досега хората само са се мъчили и трудили. Те още не са работили. Няма по-приятно нещо в живота от работата. Според мене младият трябва да придобива Вяра, възрастният – да работи, а старият – да учи. Сегашните хора не успяват в живота си, защото са разбъркали местата на всички неща. Дали сте млади, възрастни или стари, щом мине през ума ви някаква Божествена мисъл, приемоте я и я реализирайте. Тя е подобна на плод. А всеки плод узрява само когато се постави на мястото си.

И тъй, младите да вярват, възрастните да работят, а старите да учат. Като живеят по този начин, хората ще напредват, ще се разбират помежду си и ще се обичат. Само при това положение, човек ще може да разбере, че има един Господ в света, един Спасител – Любовта и един Учител – Мъдростта.

Новото учение изисква от всички да придобиете Вяра и да следвате пътя на Любовта без никакво колебание, без никакво съмнение.

*1. Утринно слово от Учителя, държано на 23 септември, 1934 г.
гр. Русе*

ПОСЛУШАНИЕ

Сега ще прочета втора глава от Битие.

Като четете тази глава, вие се връщате към далечното минало, когато Господ е създавал света и човека. Първият човек е бил дете, от което се е искало само послушание. Бог е поставил човека в Рая, дето имало четири реки. Тези четири реки представят четирите посоки на света: Изток, Запад, Север и Юг. Изток представя Правдата, Север – Истината, Юг – Доброто, а Запад – Послушанието. Тия реки имат смисъл само при това уподобяване. Ако човек и до днес още страда, това се дължи, именно на непослушанието. Заради непослушанието трябвало той да напусне рая и да отиде в света, дето го очаквали страдания и мъчности. Една малка причина е създала големи последствия. Наистина ние виждаме, че малките причини произвеждат големи нещастия.

Това, което някога е станало в Рая с първите човеци, става и днес в света. Всички хора са били в Рая и са излезли оттам поради непослушанието си. Като се намерят пред страдания и изпитания, хората се запитват какво трябва да правят, за да се освободят от тях. Много просто! Като слушат, хората лесно ще се справят със страданията си. – Защо е необходимо послушанието за човека? – За да не му се случи някое нещастие. Какво трябва да прави човек, когато върви по улиците на някой шумен, голям град? Той трябва да отваря очите и ушите си на четири, да вижда и да чува отде се задава автомобил, трамвай или файтон, да не пресече пътя му, да не пострада по някакъв начин. Не чува ли добре, човек може да се натъкне на ред нещастия. Същото може да се каже и за Божествените пътища и закони. Който не познава законите и пътищата на Божествения свят, той ще се натъкне на ред противоречия, нещастия и страдания. Това се дължи на човешките слабости. Мнозина мислят, че като се помолят сутрин, т.е. като направят една кратка молитва,

или като направят едно малко добро, те са изпълнили задълженията си за цял ден. Не, човек трябва да бъде в постоянен контакт с Бога, непрекъснато да слуша заповедите Му и да ги изпълнява. Да бъде човек в постоянен контакт с Бога, това значи, да се ползва от Неговата светлина, да вижда, къде върви. Дето и да тръгне, по който път и да върви, човек трябва постоянно да бъде буден, бързо да отваря и затваря очите и ушите си, да вижда и да чува, какво става около него. Дали ще бъде с отворени или затворени очи и уши, човек трябва да обръща внимание на три неща в живота си: първо, да гледа да не се спъва; второ, да пази това, което има; трето, да поддържа условията за развиване на това, което Природата е вложила в него.

И тъй, непослушанието създава лошите прояви на плътта: блудодеяние, ревност, убийства и т.н. Тези неща не могат да наследят Царството Божие. А плодовете на Духа са: Любов, Радост, Мир, Дълготърпение, Кротост, Въздържание и др. Който е развил тия добродетели в себе си, той се е удостоил с плодовете на Духа. Да разполага човек с тия добродетели, това значи да разбира как да ги проявява за всеки даден момент. За пример, при различни случаи в живота, Любовта се проявява по различни начини. Изкуство е да знае човек кога как да проявява своите добродетели. Който е придобил това изкуство, той не се тревожи, не се безпокои, не е нервен. Дали някой му дължи, той не се смущава от това. Той никого не съди, от никого нищо не иска. Той знае, че няма напълно изправен човек в задълженията си. Ако някой е изправен в едно отношение, в друго отношение може да не е изправен. Днес хората не изпълняват задълженията си както трябва, но въпреки това законът не ги държи строго. Обаче ще дойде ден, когато законът ще ги държи отговорни за най-малкото задължение. Той ще ги държи отговорни не само към хората, но и към животните и растенията. Какъвто и плод да изяде, той трябва да посади семката му в земята, да ѝ даде условия отново да поникне. Не посади ли семката му, законът ще го държи отговорен.

Днес от всички хора се изисква вътрешно, мистично разбиране на живота. Тъй както съвременните хора разбират религията, те се забавляват. Това не е религия, но забавление. Религията има своя вътрешна, мистична страна, която трябва да се разбере и проучи. Слушате някой проповедник да говори на слушателите си нещо от Стария или Новия Завет, но виждате, че той сам не е разбрал дълбокия смисъл на това, което проповядва, вследствие на което не може да го приложи. Един свещеник или проповедник развива пред слушателите си стиха от Евангелието, изказан от Христа: „Който има две ризи, да даде едната от тях на ближния си.” Свещеникът развивал този стих пред своите пасоми, а същевременно сам се чудел как е възможно човек да има само две ризи и едната от тях да даде на ближния си.

Един неделен ден свещеникът държал беседа на слушателите си върху „даването”. За тази цел той цитирал горния стих от Евангелието. Попадията слушала проповедта на мъжа си и се върнала у дома си доволна, че разбрала и чула нещо хубаво. В това време на пътната врата потропал един беден и окъсан просяк. Като видяла, попадията се съжалила над него и си казала: „Ще дам на този просяк една от ризите на мъжа си. Той говори днес в църквата, че Христос е казал да мислим за бедните. Дядо поп има две нови ризи, затова ще дам едната на просяка.” Като намислила, така и направила. Като се върнал от църква, попът потърсил ризата си, да се преоблече. – „Попадийо, къде е новата ми риза?” – „Дадох я на един гол, беден просяк. Спомних си проповедта, която днес говори в църквата и реших да я приложа.” – „Не си постъпила добре. Това, което говорих, се отнася за другите хора, но не и за нас. Попската риза не трябва да се дава на никого.”

Като четат Евангелието, мнозина казват, че ако човек иска да изпълнява волята Божия, работите му съвсем ще се объркат. Не, да изпълнява човек волята Божия, както трябва, това значи, да оправи всичките си работи. Хората не са готови да изпълняват волята Божия,

защото сърцата и умовете им са препълнени, т.е. обременени от тежестите на живота. Те се намират в положението на ония девет души, които яли чорба с една обща лъжица, от общ съд. Лъжицата минавала от уста в уста толкова бързо, че като минал един заек край тях, никой не могъл да се обади. Устата на всички била пълна. Всички били заети със сърбане на чорбата. Такова е положението и на съвременните хора. Те не могат да се молят на Бога, не могат да изпълняват волята Му, защото устата им е пълна, т.е. сърцата и умовете им са обременени. За да изпълняват волята Божия, те трябва да се освободят от бремето на своето сърце и на своя ум. – Как трябва да се моли човек? Как трябва да изпълнява волята Божия? – Ако е екскурзиант, той трябва да тури раницата си настрана и така да влезе в църквата. Ако е войник, той трябва да остави пушката и сабята си вън и тогава да влезе в църквата. Ако е семеен, той трябва да забрави грижите за семейството си. Ако е учен, той трябва да освободи главата си от всички формули.

Раницата на туриста, пушката на войника, задълженията към семейството, формулите на учения, това са странични работи, които отдалечават човека от правия път. Това е неразбиране на живота. Земяделецът става рано сутринта и без да се помоли, без да се измие даже, бърза на нивата, час по-скоро да я изоре и посее. Каква полза от бързането, ако след като я изорал и посял на време, завали дъжд и град, който очука житото до основа? Каква полза от това бързане, ако Бог не изпрати дъжд да полее нивата и градината на земяделеца? Какво показва това? Това показва, че всеки труд, малък или голям, е на мястото си, когато Бог го благославя. Не е ли благословен, той не е на мястото си. Истински труд, истинска работа е тази, която е благословена от Бога. Следователно малко работи, но работата ти трябва да е благословена. В такъв случай малкото работа, но благословена, дава толкова, колкото многото. Такова е отношението между огъня и кибритената клечка. Цяла лопата огън или само една

кличка кибрит произвеждат еднакви резултати. При Божието благословение и малкият, и големият труд дават еднакви резултати.

Сега ще се спра върху мисълта за работата и почивката. Човек може да почива само тогава, когато е работил. Почивката следва работата. Без работа няма почивка. И в Библията се казва, че Бог си починал след шестдневната работа. – „И видя Бог, че всичко, което направи, беше добро.” Следователно истинска почивка подразбира добро завършване на работата. Неестественият живот обаче уморява човека. След такъв живот, колкото и да иска да си почине, човек всякога ще бъде уморен. Какво представят греховете и неестественият живот? – Цигански тръни. Страшно е да ходи човек бос по цигански тръни. Опитал ли веднъж бодилите на тия тръни, човек непременно ще търси гладкия, чистия път. Но за да може свободно да върви по този път, той трябва да се спре, да извади бодлите от краката си, да почине малко, докато раните му заздравеят и тогава да тръгне по чистия път. Сегашните хора ходят повече боси, вследствие на което краката им са набити и избодени. Видите ли човек, на когото краката са наранени и избодени, ще знаете, че той е вървял бос. Този човек постоянно се оплаква от тръните, т.е. от греховете, които е направил. Искан ли да бъде добър, праведен, човек трябва да бъде обут!

Казано е за Адам и Ева, че били голи в рая. Тяхната голота ни най-малко не подразбира греховност. Те били добри, но поради непослушание към заповедта, дадена им от Бога, трябвало да напуснат рая и да отидат в света, дето ги чакали големи страдания и нещастия. За да издържат на външните сурови условия, Бог ги облякъл с кожени дрехи. Тъй щото, докато първият човек е живял в рая, той бил външно гол, а вътрешно облечен. Като излязъл от рая, той бил външно облечен, а вътрешно гол. Вътрешната голота подразбира греховността на човека. За да бъде облечен външно и вътрешно, човек трябва да води чист и свят живот, да слуша и да изпълнява това, което Духът отвътре му говори. Като живее по този

начин, той ще завърши успешно работата, която е започнал. Човек може цял живот да е работил добре, а накрая да развали работата си. Има майки, които цял живот се трудят и работят, а накрая нямат никакви придобивки. – Защо? – Проявили са някакво непослушание към Духа. Това се случва не само с майките, но и със земеделци, учени, музиканти, поети и т.н. Някой човек живее цели 20 години добър, духовен живот, но след това се отклонил от пътя си и се чудел какво станало с него, че изгубил всичко. – Много просто. По невнимание той чукнал някъде стомната си, водата се изляла, вследствие на което чувствал голяма празнота в живота си. Кой е виновен за това? Той сам.

Следователно, ако доброто, възвишеното не може да остане в сърцето на човека, а светлите и възвишени мисли в ума му, той сам е виновен за това. Оттук вадим следното заключение: никой човек не може да забогатее, докато Божието благословение не е с него. Дето е Божието благословение, там има придобивки. Дето Божието благословение отсъства, там никакви придобивки не се очакват. Това е правилното разбиране. Съвременните хора се мъчат, трудят и работят, но в края на краищата завършват с разочарования. – Защо? – Защото са работили без благословието на Бога. Закон е: Дето Божието благословение отсъства, там разочарованието присъства. За да дойде Божието благословение върху човека, той непременно трябва да бъде послушен. На кого? На Божественото в себе си, на Божия Дух.

Божие благословение е онзи велик печат, който се поставя върху всяка човешка придобивка. Само тази придобивка има обръщение в живота. Същото можем да кажем и за монетите. Само онази монета има обръщение, върху която е поставен образът на владетеля на държавата, от която тя излиза. Всички монети, които имат обръщения, носят образа на своя владетел, който им дава съответна цена. С каква монета трябва да търгува човек? – С доброто. Щом работи с монетата на доброто, човек непременно познава и

злото. Чиста, истинска монета е тази, върху която е поставен образа на доброто. Няма ли образа на доброто върху нея, тя е фалшива монета. Може ли да се ползва човек от фалшивите монети?

И тъй, четирите реки в рая, за които се говори в Битието, представят четирите добродетели, които всеки човек трябва да има. Човек трябва да бъде: справедлив, истинолюбив, добър и любещ. Значи, човек трябва да има в себе си Правдата, Истината, Добродетелта и Любовта. Вън от тия добродетели, човек нищо не може да постигне. Причината за неуспеха на хората се дължи на факта, че погледът им е обърнат към Запад. Те наблюдават залеза на Слънцето, а спят, когато Слънцето изгрява. Западът представя материалния живот, за който всички хора са будни. Добре е човек да наблюдава залеза на Слънцето, но той трябва да наблюдава и изгряването му. Бог изисква от всички хора да бъдат справедливи, истинолюбиви, добри и любещи. Това не е чуждо за човека. – Защо? – Защото той изисква същото и от другите хора. Следователно, както човек изисква от хората да бъдат добри, справедливи, истинолюбиви и любещи по отношение към него, така и той трябва да бъде към тях. Ако хората живеят по този начин, между тях ще се създаде здрава, вътрешна връзка – връзката на Любовта. Само Любовта е в сила да свърже всички хора в едно цяло, да се почувстват братя. Нищо не е в състояние да скъса тази връзка, освен непослушанието. То влезе между първите човеци в рая, скъса връзката им с Бога и ги отдалечи от Него. От това време до днес, хората носят последствията на това непослушание, което върви като сянка в техния живот.

Първото нещо, което се иска от всички хора, е да обърнат страницата на своя живот, на която е написан законът на непослушанието, и да минат към нова страница – към послушанието. Досега хората са вървели по някакъв закон на послушание, но те са слушали змията. Те се слушали помежду си, но не са слушали Божия глас. Тези, на които са се подчинявали, на които са слушали гласа, са ги довели до страдания и нещастия. Сега трябва да се обърнат към

Бога, Него да слушат. Непослушанието към Бога, към доброто, подразбира послушание към злото. Обърнете сега стария лист, т.е. послушанието към злото и приложете съдържанието на новия лист – послушание към доброто, послушание към Бога. За да изкара първите хора от закона на послушанието, змията им даде големи обещания, но от нейните обещания нищо не се изпълни.

Сега и аз ви казвам: Обърнете нова страница от книгата на вашия живот, на която е написано „послушание към Бога”. Приложете ли това послушание, най-малкото, което ви очаква, е освобождаване от страданията. Какво повече можете да очаквате от това? Само онзи може да избегне страданията, който върви в живота си с отворени очи с будно съзнание. Като не разбират закона на послушанието, хората се натъкват на ред мъчности и страдания и се запитват какъв е смисълът на живота. Да бъде човек добър, справедлив, любещ и истинолюбив, това значи да изпълнява волята Божия. Да изпълнява човек волята Божия, това е смисълът на живота. Христос казва: „Не дойдох да изпълня своята воля, но волята на Онзи, Който ме е проводил.” Да бъде човек послушен към Бога, това е най-великият му дълг на Земята. Това значи да изпълни той волята Божия.

Следователно, който прилага закона на послушанието в живота си, той е първокласен певец, музикант, художник и учен. Докато дойде до този закон, човек ще мине през ред мъчности и страдания, които ще го направят силен, велик. Непослушанието е направило хората слаби и страхливи. Те говорят за безстрашие, а на всяка стъпка се страхуват.

Един заек се препасал с два револвера и свободно тръгнал в гората, като си казал: „Сега вече от нищо не се страхувам.” Случайно един храст го засегнал по корема. Той хвърлил револверите настрана и хукнал да бяга. Като видял, че никаква опасност не съществува, той се върнал да вземе револверите, с които отново се препасал и си казал: „От нищо вече не се страхувам.” Обаче през целия ден заекът все хвърлял револверите настрана и отново се препасвал с тях.

Казвам: Препашете ли се веднъж с револверите, повече не ги хвърляйте. Револверите представят доброто, с което човек трябва да се препаше. Препаше ли се веднъж с доброто, той никога не трябва да го отхвърля от себе си. Речете ли, че не трябва да бъдете много добри, търпеливи, справедливи, истинолюбиви и любещи, вие сте хвърлили далеч от себе си револверите, с които сте били препасани. Дръжте всякога револверите си на пояса си, че като дойде злото, да ги хвърляте срещу него. Бъдете смели, не се страхувайте от злото. Искате ли да се развивате правилно, съветвам ви да не се качвате на най-високите върхове. Като тръгвате на екскурзии, качвайте се първо на ниски върхове и постепенно вървете към по-високи, докато стигнете най-високите. Качвате ли се изведнъж на най-високи върхове, вие ще пострадате. Там има големи бури и ветрове, на които не можете да издържите.

Като става въпрос за послушание, хората се запитват как трябва да изпълняват този закон. Като ги бият известно време, те сами ще се научат как да бъдат послушни. В това отношение, те се намират в положението на онези бедни хора, които отивали при един турски бей да се нахранят. Бейт бил добър, щедър и гостоприемнен човек, но всеки, който влизал в дома му да се нахрани, на излизане бивал бит по заповед на бея. Те се чудели, защо този толкова добър човек, който ги нахранвал тъй богато, трябвало да ги бие. Един беден, но благочестив човек, прекарал три деня без парче хляб в устата. Като чувал за този добър бей, че угощавал всички бедни хора, той си казал: „И аз ще отида при него, да се нахраня от неговата трапеза.“ – „Ама ще бъдеш бит?“ – казали му другите. – „Готов съм на всичко, само да се нахраня.“ Като намислил, така направил. Влязъл той в дома на бея, поклонил се учтиво и чакал търпеливо да му дадат хляб. Бейт веднага се разпоредил да го нахранят добре. Бедният човек ял, благодарил и славил Бога. Като се нахранил добре, бейт му дал различни подаръци, пари и го изпратил с благословение. Бедният се обръщал на една, на друга страна, като че очаквал нещо. – „Искаш ли

още нещо?” – запитал го боят. – „Чакам да ме бият слугите. Казах ми, че тук обичаят бил такъв, че всеки, който се нахранвал, трябвало да бъде бит.” Боят му казал: „Това се отнася само за ония, които, като получават Божието благословение, не благодарят и не славят Бога, но спират благословието. Като им се сипва ядене, ненахранили се още, те казват: Стига, стига толкова! По този начин те прекъсваха течението на благословието. Единствен ти постъпи по друг начин, заради което получи подаръци и пари, без да те бият.”

И тъй, дойдат ли страдания в живота ви, не казвайте „стига”, не затваряйте Божиите кранове. Спирате ли страданията, ще спрете и радостите. Който затваря Божиите кранове, той непременно ще бъде бит. За да не бъде бит, човек всякога трябва да благодари и да казва: „Бог да благослови.” В която къща и да влезете днес, все затворени кранове ще намерите. Ако искате да се ползвате от водата на тези кранове, трябва да плащате. Човешките работи са затворени с ключове, а Божиите – без ключове.

Следователно най-добрият и най-лесният живот е този, в който се прилага законът на послушанието. Когато хората се оплакват от живота си, това подразбира живот без послушание към Бога, който създава нещастия и мъчнотии. Мъчен е животът, когато е неестествен. Съзнае ли това, човек трябва да изправи живота си. Геройство е, когато човек греши, но по-голямо геройство е, когато изправя погрешките си. Една от причините за погрешките на хората е, че те не мислят право. Правото мислене не се нуждае от много аргументи, от много доказателства. Колкото една мисъл е по-близо до човешки ум, толкова е по-разбрана. Разбрана мисъл е онази, която е опитана и проверена.

В древността един ученик отишъл при един от Великите Учители и го запитал как трябва да живее. Учителят му дал различни методи, по които трябва да живее, и завършил със заповедта: „Любов към Бога и към ближния си”. Като чул тази заповед, ученикът казал на Учителя си: „Стига толкова! След тази заповед аз трябва да отида в

света, да я приложа, да видя какво мога да направя.” След две години, ученикът отново се върнал при Учителя си и му казал как приложил великата Божия заповед в живота си и какво научил.

Сега и вие, като ученици, правете опити, да видите какво можете да постигнете. Ако не правите опити, вие няма да придобиете никаква самоувереност. Не е ли самоуверен, човек няма да знае нищо за себе си, за своите възможности. Работи ли човек, всичко е постижимо. Той трябва да върви в своя път, да приеме всичко онова, което е определено за него. Всеки човек трябва да върви в своя път и да не препятства на никого да приема светлината направо от Слънцето. Оставете светлината свободно да влиза в очите на всеки човек. Това значи свобода. Това значи послушание към Бога.

Проявената Любов на Духа, проявената Мъдрост на Духа, проявената Истина на Духа носят пълния живот на Бога, на Единния, Вечния Бог, извор на всички блага в живота.

*2. Утринно слово от Учителя, държано на 30 септември, 1934 г.
гр Русе.*

ПОСВЕЩЕНИЯ В ЖИВОТА

Ще прочета 3 гл. от Битието.

Всеки човек се стреми да разбира нещата. Първо той се стреми да разбира езика, на който му говорят. Всеки език може да се разбира по три начина: физически, органически и психически. Най-добре човек познава нещата физически. Дойде ли до органическото и психическото им познаване, там работата става по-трудна. За пример, лесно е да се определи физически или механически какво нещо е правата линия, плоскостта, тялото. За да се обяснят тия неща, нужни са няколко часа. Речете ли да ги обяснявате органически и психически, и месеци няма да стигнат. Като слушате тия обяснения, ще кажете, че те не представят реалността на живота. Каква реалност съществува на сцената? Отивате на театър, гледате как актьорите играят, пеят, обличат се в царски дрехи, представят царе и царици, но всъщност не са нито царе, нито царици. Въпреки това, като се свърши представлението, вие отивате у дома си и разправяте какво сте видели.

Съвременните хора говорят за реалността, без да знаят какво представя тя. За пример, млада мома или млад момък получава някакво писмо. Като отворят писмото, виждат някакви драскулки. Реално ли е това писмо? Външно погледнато, то не представя никаква реалност. Освен едни драскулки, нищо друго не виждате. Обаче, като прочете писмото, младият момък или младата мома започва да се смущава. Щом са смутени, те са се натъкнали на нещо реално, което произвежда в тях цяла пертурбация. Значи реалността е не в драскулките, но в съдържанието, в думите, които са съчетани по някакъв начин. Тези думи съдържат в себе си известно изкушение. Такова писмо беше дървото в райската градина. Дървото за познаване на доброто и на злото беше първото любовно писмо, което Адам и Ева не трябваше да отварят. Значи има писма, които човек не

трябва нито да отваря, нито да приема. Получите ли такова писмо, веднага го пратете обратно в редакцията. Защо? Защото тези писма не представят нещата в техния истински вид, нито в тяхната същина. Какво представя актьора на сцената? Той представя своето изкуство, но не това, което в действителност става. Той няма предвид идейната страна да помогне на човечеството, да му покаже правия път в живота. Пък и авторът, който е писал пиесата, на първо място се е ръководил от нещо материално, да се прослави, да спечели пари, а после дохожда идейната страна на въпроса.

Като говоря за театъра, аз не отричам значението му като забава и условие за развиване. Каквото е куклата за малките деца, такова нещо представя театъра за голяма част от хората. За възрастния и за стария, куклата е непотребна. Ако бабата си играе с кукла, както малкото дете, всички ще кажат, че ѝ липсва нещо. Днес почти всички хора, светски и религиозни, още продължават да играят с кукли. Срещате един религиозен, който носи Евангелието в джоба си и току го вади и цитира ту един, ту друг стих. Той си служи с Евангелието като с оръжие, да се защитава от неприятеля. По същата причина и войникът носи пушката или сабята си, да се пази от неприятеля. Какво ще излезе от това? Едно от двете: или ще дадете нещо, или ще вземете. Това значи, да се занимава човек с кукли.

Какво влияние е оказало писмото, което Ева получи в рая? Лошо влияние. Ето осем хиляди години откак човечеството носи лошите влияние на любовното писмо, дадено на Ева от змията. И до днес още човек слуша съветите на змията, т.е. на животинското в себе си, от което не може да се освободи. Змията запита Ева: „Наистина ли Бог ви забрани да ядете от дървото за познаване на доброто и злото?” Ева отговори: „От всички дървета можем да ядем, но не и от дървото, което е в средата на рая.” – „Вие не сте разбрали думите на Бога. Той иска да каже, че ако ядете от плодовете на това дърво, ще станете като Него.” Като чу тези думи, Ева се изкуси и яде от плодовете на забраненото дърво. След това тя даде и на Адама от тия плодове, и

той яде. Това, което стана преди осем хиляди години в рая, става всеки ден в живота.

Сега, като говоря за момата, нямам предвид нейната външна форма. Аз взимам момата като буква, като дума в изречението. В широк смисъл, думата мома означава девственото, чистото в човека, което не познава силата и влиянието на изкушенията. За пример, върви една млада мома по улиците и постоянно среща един и същ момък. Тя минава-заминава покрай него, без да му обръща внимание. Един ден дохожда при нея една стара баба и ѝ казва: „Виждала ли си по улиците един млад, красив, черноок момък? Той е добър, интелигентен. Ако му обърнеш внимание, ти ще бъдеш щастлива. Ти ще придобиеш това, което никога не си очаквала.” От този момент, младата мома започва да мисли за този момък. Тя ходи по улиците, гледа насам-натам, дано го срещне. Тя мисли, че той ще ѝ донесе всичките блага на живота. Дето ходи, каквото прави, в главата ѝ се върти младият момък. Като изнасям този пример, аз правя сравнение между Ева и младата мома. Казвате: Защо Ева трябваше да слуша змията? Защо младата мома трябваше да слуша старата баба? Защото не са имали опитност. Защо змията е змия? Защото е яла от забранения плод. Защо бабата остаря? Защото цял живот е мислела все за млади момци.

Сега, като четете трета глава от Битието, вие се чудите на Ева защо се съгласила да яде от плода на забраненото дърво. Въпреки това, вие всеки ден правите същата погрешка. Ако Адам и Ева нямаха какво да ядат в райската градина, те щяха да бъдат оправдани. Но при положението, в което се намираха, те не могат да бъдат оправдани. Те имаха на разположение много плодове, нямаше за какво да се грижат. От тях се искаше само послушание. Както да разглеждате въпроса, той не е лесно разрешим. Всеки човек се намира под влиянието на змията, т.е. на животинското в себе си. Дълго време трябва да работи в съзнанието си, за да се освободи от това влияние.

Сега, ако ви кажа, че Христос иска от всички хора да се откажат от себе си, от богатството си и да тръгнат след Него, това ще предизвика голямо вътрешно смущение. Веднага ще последват ред въпроси: Защо трябва да се откажем от себе си? Защо трябва да се откажем от баща си и от майка си? Те са ни отгледали, а след това трябва да се откажем от тях. Питам: Всъщност кой ви е родил и кой ви е отгледал? Майката е допринесла за детето си дотолкова, доколкото е станала причина да му се скрои, уши и купи една дреха. Първата дреха на Ева беше дадена от Бога, а втората – от змията. Вторият ѝ костюм е по последна мода, украсен с панделки. И до днес Ева носи този костюм. Дето мине, всички се спират, гледат костюма ѝ, възхищават се от украшенията му.

Когато срещнете днес мъж или жена, всички носят качествата на змията. Тя постоянно се движи около хората и им нашепва: „Без пари не може да се живее. Нямате ли пари, гладни ще умрете.” И без знание не може. И без сила не може. Змията дава съвети на човека, но не му дава най-малка помощ за реализиране на тия неща. Тя казва: Ти трябва да постигнеш тия неща с всички средства, простени и непростени. Змията препоръчва на човека лесния, широк път, но този път води след себе си големи страдания и разочарования.

Едно трябва да знаете: истинското знание, богатство и сила са вътре в човека, а не отвън. Отвън човек може да придобие толкова богатство, знание и сила, колкото са вътрешните му условия. Значи има една равноценност на нещата в Природата. Всяка външна проява на човека отговаря на неговите вътрешни качества. Следователно човек никога не може да има отвън онова, което няма отвътре. Да бъде човек здрав, това значи да има права, трезва мисъл. Ако духът на човека не е здрав, мощен, и тялото не може да бъде здраво. Духът в човека е онова, което включва всичко в себе си. Духът на съвременните хора не е тъй мощен, благодарение на честото раздвояване на съзнанието им. Каквото да правят, те не могат да избегнат това раздвояване. Засега то е неизбежен закон.

Раздвояването на съзнанието отговаря на съществуването на ден и нощ в Природата. Каквото да правите, съзнанието ви всякога ще се движи между полюсите ден и нощ, светлина и тъмнина. Като минава през тия процеси, съзнанието на човека постепенно се буди. Дойде ли човек до пълно пробуждане на съзнанието си, ние казваме, че той е възкръснал. Възкресението подразбира придобиване на безсмъртие.

В какво се заключава погрешката на Ева? Ще кажете, че тя не е трябвало да се разговаря със змията. Не, тя трябваше да ѝ каже: Преди да изпълня твоя съвет, ще отида при Господа, да Го питам какво да правя. Тя не постъпи така, вследствие на което сгреша. Тя сама реши този въпрос, заради което и до днес носи последствията на своето непослушание. Непослушанието лиши първите човечеци от добрите условия на рая. Те живяха там, но не ги използваха. Не само Адам и Ева не можаха да използват условията, при които бяха поставени, но и до днес хората не използват благоприятните условия на живота. Преди две хиляди години Христос дойде на Земята да научи хората да живеят братски, по Любов, но те не приложиха учението Му. Те се нарекоха християни, без да работят с Христовите принципи. Те чакат да дойде Христос втори път на Земята, да ги повдигне. Не, без работа нищо не се постига. Без работа не се влиза в Небето. Ще кажете, че някога сте работили и учили много, та можете днес направо да влезете в Небето. Учението, работата е непреривен процес. Това, което някога сте извършили, се отнася за минало време. Сега ще работите за настоящето. Настоящият момент определя живота на човека.

Как може да се освободи човек от влиянието на змията? Чрез вяра и послушание към Бога. Докато се съмнява в Бога, човек всякога ще изпада в примките на змията. Както гимнастикът прави ред упражнения, докато развие мускулите си, така и човек се нуждае от ред опитности. Ден след ден гимнастикът дига все по-големи тежести, докато един ден излезе пред света като голям борец. Като развива мускулите си, той ще дойде най-после до положение да не

може нищо повече да постига в това направление. Той е дошъл до крайния предел, до който мускулите могат да се развиват. Оттам нататък настава една реакция, която се придружава с бавно, но сигурно втвърдяване на мускулите. Защо? Друго нещо се иска от човека, а не само физическа сила. Ако би работил и вътрешно върху себе си, той би могъл да избегне втвърдяването на мускулите. До същото положение дохожда човек, когато работи върху известен предмет от науката, само от материална гледна точка. За да не дохожда до такова пресичане или втвърдяване, човек трябва да работи всестранно: и физически, и умствено, и духовно.

Един стар свещеник, който служил цели 30 години в църквата, се оплаквал един ден от тамяна. Той казвал: „Дотегна ми вече миризмата на тамяна. Дето да се обърна, каквото да пипна, все на тамян ми мирише. Дали се ражда човек или умира, дали се жени или кръщава, все тамян се кади. Главата ми се напълни с този дим. Да се освободя веднъж от този тамян, най-малко сто години няма да помисля за него. Отвращение изпитвам към тамяна.”

Следователно всяко нещо, което човек повтаря на думи, без да го прилага, води към отвращение. Слушате днес навсякъде да се говори: Да живеем добре! Да живеем като християни! Да се обичаме! Няма защо да се говорят тия неща. Кажете ли нещо добро, приложете го. Вземете Евангелието и четете. Каквото Христос е направил, направете го и вие. – Не мога да направя нещата като Христа. – Щом не можеш да постъпваш като Христа, върви, където искаш. – Къде да отида? – Дето искаш. Щом не можеш да живееш добре, живеи, както искаш, без да се оправдаваш. Като изучавам живота, виждам колко неестествени отношения съществуват между мъжа и жената. Като влезе чужд човек между тях, те са внимателни, нежни, сладко си говорят. Щом излезе гостът, те започват да се нагрубяват: мъжът нагрубява жената, майката – децата и т.н. Значи пред хората човек се представя внимателен, добър, а като остане сам, започва да роптае. Това не е естественото положение на човека. Това е раздвояване,

което не може да доведе до никакви постижения. Защо хората не успяват в живота си? Защото чакат всичко наготово. Всеки има на разположение дърва, въглища и огнище, но очаква да дойде някой да запали огъня му. Щом срещне човек, на когото огънят гори, той веднага го спира и му казва: Моля ти се, запали ми огъня! – Бързам, работа имам. – Каж ми тогава как да го запала! – Вземи кутийката с кибрита, извади една клечка, драсни я отстрана на кутийката и я тури на огъня, между дървата. Щом дървата се запалят, отстрани се, те сами ще горят. От време – на време само прибавяй две-три дръвчета, да поддържаш огъня.

Хората избягват простите, леки работи в живота си и се стремят към някакви големи посвещения. Какво нещо е посвещението? Всеки минава не през едно посвещение, но през няколко. Човек трябва да мине най-малко през четири посвещения. Всяко посвещение има за цел да увеличи, да разшири знанията на човека. При първото посвещение човек придобива известно знание. При второто посвещение знанието му се увеличава. При третото и четвърто посвещения, знанието му се увеличава още повече. За човек, който е минал четири посвещения, казват, че се е посветил вече. Един религиозен, вярващ човек искал да отиде в Индия, да мине някакво голямо посвещение. В какво се заключавало това посвещение? Щели да го вържат за някакъв каменен кръст, дето трябвало да прекара цели три дена в пост и молитва. През това време щяло да се извърши посвещението. Ако е въпрос да прекара човек вързан за такъв кръст, целият свят е пълен с такива кръстове. Като мине през страданията и изпитанията на света, човек е минал вече през ред посвещения.

Срещате един човек, който се радва, че намерил един добър приятел в живота си. След една-две години той се оплаква от приятеля си – преживял някакво разочарование. Това е първото посвещение.

След няколко години същият човек среща млада, красива мома, влюбва се в нея и се оженва. Сега той минава второто посвещение.

Срещате същия човек, но станал баща на няколко деца. Той е загрижен, главата му е увиснала надолу големи разходи има, не може да свърже двата края. Той минава третото посвещение.

Най-после чувате, че този човек е умрял. Значи, той минал и четвъртото посвещение.

Какво представят посвещенията? Който не е минал през приятелство, свързано с интерес, през женитба, през бащинство и майчинство, а най-после и през смъртта, той не знае, какво нещо е посвещението. Минал ли е, обаче през такова приятелство, през женитба, през бащинство и майчинство и през смъртта, той разбира дълбокия смисъл на посвещенията. След като е минал през школата на своя приятел, на своя мъж или на своята жена, на своите деца, а най-после и през сърпа на смъртта, той знае, какво нещо е посвещение. Той знае какво означава каменния кръст на страданието и не се стреми към Индия, там да го завързват с някакъв каменен кръст.

Сега, като ви говоря по този начин, аз считам, че вие сте още в райската градина, не сте яли от дървото за познаване на добро и на зло, не сте минали през четирите посвещения. Мнозина големи протестират, че са женени – недоволни са от себе си. Това е учението на змията. Знанието, което човек е придобил в райската градина, е от съвсем друг характер. Змията е внесла животински елемент в човека. Той се отличава с неустойчивост. Виждате, за пример, една квачка с пиленца. Тя се грижи за пиленцата си: храни ги, крие ги под крилата си. Щом израснат малко, тя веднага започва да ги кълве и ги прогонва от себе си. Като я наблюдавате, вие се чудите, къде отиде майчината ѝ Любов. Такова нещо е животинската Любов. Тя трае малко време. Следователно, всяка Любов, която не трае дълго време, е резултат на животинско състояние, на неустойчивостта на човека, на змията в него. След такава Любов казват, че човек заболява от неврастения.

Какво представя неврастенията? Неврастенията не е нищо друго, освен резултат на неправилно функциониране на капилярните съдове. То се предизвиква от голямо натрупване на електричество върху

нервната система. Излишното електричество причинява голямо напрежение върху нервите, вследствие на което човек става чрезмерно нервен. Какво трябва да прави този човек, за да си помогне по някакъв начин? Той трябва да затвори ключовете на своята нервна система, да не допуска прииждане на голямо количество електричество отвън. Когато в човека се атакува повече симпатичната нервна система, той започва да затлъстява. Затлъстяването пък причинява друг род болезнени състояния. Човек трябва да пази своята симпатична нервна система от излишни наслоявания.

Сега, ако искате да разберете през какво изкушение са минали Адам и Ева, четете третата глава от Битието. Там ще видите как Ева е била изкушавана от змията. Тя не послуша Господа и сгреси, заради което и двамата бяха изпдени от рая. С излизането си от рая те минаха първото посвещение. Те разбраха какво значи да свързваш приятелство със змия. Змията казваше на Ева, че трябва да яде от плода на забраненото дърво, за да стане господар на себе си, на своите мисли и чувства. Ева послуша змията, но какво придоби от това посвещение? С грехопадението, т.е. с излизането на Адам и на Ева от рая, учението на змията се предаде на всички хора. Това учение се прилага и до днес още. Тази е причината, поради която всички хора на Земята минават през посвещения. Няма човек на Земята, който да не е минал през трите посвещения. Задачата на човека днес е по обратен път да се освободи от учението на змията и от тия посвещения. Той трябва да минава през посвещения, но такива, които са резултат на новия му живот – на живота на Любовта.

Кой е пътят към Любовта? – Отричане от учението на змията и тръгване в пътя на Любовта, който Христос и до днес още сочи на човечеството. Не чакайте да дойде Господ в райската градина да ви търси. Преди още да ви е извикал, излезте пред Него и се изповядайте. Признайте грешката си и тръгнете напред. Като изправите погрешката си, вие ще разберете какъв е бил смисълът на първото посвещение. Вие ще разберете какво значи приятел. Да познаеш душата на

приятеля си, да използваш правилно обмяната, която става между тебе и него, това значи, да си разбрал Божиите пътища.

„И направи Бог човека по образ и подобие свое; мъжки и женски пол ги създаде”. Това е първата женитба, първото съчетание, което Бог направи още в райската градина. А туй, което хората наричат женитба, е особен род посвещение, но не от Бога, а от змията. Истинската женитба се основава на Любовта, която съществува в човека още от момента на раждането му. Той се е родил с определена Любов към някого. Женитба, която се основава на Любов, създадена днес, е устроена от змията. Следователно не е ли роден човек с определена Любов към някого, това е измама, от която трябва да се пази. Христос казва: „Както ме е Отец възлюбил, така и аз Го възлюбих.” Същото може да се каже и за хората. Христос е възлюбил човечеството още от времето, когато Бог го е възлюбил. Значи Любовта на Христа към човечеството е съществувала от незапомнени времена. Ако останеше на Христа днес да залюби хората, тяхната работа щеше да бъде свършена. Любов, която днес се заражда, е подобна на огъня на сламата: пламне и загасне. Каква Любов е тази, която не е изказана на Божествен език? Днес хората говорят за Любовта, а не познават нейния език. Те се опитват да решат една велика математическа проблема, без да познават основните правила на математиката. Това е невъзможно!

И тъй, всяко положение в живота може да се изучава от механическа, органическа и психологическа гледна точка. За пример, дойдем ли до числата, и те растат и се увеличават по механически, органически и психологически начин. Едни от числата растат отвън-навътре, а други – отвътре-навън. Живи величини са числата. Първото число, с което Бог създаде света, беше Адам. Човешкият живот започна с Адама. Второто число беше Ева, третото – Каин, четвъртото – Авел, петото Сит и т.н. Всеки човек трябва да знае кое число представя след Адама. Има числа по-близки и по-далечни от основните числа на живота. Тази е причината, поради която и вие

делите хората на близки и на далечни. Когато един предмет или човек е близо до вас, до вашия поглед, вие го виждате ясно, познавате го добре. Ако е далеч от вас, не го виждате и не познавате добре. Близък предмет или човек до вас е този, който сам се е приближил на такова разстояние, да можете свободно да го виждате и изучавате. Искате ли да изучите един отдалечен от погледа ви предмет, вие трябва да се приближите към него.

Сега, като говоря за влиянието на змията върху човека, аз имам предвид онази тъмна, черна зона в човешкия живот, на която той неизбежно се натъква. Някой път със ставането си от сън още човек чувства тъга, неразположение, тъмнина в съзнанието си и се чуди, отде е дошло това. Туй тежко състояние е влияние на змията. Тя влияе на човека чрез особени отрицателни мисли и чувства, които му се натрапват. Не е лесно да се освободи човек от тия мисли, натрапени чрез внушение. Понякога човек се моли на Бога, но веднага известни мисли му се натрапват: „Защо се молиш? Какво си постигнал, като си се молил толкова години? Я виж, ще се умориш да стоиш прав.” Ако пък е студено, друг род мисли му се натрапват: „Защо си станал толкова рано да мръзнеш в студената стая? Не знаеш ли, че ще се простудиш? Ако пък искаш непременно да се молиш, легни си и така се моли. И в леглото можеш да се молиш.” Това са мисли, внушени от змията, и човек трябва да се освободи от тях. Който се моли в леглото си, той не е още от напредналите. Който се страхува от студа, и той не е от напредналите. – Ама дали съм в правия път? – Ако любиш, ти си в правия път; ако не любиш, не си в правия път. Любовта изключва страха, противоречията, съмненията. Силата на нагорещеното желязо не е в самото желязо, но в топлината, която съдържа в себе си. Следователно силата на човека, с която може да преодолява всичко, се крие в неговата Любов. Изгуби ли топлината си, заедно с това желязото губи и силата си. Изгуби ли Любовта си, с нея заедно човек губи и силата си. Като знаете това, помнете следното: каквото да се случи в живота ви, през каквито изпитания и страдания да минавате,

пазете връзката си с Любовта. Никога не прекъсвайте връзката си с Любовта. Искате ли да запазите силата си, не губете Любовта си. Любовта прави човека силен.

Какво се разбира под думите „не късайте връзката си с Любовта.“ Да скъса човек връзката си с Любовта, това значи да запуши устата и носа си, да не влиза отвън въздух. Щом запуши устата и носа си и се лиши от въздух, човек сам се осъжда на смърт. Като не успяват в работите си, мнозина се разочароват от Любовта и мислят, че тя е причина за тяхното нещастие. Изучавайте хората, които живеят извън законите на Любовта, които не я признават и ще видите, че и те страдат, боледуват, остаряват. Ако и те страдат, остаряват и боледуват, това показва, че Любовта не е причина за техните нещастия. Има нещо извън Любовта, което прави човека нещастен. Това са неговите слабости, неговите недъзи. Невъзможно е човек да живее в Любовта и да страда, да боледува, да остарява. Човекът на Любовта е доволен от всичко. Той е вечно млад, той никога не боледува. Дали е богат или сиромах, учен или прост, той е доволен от положението си. В него има вечен стремеж към красивото и великото в света, което постоянно го насърчава. Той знае, че ако днес е невежа, утре ще стане учен.

И тъй, силата на човека е в Любовта. За да бъде силен, човек трябва да е доволен, външно и вътрешно. Вътрешното недоволство прави човека нещастен. Щом е недоволен, той прекъсва връзката си с Любовта. Неврастенията на хората се дължи на това, че са изгубили средата, в която са живели. Тази среда, без която не могат да живеят, е Любовта. Намерят ли тази среда, обикнат ли ги хората, те отново стават радостни. Човек трябва да бъде смел и решителен. Намисли ли човек да се свърже с Любовта, да следва нейните закони, веднага трябва да реализира мисълта си. В духовния живот на човека не се позволява никакво отлагане. – Какво да правим със страданията. – Ще търпите. Като страдате, ще се учите на търпение. Някой търговец изгубил стотици хиляди лева – ще търпи. Това е посвещение. Мома

обича някой момък, сгодила се за него, но той я напуснал. Това е посвещение. Дете се родило някъде, но скоро след това умира. И това е посвещение. Всичко, което се случва в живота на човека, добро и зло, е изпитание, което има предвид да събуди човешкото съзнание, да му покаже, какви са разбиранията му и докъде е дошъл в развитието си.

Има един път, който може да освободи човека от страданията. Това е пътят на Любовта. – Как да вървим в този път? – Както Христос е казал. – Къде е говорил Христос за този път? – В Евангелието. – Как да нося кръста си? – Както Христос е носил своя. – Как да се моля? – Както Христос се е молил. – Няма ли нов начин? – Новият начин е начинът на самоизмамата. Измамата седи в боядисване на нещата. Всяка боядисана дреха е стара. Тя е изтъркана, избеляла. Аз ви препоръчвам да носите нови дрехи, без никаква боя. Природата никога не боядисва. Тя туря естествени краски на нещата, но никога не ги боядисва. Ние не сме за никакво боядисване, било то религиозно, умствено или сърдечно. Говорете с хората, споделяйте своите разбирания, но не се стремете да ги боядисвате. – Ама той трябва да споделя възгледите на новото учение. – Един възглед съществува в света, общ за всички хора. Този възглед е вложен в душата на човека, още в началото на неговото създаване. Той е най-старият възглед в света. Той е наречен възглед на Божията Любов. Този възглед гласи: Обичай всички хора, които те обичат. Не се привързвай към тях, които не те обичат. Още по-широко казано: Обичайте всички, но не се свързвайте с онези, които не ви обичат. Всичко изпитвайте, но доброто дръжте. Следвайте пътя на Любовта, ако искате правилно да се развивате. – Как ще се наложи новото учение? – То е наложено на света от паметивека. Новото учение е посято от незапомнени времена. То се нуждае само от поливачи. От вас се иска само да поливате. Вие ще изпълнявате ролята на дъжда. Вие ще поливате, а посетите семена ще никнат и растат.

Днес новите условия на живота изискват образци. Всички трябва да бъдете образци на Любовта. Обаче Любовта без Мъдростта и

Мъдростта без Любовта не съществуват. Те са неразривно свързани. Като казваме, че Бог е Любов, подразбираме, че Той е и Мъдрост. Признаваме ли Бога като Любов, трябва да Го признаваме и като Мъдрост.

Цели 40 години еврейският народ пътува през пустинята, с намерение да влезе в Ханаан – земята на изобилието, на Любовта. Въпреки това, той не влезе в Ханаан, а отиде в Палестина. Ханаан не съществува на Земята, но само на Небето. Ханаан е мястото, дето живеят съществата на Любовта. Те са същества в човешка форма, но прилагат законите на Любовта. Всеки човек се стреми да влезе в Ханаан, да стане член на „обществото на Любовта“.

И змията запита Ева: „Истина ли рече Бог, да не ядете от всяко дърво на рая?“ Кое е това дърво, от което Бог забрани още на първите човеци да не ядат от него? Това дърво е дървото на злото. Къде се намира това дърво? Вътре в човека. Дойде ли до това дърво в себе си, човек не трябва да го бута. Не бутайте това дърво, нито от плодовете му яжте. Какво правят съвременните хора? Те всеки ден влизат в градината си, приближават се до дървото на злото и си откъсват по един плод. След това страдат, плачат, чувстват се нещастни. Не бутайте дървото на злото, което е вътре във вас!

Проявеният Дух в Любовта, проявеният Дух в Мъдростта, проявеният Дух в Истината носи всичките блага на живота, на Единни, Вечния Бог, извор на всички блага, в Когото всичко се обединява.

3. Утринно слово от Учителя, държано на 7 октомври, 1934 г.

София- Изгрев

КАИН И АВЕЛ

Р а з м и ш л е н и е .

В света съществуват две злини, които се произвеждат от две различни причини: от яденето и от жертвоприношението. Яденето внесе греха в света, а жертвоприношението – убийството. Наистина, за яденето се създават различни грехове. Каин и Авел принесоха жертва на Бога. Тази жертва стана причина за първото престъпление в света. Бог погледна благосклонно към жертвата Авела, а не прие жертвата на Каина. Това озлоби сърцето на Каина и той уби брата си. Този закон има отношение и в обикновения живот на хората. Когато двама момци принасят жертва на една мома, един от тях непременно ще пострада. Тя ще предпочете единия за сметка на другия. Значи, каквито са законите в обикновения живот на хората, такива са и в религиозния. И обратно: каквито са законите в религиозния живот на хората, такива са и в обикновения.

Мнозина поддържат мисълта, че човек не може да не греши. Не, човек може да не греши. – Какво трябва да направи, за да не греши? – Да не яде от забраненото дърво. – Може ли без убийства и престъпления в света? – Може. – Как? – Като се откаже човек от жертвоприношенията. Докато човек принася жертва пред олтара на този и на онзи, престъпления и убийства всякога ще съществуват. Каин и Авел принесоха две различни жертви в един и същи момент: Каин принесе жертва от плодовете на земята, която обработваше, а Авел – от своите овце. Понеже Бог прие жертвата на Авела, Каин завидя на брата си, взе едно дърво, удари Авела в главата и мъртъв го повали на земята. Авел косвено стана причина за извършеното престъпление от Каина. Ако двамата братя не бяха принесли жертва на Бога едновременно, Каин нямаше да убие брата си. Жертвоприношението, като религиозен акт, е станало причина за първото престъпление в света. Когато овчар коли своите овце или

говеда, за да принесе жертва на Бога, без да иска, той става причина да извършване на известно престъпление. Те дават пример как се коли. От това гледище богатите хора са овчари, от поколението на Авела, а сиромасите – земеделци, от поколението на Каина. И богатият, и сиромасът в един и същи момент принасят жертва пред олтара на някой свой бог, но жертвата на богатия се приема, а на бедния – не се приема. Благодарение на това се ражда завистта, която става причина за престъпленията в света.

Сега, като четете Евангелието, срещате стихове, в които Христос говори за блаженствата. Той казва: „Блажени нищите духом, защото те ще наследят земята.” Кои хора считат за нищи духом? Днес сиромасите минават за нищи духом. Ще излезе тогава, че като нищи духом, сиромасите са блажени. Какво виждаме в живота? Ние виждаме, че сиромасите, освен че не са блажени, но се считат нещастни, вследствие на което вършат ред престъпления. Богатството служи като повод за извършване на много престъпления. Съзнателно или несъзнателно, всеки човек може да даде повод за извършване на някакво престъпление. Не само това, но всеки човек може да извърши някое престъпление. Проследете историята на народите и на религиите, да видите колко убийства са извършени от държавите и от църквите. Милиони хора са изгорени, убити, обесени за техните политически и религиозни убеждения. Почти във всяко събитие в живота или почти във всяка война има нещо религиозно. Мъж убил съперника си, защото чувствата му са накърнени. В чувствата на всеки човек има нещо религиозно. Въпреки това, хората гледат на религиозния живот като на нещо свещено. Някой мъж се оженил за една красива мома, но след време тя поглежда благосклонно към жертвоприношението на друг мъж, а не приема жертвата на своя мъж. Без да мисли много, мъжът убива противника си. Защо? Защото двамата се борят за една жена, която считат за свое божество. Законният мъж на жената е Каин, а съперникът на мъжа – Авел. Каин убива Авела. За свое оправдание убиецът казва, че

извършил престъплението, за да защити честта си, т.е. за своето убеждение. И двамата имат Любов към едно и също божество. Любовта им към това божество става причина за престъпление. Като видял престъплението на Каина, Бог му турил белег, че който го види, да не го убива, да остане жив, да понесе отговорността за престъплението си.

Питам: Какво липсваше на Каина, че трябваше да извърши убийство? Нищо не му липсваше. При това Каин извърши престъплението, след като убийството беше забранено. Когато Бог запита Каин къде е Авел, той отговори: „Не съм стражар да ходя подир него.” Тук Каин си послужи с лъжа. Той вървеше по пътя на своите родители. Когато Адам и Ева престъпиха Божиата заповед и ядоха от плодовете на забраненото дърво, за оправдание те си послужиха с лъжа. Бог каза на Каина: „Кръвта на брата ти вика към мене за отмъщение.” Тогава Каин разбра какво е направил и се уплаши да не го убият. Бог тури белег на Каина, който го срещне, да не го убива. Това показва, че убийство чрез убийство не се изкупува. Само по себе си убийството не се допуска от Бога. Който върши убийства, той ги върши по своя воля, за което сам ще носи отговорността. Който убива, той всякога носи белега на своето престъпление. Който се ражда убиец, той носи белега на престъплението преди още да го е извършил.

Съвременните хора, светски и религиозни, искат да не грешат, да бъдат праведни. Това е лесно постижимо. Щом искате да не грешите, вие трябва да знаете каква храна да ядете и как да ядете. Щом искате да не грешите, вие трябва да знаете кога и как да принасяте своето жертвоприношение. По никой начин двама души не трябва да принасят жертвоприношението си в един и същи момент на един и същ бог. В съдбата на двамата братя имаше една фаталност, че те принесоха своята жертва на Бога в един и същи момент. Ако тази фаталност можеше да се избегне, Каин нямаше да убие Авела. Обаче и двамата принесоха своята жертва едновременно, за да видят, кой от

тях е по-праведен. Тук се прояви тяхното тщеславие. Димът от жертвеника на Авела възлизал нагоре, а този от жертвеника на Каина пъплел по земята. Кога именно димът от жертвеника на човека пъпли по земята? Когато в ума му се гнездят криви мисли, а в сърцето му – лоши чувства. Дали човек е земеделец или овчар, щом в ума си храни криви мисли, а в сърцето си – лоши чувства, димът на неговата жертва непременно ще пъпли по земята. При това положение един от двамата братя ще бъде убиец, а другият ще бъде убит. Днес подобни мисли и чувства се зараждат и между вярващи, и религиозни. Като видят, че някой се моли, веднага започват да наблюдават какво прави: с отворени или със затворени очи се моли, със скръстени или със спуснати надолу ръце. Срещнат ли някой благочестив човек, истински християнин, веднага започват да му завиждат и се чудят какво лошо да измислят по негов адрес. Каква молитва е тази, през време на която човек може да наблюдава окръжаващите? Такава молитва нищо не допринася. Като хора на новите времена, вие трябва да се ползвате от опитностите на миналите поколения, без да повтаряте техните грешки. Четете Стария Завет и поучавайте се, без да повтаряте грешките на хората от това време. Какво спечели Каин с убийството, което направи? Той тури начало на престъплението в света.

В развитието на човечеството се забелязват две епохи. В първата епоха се роди греха, а във втората – престъплението, изразено в убийство. Родоначалник на първата епоха беше Ева, жената. Първа жената яде от забранения плод, с което внесе греха в света. Жената отвори пътя към греха. Родоначалник на втората епоха беше Каин, мъжът. Той пръв отвори път към престъплението и извърши първото убийство. Значи грехът води своето начало от жената, а убийството – от мъжа. В този смисъл, строго казано, жените са грешници, а мъжете – престъпници, убийци. Може ли при това положение светът да се оправи? Какъв дом могат да създадат жената, която яде от забранения плод и внесе греха в света, и мъжът, който при своето

жертвоприношение извърши убийство, и внесе престъплението в света? Основата на този дом е гнила и неустойчива. Какъв плод може да се роди от непослушанието и лъжата? Непослушанието и лъжата на Адам и Ева родиха Каин и Авел. Какво ще кажете, ако срещнете два славянски народа да воюват помежду си? Това не е ли повторение на отношенията между двамата братя, Каин и Авел? Ако един човек може да убие брата си, с него всичко е свършено. Ако една жена може да излъже мъжа си, с нея всичко е свършено. Ева, другарката на Адама, можа да го изкуси, и той яде от забранения плод. Като принесоха своята жертва, Каин застави брата си да отидат на полето да се разхождат. Всъщност той го излъга. Каин нямаше намерение да се разхожда с брата си, но търсеше случай да го убие.

Мнозина се запитват какво е донесъл Христос на света. Христос донесе две важни неща. Той каза на жената да не греши, защото след греха иде лъжата. Като сгреши, човек започва да лъже, за да прикрие греха си. Евреите доведоха при Христа една жена, хваната в прелюбодеяние, и Го запитаха какво да правят с нея. Според Моисеевия закон такива се убиваха с камъни, но те искаха да знаят какво ще каже Христос. Христос им каза: „Който е безгрешен, нека той пръв хвърли камък върху нея.” Като чува тия думи, всички се разотидоха. Тогава Христос се обърна към жената с думите: „Жено, осъди ли те някой? – Никой, Господи. – Иди тогава дома си и повече не съгрешавай.” Значи, за да не изпадне в най-големия порок – лъжата, човек не трябва да греши. На мъжа пък каза, да не се гневи на брата си без причина, нито да му завижда. Който завижда на брата си и се гневи без причина, той е човекоубиец. Следователно, Христос каза на жената да не греши, а на мъжа - да не убива. И двата въпроса се разрешават чрез Любовта – основа на Христовото учение.

И тъй, иска ли да се развива правилно, човек трябва да спазва двете главни заповеди, изказани в отрицателен смисъл: „Не яж от забраненото дърво, за да не грешиш!” Втората заповед: „Не убивай!” На жената е казано да не ходи около забраненото дърво, да опитва

плодовете на доброто и злото. На мъжа е казано да не отива заедно с братя си на полето, да принасят едновременно своята жертва. Жертвоприношенията стават причина за убийства. Въпреки това и до днес още народите, обществата, отделните личности продължават да принасят жертви. Какво представлява войната? Войната не е нищо друго освен жертвоприношение. Днес всички се питат кога ще престане войната. Войната ще престане, когато жената се откаже да яде от плодовете на дървото за познаване на доброто и на злото и не греши. Войната ще престане, когато мъжът се откаже от своите жертвоприношения и убийства. Като грешат и убиват, хората се оправдават с икономическите условия на живота, с известни наследствени слабости и т.н. Както да се оправдават, все неоправдани остават. Ще дойде ден, когато хората ще разберат, че въпросите не се решават с убийство и насилие. Бог е в състояние да спре убийствата, престъпленията, греха, войните, но Той остава хората свободно да се проявяват, да си научат уроците. Ако ги спре, това значи да употреби особен род насилие върху тях, а ние знаем, че Бог изключва всякакво насилие. Като ги оставя свободно да се проявяват, хората ще дойдат до високо съзнание, да решават въпросите си правилно.

Като знаете това, вие трябва да чистите сърцето и ума си, защото от сърцето произлиза греха, а от ума – престъплението и убийството. Сърцето в човека е жената, а умът – мъжът. След всичко това хората очакват култура от ума, в който престъплението се шири, а мир и спокойствие на дома – от изопаченото човешко сърце. За да излязат от престъпленията на своя ум и от греха на своето сърце, хората трябва да се родят отново. Затова Христос е казал: „Ако не се родите изново, няма да влезете в Царството Божие.” Човек трябва да се роди от Дух и вода, за да се освободи от заблужденията, от греха и престъпленията. Не се ли роди от Дух и вода, човек не може да влезе в Царството Божие. „Роденото от Духа, дух е; роденото от плътта – плът е.” Докато се раждат по стар начин, хората не могат да се

освободят от грехове и престъпления. Колкото да философстват, каквато култура и морал да препоръчват, докато хората се раждат и живеят по стар начин, и техните деца – синове и дъщери, ще живеят като тях. Нищо не е в състояние да освободи хората от греховете и престъпленията им. Искат ли да се освободят, те трябва да се родят изново, от Дух и вода. Който е роден от Дух и вода, само той е свободен от греха на Ева и от престъплението на Каина. Трябва ли човек да се жени? Докато живее по стар начин, той ще се жени и деца ще ражда. Ако се жените по стар начин, ще вършите грехове и престъпления, женете се по новия начин, живеете по новия начин и раждайте по новия начин.

Следователно, за да не върши грехове, човек трябва да знае как да яде. За да не върши престъпления, той не трябва да принася жертва едновременно с брата си. Искан ли да се жени, човек трябва да се жени по новия начин, който изключва греха и престъплението. Когато се жени по нов начин, момата трябва да търси момък, който не е принасял жертвата си едновременно със своя брат. Когато се жени по нов начин, момъкът трябва да търси мома, която не е яла от забранения плод. Момата не трябва да се жени за земеделец, какъвто е бил Каин. Какво означава думата „земеделец“? В широк смисъл на думата, земеделецът е човек, силно привързан към земята. Той обича парите, къщата, имотите, удоволствията и т.н. В широк смисъл на думата, земеделецът е човек на старата култура. Докато хората вървят по старите пътища, светът никога няма да се оправи. Докато сегашните хора не придобият нови разбирания, те никога няма да се справят с две неща: жените – с яденето, а мъжете – със старата религия на жертвоприношението. Слабата страна на жените е в яденето, а на мъжете – в жертвоприношението. И досега още жените не са се на учили да готвят. Първото условие, което се иска от жената домакиня, е да има чисто, благородно сърце и светъл ум. Същото се изисква и от мъжа. Само такава жена и такъв мъж могат да служат на Бога. Който иска да бъде добър готвач, преди всичко той трябва да е

служител на Бога. Искате ли да се предпазите от греха в яденето, спазвайте следното правило: яжте само такава храна, която отговаря на естеството ви и която е проводник на Божествени енергии. Това правило се отнася и до вашите близни.

Следователно, когато ядете, гледайте да не си угаждате. Когато угощавате близните си, и на тях не угаждайте. Достатъчно е да ги нагостите със здрава, чиста храна, но не и да им угаждате, да преяждат. Някой се препоръчва за вегетарианец, а търси жена, която да му готви пищно ядене. И жената му минава за вегетарианка, но се чуди какви по-пищни яденета да готви. Другаде пък мъжът, като вегетарианец, се задоволява със скромно ядене, но е толкова ревнив, че е готов да убие всеки мъж, който се осмели да погледне жена му. Той е готов да убие брата си само затова, че димът на неговата жертва не отивал към жена му. Синовете на съвременните хора кадят тамян на Бога и спорят помежду си, чия жертва е приета. Дъщерите им пък обикалят забраненото дърво и от време-на време си откъсват от неговите плодове. По този начин светът не може да се оправи. Светът ще се оправи само когато синовете му станат истински религиозни хора и започнат да служат на Бога в дух и Истина, а дъщерите му станат разумни и любещи.

С други думи казано: докато човек живее със сърцето си в греха, а с ума си – в престъплението, светът никога няма да се оправи. Какво ще придобие човек от този живот? Нищо друго, освен разрушение. Знание се иска от човека, за да се освободи от греха и престъплението. Грехът се е родил от яденето, а престъплението – от криворазбраната Любов. Вълкът изяжда овцата от Любов към месото ѝ. Котката изяжда мишката пак от Любов.

Нови разбирания, нов морал е нужен на човека. Някой казва, че е господар на себе си, вследствие на което има право да върши, каквото пожелае. Истински господар е онзи, който може да управлява сърцето и ума си, да ги застави разумно да му служат. Наистина сърцето и умът са слуги на човека, но той трябва да бъде

просветен, да може да ги управлява. Не е ли просветен, те ще го управляват: Сърцето ще го води към греха, а умът – към престъплението. При това положение човек ще върви там, дето слугите го водят. Какъв човек е този, който върви по пътя на своите слуги? Истинският човек върви в правия път, без да се отклонява в пътя на грешното сърце и в пътя на престъпния ум. Адам сгреши, понеже тръгна по пътя на Ева. Едно нещо трябва да знаете: нито мъжът трябва да върви по пътя на жената, нито жената – по пътя на мъжа. Това значи: нито умът трябва да върви по пътя на сърцето, нито сърцето – по пътя на ума. Умът и сърцето имат свои определени пътища, по които трябва да вървят. Жертвата, която мнозина препоръчват, не води към спасение. И Авел стана жертва, и Христос стана жертва, но какво донесоха тия жертви на света? Колко кръв се проля в името на Христа! И до днес още кръв се лее в името на Христа, но и това не освободи човека от неговото грешно сърце и от неговия изопачен ум.

Съвременните религиозни казват, че Христос освободи човечеството от греха. На думи и на теория е така, но в действителност не е така. Не е лесно да се освободи човек от греха на своето неразумно сърце и от престъплението на своя ум. Ако е въпрос за теории, за писани закони, за проповеди, светът е богат с това, но приложение се иска. Въпреки всичко, което е дадено на хората, те все още вървят в стария път. И до днес още стърчат бесилки, и до днес още затворите се пълнят с хора. И до днес още се вършат убийства и престъпления. При това, една от десетте заповеди гласи: „Не убивай!” Бог не позволява насилие върху живота не само на човека, но и на всяко живо създание. Като уби брата си, Каин рече Господу: „Престъплението ми е по-голямо, отколкото да бъде простено.” И Господ рече: „Който убие Каина, нему ще стане седмкратно отмъщение. И тури Господ белег на Каина, за да не го убие, който го намери.”

Съвременните хора, били те светски или религиозни, говорят за морал, за убеждения, за вяра, за Любов към ближния, но засегне ли ги някой с нещо, те са готови да отмъщават, да убиват. Значи, въпреки убежденията си, човек е готов да коли, да беси, да убива. Жената пък леко се изкушава от яденето. Като види някакво вкусно ядене, тя веднага се разполага, готова е даже да се откаже от убеждението си. Не е забранено на човека да яде, но той трябва да знае, каква храна да употребява и в какво количество. Всяка храна, която разстройва стомаха, е неестествена. Човек трябва да избягва неестествената храна. Енергията, която минава през дървото за познаване на доброто и на злото, е неестествена за човека, вследствие на което събужда в него лоши разположения и наклонности. Затова е било забранено още на първия човек, да не яде от плодовете на това дърво. За да не изпада в такива състояния, на човека се препоръчва да яде от живия хляб, за който Христос е казал: „Аз съм живият хляб, слязъл от небето. Който ме яде, той ще има живот в себе си.”

Днес всички хора трябва да влязат като ученици във Великата школа на живота, т.е. в Школата на Царството Божие. Никой не се приема за ученик на тази Школа без изпит. За жената изпитът е един, а за мъжа – друг. Жената ще бъде прекарана пак през дървото за познаване на доброто и на злото, но ако си позволи само да погледне към него, тя пропада. Жената трябва да мине и замине край това дърво, без да пожелае да го види. Най-малкото желание от нейна страна – само за момент да погледне към това дърво, решава съдбата ѝ – веднага я връщат назад. Мъжът пък ще бъде поставен на изпит върху въпроса за жертвоприношението. Ако той си позволи да погледне към жертвеника на своя брат, да види накъде отива димът от неговата жертва, веднага ще бъде върнат назад. Съвременните мъже трябва да бъдат внимателни, да не повтарят погрешките на Адам и Ева, на Каин и на Авел. Мъжът трябва да върви напред, да не проявява никакво любопитство по отношение на своя брат, да гледа накъде отива димът на неговата жертва. Жената трябва да прояви

послушание, като минава покрай дървото за познаване на доброто и на злото: да помни думите, казани ѝ от Господа, и да не се съблазнява от красивите плодове на това дърво. Когато момък срещне някоя красива мома и се увлече по нея заради красивите ѝ очи, вежди, уста, или за бялото ѝ лице, той вече се е отклонил от правия път на живота. Този момък е сгрешил вече, защото в сърцето на момата той не търси Любовта, в ума ѝ не търси Мъдростта, и в душата ѝ не търси Истината, но се спира на външната ѝ красота, която всеки момент може да изчезне. Достатъчно е момата да мине през някаква тежка болест, за да загуби своята красота.

Днес всеки човек иска да има здраво тяло, силен ум и богато сърце, да излива навън Любовта си. Не, смисълът на живота се заключава в друго нещо. Човек трябва да се стреми да има такъв ум, чрез който никога да не върши престъпления, и такова сърце, чрез което никога да не греша. Този е пътът, по който човек може да бъде благоугоден на Бога. И Христос мина по този път. Като дойде на Земята, Той мина през големи изпитания и страдания, за да се види кой от двата пътя ще избере: пътът на човешката слава, или трънливият път на Любовта и Истината. Христос избра втория път, като отрече жертвоприношението. Той отрече жертвоприношението като причина за убийства и престъпления в света. Понеже избра трънливия път, Христос беше осъден на смърт. Той предпочете смъртта пред пътя на Каина – път на престъпления и убийства. До времето на Христа евреите не познаваха друг закон, освен законът на жертвата, и като видяха, че димът от жертвата на Христа се възнеса нагоре, те Му завидяха и Го разпнаха на кръст.

Като слушат да се говори така, съвременните хора търсят начин да изправят живота си. За да изправят живота си, те трябва да видят къде се крие причината на злото и като я намерят, да я отстранят. Животът трябва да се изучава от три страни: физическа или механическа, органическа и психическа. Коренът на злото и на престъпленията се крие в психическия живот, отдето трябва да

започне изправянето на човечеството. В органическия живот се развиват и обработват условията за престъпленията, а във физическия живот се извършват. За да се справи със злото в психическия си живот, човек трябва да мине през пътя на Христа, т.е. да се роди от Дух и вода. Не се ли роди от Дух и вода, той не може да влезе в Царството Божие. Който е роден от Дух и вода, той не се интересува от греховете и престъпленията на хората. Ако върви по стария път, човечеството ще си остане в положението, в което днес го виждаме. Осем хиляди години вече са се изминали от времето на първите човеци, но още осем да минат, ако хората вървят по отгъкания път, светът пак няма да се оправи. Докато вълкът яде овце, все вълк ще си остане. Иска ли да се измени, той трябва да престане да яде овце. Същото може да се каже и за човека. Иска ли да изправи живота си, да се измени, човек трябва да се роди отново. За да се подобри живота на съвременното човечество, всички хора се нуждаят от велика култура, от истинска материална и духовна просвета. Днес в културните страни се вършат престъпления и убийства, както е било някога в дивите народи.

Сега аз изнасям тия положения, не с цел да критикувам някого, но да обърнете внимание на вашия ум и на вашето сърце, да се чистите. Изучавайте ума и сърцето си, без да се оправдавате или корите. Ще кажете, че в грях ви е заченала майка ви. Това е стара, неразбрана философия. Докога човек ще цитира този стих и ще се оправдава? Време е вече да обърне нов лист на своя живот и да тръгне по нов път. Изучавайте своите скрити помисли и желания, като се вслушвате в тихия глас на своята душа. Този глас може да ви предпази от извършване на ред злини и престъпления. За да се предпазите от злото, нужно ви е послушание. Поради непослушание към Бога, Адам и Ева престъпиха Неговата заповед. За да не направят някакъв грях, Бог предупреди Адам и Ева, да не ядат от плода на дървото за познаване на доброто и на злото. За да не извърши престъпление, Бог запита Каина защо лицето му е толкова мрачно и сърдито.

И тъй човечеството никога няма да се оправи, докато жената в човека не се откаже от желанието си да яде от забраненото дърво и докато мъжът в човека не се откаже от пътя на Каина. Жената в човека и вън от него трябва да дойде до съзнание, сама да се откаже от желанието си да яде от плода на забраненото дърво. Мине ли край него, да затвори очите си да не го гледа. И мъжът трябва да дойде до съзнание, сам да се откаже от пътя на Каина, и да не поглежда към братя си, да види накъде отива димът от неговото жертвоприношение. С други думи казано: за да се изправи човечеството, всеки човек трябва да се откаже от низшия си ум, който върши престъпления, и от неразумното сърце, което греша. Щом се откаже от низшия си ум и от низшето си сърце, човек трябва да върви в пътя на духа си, който никога не върши престъпления, и в пътя на душата си, която никога не греша. Човек трябва да слуша ума и сърцето си дотолкова, доколкото са в съгласие с духа и с душата му.

Да следвате съветите на духа и на душата си, това е път, по който трябва да вървите. Кажете ли някой, че следва пътя на своята душа и на своя дух, а същевременно прави престъпления и греша, той се самозаблуждава. Докато живее само по стъпките на ума и на сърцето си, човек непрекъснато ще пада и ще става, ще скърби и ще се радва. Най-малкото нещо може да наруши равновесието му. Често една муха може да изкара и най-големия философ вън от неговото търпение. Тя ще кацне десет пъти на едно и също място, докато го застави да излезе от релсите на своето равновесие. Който може да се справи с мухите, той е силен човек. Мухите са отражение на ония дребни мисли и чувства, които постоянно безпокоят човека и го изкарват от равновесието му. Искате ли във всички случаи на своя живот да запазите равновесието си, да запазите онова, което е придобили, човек не трябва да ходи по пътя на ония жени, които са яли от плода на забраненото дърво, нито по пътя на ония мъже, които от ревност са убивали братя си, с когото заедно са принасяли жертва. Не ходете

по пътя на Адам и Ева, нито по пътя на Каин и Авел. Ходете по пътя на Христа. Единственият прав път в живота е Христовият. Христос дойде сам в живота и не потърси другарка, както Адам направи. Той дойде да служи на човечеството и не се нуждаеше от слуги. Христос казва: „Син човечески не дойде да Му служат, но да послужи.” Живейте и вие като Христа. Не очаквайте хората да ви служат, но вие служете. Христос е пътят към новия живот, към Любовта.

За да постигнете своя идеал, спазвайте следните неща: Осветявайте името Божие в себе си. Търсете Царството Божие и Неговата правда. Изпълнявайте Божията воля. Да изпълняваш волята Божия, това значи, да служиш на Истината. Да търсиш Царството Божие и Неговата Правда, това значи, да придобиваш истинско знание и Мъдрост. Да осветяваш името Божие, това значи, да дадеш място на Любовта в себе си. Докато не даде път на Любовта в себе си, човек не може да освети името Божие. Докато не намери истинското знание и Мъдрост, той не може да търси Царството Божие и Неговата Правда. Докато не намери Истината, той не може да изпълнява волята Божия. Това са пътищата, по които могат да се разрешат всички въпроси.

Проявеният Дух в Любовта, проявеният Дух в Мъдростта, проявеният Дух в Истината носи всичките блага на живота, на Единния, Вечния Бог, извор на всички блага, в Когото всичко се обединява.

*4. Утринно слово от Учителя, държано на 14 октомври, 1934 г.
София- Изгрев.*

ТЪНКИЯТ КОНЕЦ

Всички хора, учени и прости, светски и религиозни, и досега още разискват върху въпроса какво представят доброто и злото, и дали и злото, като доброто, принася някаква полза на човечеството. Едни от тях поддържат възгледа, че и доброто, и злото принасят полза на човечеството. Други поддържат възгледа, че само доброто принася полза, но не и злото. Въпреки тези възгледи, въпросът остава неразрешен. Като не могат да дойдат до абсолютно разрешение на въпроса, хората казват, че трябва да се работи. Право е, че човек трябва да работи, но как да работи? Някои работи заемат мястото на злото, а някои – мястото на доброто. Задава се въпрос, кои работи могат да се уподобят на злото и кои на доброто? Ако човек пренася цял месец, с чувал на гърба си скъпоценни камъни от едно място на друго, без да получи за това някакво възнаграждение, какво печели в края на краищата? Не само, че нищо не печели, но той губи силите си. Без да е извършил някакво престъпление, този човек е изгубил силата, разположението и работоспособността си. Друг някой работи, пренася товар от едно място на друго, но господарят му щедро го възнаграждава. Той работи, почива си, добре се храни. Първият господар прилага закона на злото, вследствие на което слугата му всеки ден губи от силата си. Вторият господар прилага закона на доброто, заради което слугата му всеки ден прибавя нещо към силата си. Много работи, много служби съществуват в живота на хората, но в края на краищата всички хора умират. И свещеникът, и учителят, и музикантът умират. Смъртта е неизбежен процес, но важно е, как умира човек, със съзнание или без съзнание за това, което става с него. Който е работил с Любов и прилагал закона на доброто, той умира съзнателно, като продължава да живее и след смъртта си.

Сега, като се говори за работата, човек трябва да прави разлика между една и друга работа. Работата бива външна и вътрешна,

полезна и вредна. Истински полезна работа е тази, която облагодетелства едновременно и господаря, и слугата. Ако облагодетелства само едната страна, тя не е полезна. Истинска работа е тази, от която се учат едновременно и двете страни: и работодателят, и работникът. Истинска работа е онази, при която човек може да се справи с положението, в което се намира. Дали даден човек е богат или сиромаш, щом работи той ще се справи с положението си. Не работи ли, и като богат, и като сиромаш, той ще се намери в мъчности и противоречия, ще дойдат ред болести, страдания. Сиромаш няма да бъде нападен от разбойници, но гладът ще го нападне. Богатият няма да гладува, но разбойници ще го нападат. Ако богатият е щедър, доброволно ще даде на разбойниците известна сума, за да запази живота си поне. – Защо съществуват богати и сиромаси? – Не може ли светът да бъде другояче нареден? – Това е въпрос, на който днес не може да се отговори.

Има неща, които човек в даден момент не трябва да знае. Яйцето, само за себе си, може ли да знае какво ще излезе от него? От едно яйце може да излезе някаква птица, а може да излезе и змийче – зависи какво е било яйцето, птиче или змийско. Докато зародишът на яйцето е затворен в черупката си, никой не знае какво може да излезе от него. Тъй щото, когато някой пита какво може да излезе от него, това показва, че той е още в зародишно състояние, не се е излюпил. – Кога ще излезе нещо от мене? – Когато се излюпиш от яйцето си. – Какво ще излезе от мене? – Това не се знае. – Мога ли да остана завинаги в яйцето да почивам? – Можеш, но в края на краищата ще се отегчиш. Всяко отегчаване подразбира гниене, вкисване, разваляне на яйцето. Това състояние е равносилно на смърт. За предпочитане е яйцето да се измъти, да излезе живота от него, отколкото да остане дълго време затворено и да не се прояви. Ще кажете, че като живее, човек трябва да мисли за ядене. Това е в реда на нещата. Обаче, като яде, човек може да се движи, да работи, да се

учи, да се моли и т.н. Без храна животът на Земята не може да се прояви.

Като ученици вие трябва да се учите, без да се смущавате от това, че много неща не знаете. Понякога невежеството е за предпочитане пред знанието. За пример, благословение е за човека, като минава покрай касата на своя ближен, да не знае какво има в нея. Какво ще се ползвате, ако знаете, че Америка има на разположение едни-колко милиона злато? Обаче има неща, които човек непременно трябва да знае. Не ги ли знае, той ще плати с живота си. Един богат търговец пътувал през една планина. Като се уморил, той седнал до един чист извор да си почине, да се нахрани и да се освежи от бистрата, студена вода на извора. За тази цел той извадил от торбата си хляб и маслини и започнал да яде, като хвърлял кокичките на маслините на разни страни около извора. Някои от тях влизали в чистия планински извор. Като се нахранил, отново се приготвил за път, но бил спрял от един едър, черен човек. – Стой! Знаеш ли, каква пакост ми причини! От кокичките, които хвърляше на всички страни, една попадна в окото ми и ме ослепи. Сега аз ще извадя и двете ти очи. – Моля ти се, не ми отмъщавай. Не знаех, че ще ти причиня такава пакост. Най-после той се освободил от черния човек, но получил добър урок, да не хвърля остатъците от храната си безразборно, дето му падне. Ако знаеше това, нямаше да пострада.

Следователно, като ученици вие трябва да се интересувате от неща, които ще ви ползват още днес. Някои искат да знаят, какво ще бъдат в следното прераждане. Това знание не ви е потребно днес. Православният се интересува от въпроса, дали ще бъде в рай, но за никакво прераждане не се интересува. Преди всичко той не признава прераждането. Раят и адът представят добрите и лошите условия на живота. Според православните адът е някъде под Земята, място на огън и вечно мъчение. Раят пък е някъде горе, нависоко. Той е място на блаженство и наслада. Според окултистите обаче, адът е място на лошите условия, при които човек се е родил. Раят е място на добрите

условия, дето човек е дошъл да живее, да се учи и развива правилно. За ада и за рая хората дават различни описания и картини. Както да си представя рая и ада, все пак човек няма много да се ползва. Търговецът не се интересува за ада и за рая, но за честността на хората, с които има отношения. Човек трябва да се интересува от своите мисли, дали са прави или криви. Влезе ли една крива мисъл в ума му, мъчно може да излезе навън. Тя се загнездва в него, като че ли е направила договор. От такива мисли главите на хората побеляват, без да станат светии. Има смисъл да побелее главата на човека, но ако това побеляване го направи мъдър, умен. Не поумнее ли, този човек не е използвал живота си, както трябва.

В осма глава на Битието се казва: „И помена Бог Ноя и всичките животни, и всичките скотове, що бяха наедно с него в ковчега.” Хората грешаха, а Ной беше поставен в ковчег, т.е. в изправителен затвор. Там Ной прекара почти цяла година да излежи наказанието си. Ной беше затворен заедно с чисти и нечисти животни. И човек има нечисти животни в себе си, т.е. своите нечисти желания. От време- на време човек трябва да се затваря в ковчег със своите нечисти желания да ги възпитава. Натъкне ли се на някакво страдание, човек влиза в ковчег на Ноя. Колкото да е тежко положението му, той трябва да благодари, че е поне вън от условията на смъртта. Остане ли вън, той изложен на явна смърт. За да разбере, дали водата се е прибрала от земята, Ной изпрати първо гарвана, а после гълъба. Във време на война хората си служат с войници, както Ной с гарвана и гълъба. За да се проучи известна местност или обстановка, началникът на дадена войскава част изпраща един от войниците да свърши тази работи.

Какво представят гарванът и гълъбът като символи? Гарванът е месоядец, яде всичко, а гълъбът е вегетарианец, идеалист. Гарванът казва: „Човек трябва да си поживее, да гледа широко на живота, да не се ограничава нито в ядене, нито в пиене. Яде ли му се нещо, да си хапне свободно.” Гарванът представя светския живот, а гълъбът –

духовния. Гарванът грачи, а гълъбът гука. Гълъбът има устои в убежденията си. При каквито условия да изпадне, той никога не нарушава вегетарианството. Той е твърд. Изобщо, каквато е разликата между светския и духовния живот, такава е разликата между гарвана и гълъба.

Влизането на Ноя в ковчега представя ограничителните условия на живота. Когато иска да предпази човека от някакво зло, Провидението го ограничава. В този смисъл затворът, ограниченията са благо за човека. Така той се запазва от лошите външни условия. За пример, ограничителните условия са страдания, без които животът на Земята е невъзможен. Без жертви нито животът на отделния човек, нито този на човечеството е изправим. Искате ли светът да се оправи, трябва да бъдете готови на жертви. Жертвата е доброволен акт, а не насилнически. Чрез насилие нищо не може да се извърши – нито зло, нито добро. Ситият не можете да го насилите да яде. Ако е гладен, човек ще яде без никакво насилие. Богатият не се съблазнява от богатството, но сиромашът, гладният ще се съблазнят. За да не се съблазнява от външни блага, човек трябва да бъде вътрешно богат. Докато дойде до това богатство, човек все ще се нуждае от външни блага: дрехи, обувца, къща, пари и т.н.

Като изучавам хората, виждам, че все им липсва нещо: някой не си е доспал, друг – не си е доял, както трябва, трети – няма дрехи, обувца, дърва и въглища. Запитайте какво трябва да прави човек, за да си набави всичко, което му липсва. При сегашните условия човек мисли за много неща: за храна, за дрехи, за обувца, за подслон и т.н. Докато мисли за много неща, човек не може да мисли за същественото. Закон е: Ако човек мисли за същественото, всичките му работи ще се наредят добре. Тогава няма да му липсва нищо. Хората не успяват по тази причина именно, че за всичко друго мислят, но не и за същественото.

Един крайно беден човек отишъл при един богат и му казал: „Ти си единственият, който можеш да ми помогнеш да изляза от

трудното положение, в което се намирам.” Богатият му отговорил: „Ще ти помогна на драго сърце, ако можеш да минеш по конец, като по мост. Минеш ли по конец, ще ти дам всичко, каквото пожелаеш.” – „За Бога, помогни ми сега!” – „Никакъв Бог не признавам. Минеш ли по конца, всичко, каквото имам, ще го разделя с тебе.”

Сега и аз ви казвам: Пригответе се да минете по конца. Който може да мине по конца, той всичко ще придобие. Не може ли да мине по конца, ще остане в старото си положение. – По дървен мост или с лодка не може ли да се мине? – Не, през тази река са прекарани само конци. Тя може да се мине само по конци. Тя може да се мине само по конец. Ако сте птица, можете да прехвъркнете над реката, но като човек имате само един път: по конца. Ако можете да минете по конца, всичко ще придобиете: здраве, сила, знание, Любов, богатство. Какво представя тънкия конец?

Един турчин запитал султана какво трябва да прави, за да подобри живота си. Султанът му отговорил: „Светът представя голям казан, вързан със седем дебели въжета. Гледай да хванеш поне едното въже. Хванеш ли го, ти си вече пред казана, в който има всичко, каквото пожелаеш: ядене, дрехи, пари, знание, сила. Каквото представя въжето за казана, такова нещо е тънкият конец за живота на разумния, за онзи, който иска да се развива правилно. Въжето на казана, тънкият конец на моста, това е волята Божия. Следователно, който изпълнява волята Божия, той има на разположение всичко, каквото пожелае.

Човек трябва да знае, че каквото прави, както да лъкатуши в живота, той неизбежно трябва да мине по тънкия конец. С други думи казано: колкото да философстваш, в края на краищата човек трябва да изпълни волята Божия. Някои мислят, че за да минат благополучно по тънкия конец, трябва да постят, да олекнат. Други пък, като виждат, че не могат да минат по конца, предават се на ядене и на пиене, на широк живот. Както да живеят, хората все трябва да минат през един път. Това е пътят на тънкия конец.

Колкото да е страшен, той привидно е такъв. Всъщност той е най-красивият и безопасен път. Достатъчно е човек да има добро разположение на ума и на сърцето си, да отвори душата си за Божественото, за да мине спокойно и безопасно по края. Ще кажете, че е по-добре този край да не се изпречва на пътя ви. Къде ще търсите добро разположение на ума и на сърцето си или отворена душа за Божественото?

Като се страхувате от края, вие изпадате в положението на едно младо момче, внук на една много знаеща баба, която му давала съвет как да се пази от мечка. Внукът трябвало да мине през една гъста гора, но се страхувал от мечка. Бабата познавала магията и му казала: „Синко, вземи тази бяла кърпа и като видиш, че срещу тебе иде мечка, извади кърпата от джоба си и я размахай пред нея.” Внукът погледнал усмихнато към баба си и казал: „Бабо, по-добре ми бай, да не ме среща мечка.” С бялата кърпа бабата искала да се образуват приятелски отношения между внука и мечката.

Сега и аз казвам: Като ви говоря за тънкия край, ще работите върху себе си, да минете благополучно по него. Дойдете ли до края, извадете бялата кърпа от джоба си и махайте с нея. Ако мечката избяга, ако разбойниците не ви оберат, добре сте работили. Не можете ли да се справите с мечката и с разбойниците и трябва да се катерите по дърветата, за да се спасявате от тях, още има да работите. В гора ли сте, или в планина, вървете напред и благодарете за всичко, което ви е дадено. Ако се натъкнете на някакво противоречие, или ако пиете от горчивата чаша на живота, не съжалявайте. Сегашните горчивини ще се превърнат в бъдещи блага.

Един млад идеалист лекар, се отчаял от живота и решил да се самоубие. Дето лекувал, нищо не му плащали или толкова малко му плащали, че едва изкарвал хляба си. Тъй отчаян, той тръгнал из града да обмисли как да се самоубие. В това време той видял на пътя, че един човек паднал и счупил крака си. Веднага се затичал към него, придружил го до дома му, дето наместил счупения му крак и

започнал да го лекува. Младият лекар си казал: „Толкова добрини съм направил и тази ще направя.” Обаче пострадалият бил богат човек и щедро възнаградил своя лекар. От този момент работите на лекаря започнали да се нареждат добре. Той често си казвал: „Благодаря на Бога, че срещнах този богат човек да му помогна.” Богатият пък съжалявал, че счупил крака си, вследствие на което работите му останали недовършени.

И тъй, човек може да се намира или в положението на богатия, който съжалявал за счупения крак и за недовършените си работи, или в положението на младия лекар, който благодари за срещата си с богатия, да намести счупения му крак и да подобри живота си. Какво виждаме в живота? Когато един страда, друг се ползва от неговите страдания. Както виждате, животът се изиявява разумно. За предпочитане е богатият да извади нещо от кесията си, отколкото младият лекар да свърши с живота си. Следователно при каквото положение да се намирате, не отказвайте да направите доброто, което е определено да извършите. Това добро ще ви спаси.

Проявеният Дух в Любовта, проявеният Дух в Мъдростта, проявеният Дух в Истината носи всичките блага на живота, на Единния, Вечния Бог, извор на всички блага, в Когото всичко се обединява.

*5. Утринно слово от Учителя, държано на 14 октомври, 1934 г.
София- Изгрев*

ЕЗИКЪТ НА ДЪГАТА

Р а з м и ш л е н и е .

В прочетената глава има две съществени положения: явяването на дъгата на небето, като знак, с който Бог успокоява човечеството, че няма да има потоп, какъвто е станал във времето на Ноя. Второто положение, което заслужава внимание, е лошото поведение на един от Ноевите синове. Като видял, че баща му се напил и изпаднал в лошо държание, вместо да закрие голотата на баща си със своята дреха, той извикал брат си да му се смеят. По този начин той предизвикал баща си да го прокълне. Защо синът на Ноя е постъпил така с баща си? Защото не е разбирал живота.

Съвременните хора страдат все от неразбрани идеи. Причината за неразбиране на някои идеи се дължи на инертността на човешкия мозък. В мозъка на всеки човек има известно количество инертна материя, която трябва да се разработи. Ето защо, вие често срещате хора, които искат нещо, стремят се към нещо, но и те сами не знаят какво искат и към какво се стремят. При това положение хората мислят, че се различават много от ония, които са живели във времето на Ноя. Във времето на Ноя станал потоп, но и днес често става потоп. Няма човек в света, в живота на когото да не е ставал потоп. И досега още в личния живот на човека става потоп, който го кара да влезе в ковчег. В този ковчег човек понякога прекарва с години, а не както Ной, само една година. Не е важно, колко време прекарва човек в своя ковчег, но важно е да научи някакъв урок, да осмисли живота си.

Днес всички хора се стремят към щастие, но никой не го е постигнал. Да постигнете щастieto, това значи, да си отворите път до Слънцето и, когато пожелаете, да отивате и да се връщате. Мнозина четат за Слънцето, наблюдават го с телескоп, правят изследвания, преподават за него, но въпреки това не са ходили на Слънцето. Обаче

при днешните условия на живота не е важно за човека да отиде на Слънцето. За него е важно да се ползва от слънчевата топлина и светлина. Засега по-добре е човек да живее на Земята, отколкото да отиде на Слънцето. Какво печели човек, ако неподготвен отиде на Слънцето?

Едно време магарето пожелало да се запише в някой университет да учи. Обаче то не се задоволило само с един предмет, но искало да изучава няколко предмета изведнъж. За тази цел му дали десетки томове да носи на гърба си. Като се видяло натоварено със сто тома, магарето започнало да реве. По този начин то искало да обърне внимание на хората, да им покаже колко е учено. Хиляди години вече магарето носи товар на гърба си, но нищо не е научило. То знае само, че го бият по гърба и главата, но защо го бият, не знае. Бият го за големите му знания, за науката, която носи на гърба си.

И съвременният човек, създаден по образ и подобие Божие, яде бой на общо основание. И той се чуди защо го бият. Как може човек да примири това противоречие? Човек седи, размишлява и в края на краищата казва: „Знаете ли, кой съм аз?“ Ти си онзи, когото бият. Ти си онзи, който след 40-50 години ще умреш, ще те заровят в земята, дето ще изгниеш. След толкова работа и учене от тебе ще остане само една празна глава. Празната глава обаче не е същинският човек. Някой е чиновник, но след година-две го уволняват и той мисли, че с него е станала съществена промяна. Чиновничеството и самият човек са две различни неща. Службата на магарето и самото магаре също така са две различни неща. Когато магарето реве, хората започват да се смеят. Какво лошо има в рева на магарето? Има една лоша черта в магарето, която всички знаете, но същевременно то има много добри черти. Една от характерните черти на магарето е, че то не пие лоша вода. Искате ли да пиете хубава вода, вървете след магарето. То ще мине и замине покрай много извори, но ще се спре на онзи извор, чиято вода е най-хубава, и от него ще пие.

Като ученици вие трябва да се учите от всичко. Гледайте на животните като на същества, от които можете да научите нещо. Някой извършил ред престъпления и не се обижда от положението, в което е изпаднал, а се обижда, че го нарекли магаре. Днес магарето минава за посмешище пред хората, но ще дойде ден, когато ще бъде признато за голям философ, за маг или за мъдрец. Тогава то ще носи името „маг-хаарец”. Магарето е от високо произхождение. Забележете, Христос не се качи на кон или на друго някое животно, но Той възседна магаре и с него влезе в Ерусалим.

Днес всички хора говорят за работа, за постижения. Добре е човек да работи, но трябва да знае как да работи. За да има добри резултати в работата си, човек трябва да разбира нещата. Като има дълбоко разбиране за живота, той ще използва разумно богатата, които денят му носи. Религиозните и духовни хора искат да работят за Бога, но не знаят как да работят. Със старите методи нямат резултати, а новите не могат да приложат още, вследствие на което се намират на кръстопът. В това отношение хората се намират в положението на онази домакиня, която има хубаво брашно, масло, сирене, иска да направи баница, да нагости кума си, но не знае как да я направи. Не е въпрос в това, трябва ли да се правят баници, или не, но важно е, че за всяко нещо се изисква знание. Човек се нуждае от знание, което може да си достави капка по капка, както рудокопачът събира златото зрънце по зрънце, а скъпоценните камъни – камъче по камъче. Знаете ли какво нещо представя скъпоценният камък за рудокопача? За един скъпоценен камък той е готов да обиколи света, да пропътува пустини и планини. Ако за намирането на един скъпоценен камък се изразходват толкова усилия и време, колко повече усилия трябва да се употребят, за да се намери една изгубена човешка душа. Каква по-голяма печалба може да очаква човек от тази, да намери една загубена душа и да я обърне към Бога? След всичко това слушате някой да казва, че не заслужава за един човек да

губи времето си. Не е така. Ценно нещо е човешката душа! Каквито жертви да се дадат за една душа, те са оправдани.

„Поставям дъгата си в облака; и тя ще бъде белег на завета между мене и земята.” Дъгата съдържа седем ценни неща, седем цвята, дадени на човека като символи, всеки от които съдържа известна истина. Ной и синовете му не разбраха смисъла на тия символи. Те си обясниха явяването на дъгата като белег на това, че никога вече няма да става потоп на Земята. Дъгата, която се явява в облаците, не показва само това, че потоп няма да стане, но тя показва на хората как трябва да живеят. Ной разбра само първото значение на дъгата, а второто не разбра, вледствие на което си насади лозе, направи вино от гроздето, от което пи и се напи. Ной направи една погрешка, а синът му – друга, заради която баща му го прокле. Като четете тази глава, виждате, че същото става всеки ден и в сегашния живот. В много домове ще намерите по един Хам, син на Ноя, и по един Ной, който се напива. Няма нито един духовен човек, който да не се е напивал. И след това ще се намери един син като Хама, който да се присмее на баща си. Като се научи на това, бащата ще прокълне сина си. Какво показва това? Това показва, че историята се повтаря.

Религиозните хора говорят за служене на Бога, на Христа. Кой човек може да служи на Христа? Само онзи човек може да служи на Христа, който има дълбоко разбиране за живота и е проникнат от Любов към човечеството. Христос дойде в света да спаси хората, да ги избави от греха. Какво нещо е грехът и защо хората грешат, не питайте. Грехът е взривно вещество, което експлодира от най-слабото докосване. Тъй щото, задачата на човека е да не греша, а не да изучава произхода на греха. Когато двама души се обичат, лесно могат да произведат искра помежду си. Тази искра е в състояние да запали взривното вещество в тях и да произведе голям пожар. Стане ли взрив между тях, те не искат вече да се видят. С това се обяснява ненавистта, която се явява между хора, които с години наред са се обичали.

Днес хората са изгубили доверие помежду си, вследствие на което и Любовта ги напуска. Мъжът не вярва на жената, жената не вярва на мъжа, децата не вярват на родителите си, и след всичко това говорят за семейство. Семейство, основано на недоверие, не може да устои. За да възстановят доверието си, хората трябва да признаят Бога за свой Баща и да определят отношенията си към Него. Христос казва: „Един е вашият Баща.” По-нататък, от кой баща и от коя майка сте приели живота, не е важно. През коя врата на църквата сте влезли и излезли, не е важно. Всички хора са влезли в Бога и излезли от Него. Дръжте в ума си мисълта, че човек е излязъл от Бога. Що се отнася до формата на човека, това не е важно. Формата на човека е дреха, която постоянно се сменя. Човек е минал през много форми, но Баща им не е бил там. Бащата е в живота, който е непреривен, но не е във формите, които постоянно се менят.

И тъй, искате ли да се домогнете до положителната мисъл в живота, вие трябва да пречиствате мислите си. Много начини има за пречистване на мисълта: чрез филтриране, чрез дестилация и т.н. Човек трябва постоянно да чисти мислите и чувствата си, защото в тях се таи греха на хиляди поколения. Човек е дошъл на Земята да учи и да се чисти. Лошите и нечисти мисли и желания непрекъснато минават през неговия ум и през неговото сърце, но той трябва геройски да устоява. В миналото светии, праведни хора са бягали по гори и планини, дето са прекарвали в пост и молитва, да се освободят от лошите мисли и желания, но и там не са били спокойни. Грехът и лошите мисли дебнат човека навсякъде. Обаче вие трябва да знаете, че нечистите мисли и желания не са само ваши. Те представят тор, останал от векове. Вашата задача е да се чистите, без да се самоосъждате.

За да разберете правилно въпроса за греха, вие трябва да разгледате живота на растенията. Когато посадите едно семе или растение в земята, вие го наторявате, да се развива по-добре. Торта не е нищо друго, освен нечистотии, в които поставяте растението да

се развива. В живота ние наричаме нечистотиите грях. Когато торите растенията, вие се радвате, че ще виреят добре, ще дават по-добри плодове. Щом е така, защо плачете и се сърдите, когато съществата от невидимия свят ви наторяват? Някой се оплаква, че се огрешил. Няма защо да се оплаква. Огрешил се, значи наторили го. Дяволът е един от добрите градинари на Земята. Като види, че някой човек е занемарил градината си, той влиза вътре и започва да я урежда според разбиранията си: тук клъцне някое дръвче или растение, там клъцне, докато си пробие път да мине. Дали на място е клъцнал, това не е важно за него. После, като види, че някое дърво не ражда много, той взима тор и го наторява. Когато дървото върже плодове, пръв дяволът иде да ги обира. Той казва: „Аз го торих и кастрих, аз имам право да се ползвам от неговите плодове.” Като срещне някой жълт, слаб човек, дяволът започва да го убеждава да се храни добре, да напълнее. Той не обича слаби, мършави хора, защото няма какво да обира от тях. Срещне ли някой пълен, тлъст човек, той веднага свързва приятелство с него.

Следователно срещнете ли човек, който се е окалял, знайте, че тази кал е дошла отвън. Каквото да прави, човек не може да се освободи от калта. Ако през деня не се окаля, вечер може да се окаля. Има хора, които от детинство още са вегетарианци, но като стават от сън и плюват, недоволни са, че насън са яли месо. Това показва, че те още не са се освободили от желанието да ядат месо. Дълбоко някъде, в подсъзнанието им се крие разположение към месото. Истински вегетарианец е онзи, който и насън има будно съзнание, не яде месо. Други пък са недоволни от себе си, че насън крадат, обират хората. Не само това, но като ги уловят, те отказват, че са извършили кражба. Значи те на сън лъжат, крадат, вършат такива престъпления, каквито някои хора вършат през деня, в будно съзнание. Едно се иска от човека: будно съзнание и силна воля. Дошъл ли е до това положение, той трябва да устоява и през деня, и във време на сън, да не се подава на никакви изкушения.

Съвременните хора работят усилено върху самовъзпитанието си, но нямат резултати. Те пренебрегват тъкмо ония методи, които могат най-много да им помогнат. За пример, те минават и заминават покрай растенията и животните, без да ги използват като възпитателни средства. Разумният човек се учи и възпитава от растенията, животните, хората, минералите. Цялата Природа е техен учител. Въздухът, водата, светлината и топлината са също така добри възпитатели на човека. Той наблюдава чистата, кристална вода, която излиза от някой извор, проследява пътя ѝ и след време я среща мътна, окаляна. Той разбира, че в пътя на движението си тя е свършила много работа, вследствие на което е изгубила чистотата си. С чистата вода хората готвят, мият, перат дрехите си и като се оцапа, изхвърлят я навън. Трябва ли водата да се сърди на хората, че са я изцапали? Тя не се сърди на никого, но се радва, че е свършила някаква работа. И светлината, едно от великите блага на живота, минава през нечисти места, но е доволна, че върши работа. Въздухът, водата, светлината са пратени на Земята да помагат на всички живи същества, но те не се смущават от това, че са се накаляли. Те лесно се чистят. Човек трябва да се учи от тях да знае, как да се чисти. Окаля ли се, той трябва да приложи един от методите за чистене: утаяване, разтваряне, дестилация, филтриране.

Съвременният човек трябва да работи върху себе си, да прояви своето благородство, да стане като златото – дете мине, да не се каля, т.е. да не се окислява. Каля ли се, той трябва да знае, как да се чисти. Много дрехи са дадени на човека за обличане и преобличане. Казват, че човек има седем тела, едно от друго по-фини. Най-вътрешното тяло е от най-фина материя. В това тяло именно се крие човешката душа, вследствие на което нищо нечисто не може да се докосне до нея. Умирането не е нищо друго, освен събличане на старата дреха и обличане на нова. Като остарее новата дреха, и тя ще се съблече, ще облечете пак нова. Човек иска да не умира, т.е. да запази дрехата си вечно здрава и чиста. Това е невъзможно. Като им дотегне живота,

някои казват, че не искат вече да дохождат на Земята. Колко пъти ще дохождат! Колко пъти ще бъдат бити! Когато детето не слуша, майка му го бие. То обещава, че няма да прави същата погрешка, няма да бута сладкото без позволение, но на другия ден пак прави същите пакости. Майка му пак го бие. Не се изправя лесно човек. Като пострадат малко, хората казват, че са научили урока си. Те са го научили и учат, само докато пръчицата се дига и слага по гърба им. Щом се отдалечи пръчицата, те забравят вече урока си и отново грешат. За да не греши, човек трябва да дойде до дълбока вътрешна опитност в себе си, да различава доброто от злото и да пази чистотата на своя ум и на своето сърце.

Какво представя грехът? Грехът представя нечистотата в живота. Ядеш ли нещо, чинията ти трябва да бъде идеално чиста. Не е ли добре измита, останалото в нея постепенно започва да ферментира. Същото нещо се отнася и до мислите и чувствата, които възприемате отвън. Дойде ли някоя мисъл в ума ви, или някое чувство в сърцето ви, спрете се да ги анализирате, да разберете през какви умове и сърца са минали. Ако са минали през умовете и сърцата на лоши хора, те носят нещо нечисто в себе си, което може да ви застави да сгрешите. Ако можете, отстранете ги от себе си; ако не можете да ги отстраните, подложете ги на пречистване, да отделите от тях ония вещества, които са способни да ферментират. Лошите мисли и чувства са подобни на гнили ябълки, от които нищо не можете да извадите. Ядете ли ги, вие ще се разболеете и ще страдате. Единственото нещо, което можете да извадите от тях е семката им. Извадете семката на лошите мисли и чувства, преди да е проникнала заразата в нея, и я посадете в земята. И в най-лошите мисли, чувства и постъпки има нещо добро, което може да се използва. Това са техните семки. Ако не знаете как да ги посадите, ще отидете при градинарите да видите, как те сядят семките на своите плодове. И те не са знаели това изкуство, но са се учили. Като не знае какво да прави, като не иска да учи, човек казва, че е грешен, че е неспособен.

В какво се заключава неговата греховност? Човек има няколко слабости, които го заставят да греши. Той може да яде повече, отколкото трябва, и затова греши. Той може да пие повече, отколкото трябва, но не вода, а вино, вследствие на което греши. Той има желание да забогатява повече, отколкото трябва, и ощетява хората. Това са слабости, които не се дължат нито на самото ядене, нито на виното, нито на богатството, но на лакомията в човека. Лакомият човек лесно се изкушава.

Кой човек се изкушава? Слабият. От какво може да се изкуси човек? Човек се изкушава от красотата, от яденето, от парите, от богатството и т.н. Красивата мома изкушава момците. Банкерът изкушава апаша. Земяделецът със своите пълни хамбари изкушава сиромаша. Кръчмарят изкушава пияницата. Защо поставят човека на изкушение? За да го изпитат, да видят какъв е неговият морален устой. За да изпитат човека, понякога му представят две неща, да видят кое от тях ще избере. Ако му представят на избор богатството и сиромашията, той ще покаже своето вътрешно разбиране. Човек е свободен, докато може да прави избор. Щом няма избор, той върши нещата по налагане. За пример, на едного представят богатството и сиромашията, да избере едното от тях. Ако избере богатството или сиромашията, той ще види, че и двете носят благословение за него. Ако му представят само едното, той ще го приеме по необходимост. Такова богатство и сиромашия носят за човека ред изпитания.

Какво трябва да прави човек, като се намери пред изкушението? Ако е слаб, той трябва да бяга; ако е силен, да не се подава. Който се изкушава, той нищо не печели. Вълкът се изкушава от овцата и я изяжда, но не става по-благороден. Котката се изкушава от мишката, но не става по-благородна. Въпреки това, вълкът, котката, паякът, кобрата и други животни служат като възпитатели за овцата, за мишката, за насекомите, за човека. Едните нападат, другите се бранят, но едни-други се възпитават.

Хората грешат, изкушават се, защото се подават на своите криви разбирания. Някой огладнее, но няма пари да си купи хляб. Той отива на фурната, взима един хляб, без да каже нещо на фурнаджията; туря го под дрехата си и излиза доволен, че никой не го е видял. Така си мисли той. Все един човек го е видял. И, ако го запита защо взе хляба без позволение и знание на фурнаджията, той ще каже, че всичко принадлежи на Бога. Вярно е, че всичко принадлежи на Бога, но в неговия естествен вид. Щом човек е сял, орал, жънал, млял брашното и направил хляб, трябва да се иска позволение от него. Ако хлябът, който си взел от фурнаджията е даден направо от Бога, без човешки труд, защо го криеш под дрехата си? Божиите работи са чисти и открити. Следователно не трябва да криеш. Криеш ли, ти си се оцапал вече. За да вземеш хляба, ти трябваше да свършиш някаква работа на фурнаджията, да го заслужиш, свободно да го носиш, без да криеш.

Сега вие трябва да работите върху дъгата, която Бог е поставил като завет между себе си и човека. Ако работите съзнателно върху себе си, вие се свързвате с Великия Божи Дух, Който преглежда работата ви и я изправя. Той не наказва човека, но го изправя и съветва как да постъпва. Като не разбира това, човек мисли, че Бог го наказва и съди за погрешките му. Не, казано е в Писанието, че Бог не съизволява в греха и страданията, нито в смъртта на човека. Съвестта мъчи човека и го съди. Ако по невнимание човек се пореже с нож, майсторът на ножа ли е виновен за това? Майсторът е направил ножа за услуга на човека, но не и за негово нещастие. Следователно, ако вие страдате от произведенията на Бога, кой е виновен за това? Вината е в самите вас, че сте невнимателни. Кой е виновен, че се изкушавате от парите на богатия? За да не се изкушавате, идете да работите при него. Като му работите известно време, той ще ви плати. Красивите, ценните неща изкушават човека, но той трябва да се пази от изкушението, да му се противопоставят.

Как може човек да се справи с изкушението? Двама души живеят под един покрив. Единият е богат, има пари за отопление и осветление, а другият седи в стаята си и трепери от студ. Исква да прочете нещо, няма свещ да си запали. Той седи и размишлява, какъв свят е този, в който на едного е дадено всичко, а другият живее в лишения. Той нарича това несправедливост и се изкушава. За да не се изкушава, той трябва да изучи живота на богатия, да види от какво се нуждае, и да му се притече на помощ. По този начин преградата между двамата ще изчезне и те взаимно ще си помагат. Иначе те всякога ще се спъват и ще падат в грехове. Грехът спъва двамата и ги прави врагове един за друг. Грехът е отрова, която едновременно разрушава организмите на двама души.

Следователно, възприемайте такава храна, такива мисли и чувства, които ви повдигат. Всяка храна, всяка мисъл и всяко чувство, които понижават човека, са отрова. Ако храната, мислите и чувствата на човека повдигат неговия ближен, те са на място. Ние ги наричаме Божествени. Понякога мислите и чувствата на едного повдигат ближния му, а той сам пада. И те са на място. За предпочитане е обаче човек да се храни с такива мисли и чувства, които да повдигат както него, така и неговите близки. Страшно е, когато и двамата падат. Ако единият слиза, а другият се качва, положението не е опасно. Онзи, който се е качил, ще хвърли въже на другаря си, който е слязъл, и ще го дигне при себе си. Истинско престъпление, или истински грях е, когато човек спъва едновременно и ума, и сърцето, и волята си. Обаче, ако сърцето се повдига, а умът слиза, в това няма престъпление. И обратно: не е престъпление, ако умът се повдига, а сърцето слиза. Ако някой прави добро на ближния си, а себе си спъва, доброто не губи своята цена. Пазете се от ония състояния, които носят смърт за човека, защото те спъват едновременно и ума, и сърцето, и волята му. Стремете се към Божествените състояния, които повдигат едновременно и ума, и сърцето, и волята. При добрите човешки мисли и желания се

повдигат двете неща в човека, а слиза или само волята, или само умът, или само сърцето.

Като четете за живота на Ноя, виждате, че той си направил вино, от което се напил. С напиването си Ной паднал. Няма човек на Земята, който да не е паднал. Падането не е страшно, но страшно е, когато човек изгуби равновесието си. Грешката на Ноя не е в напиването му, но в това, че прокълна сина си, който му се присмя. Другият син обаче получи благословението на баща си и той остана да живее на Земята. Добрият син остана да живее с благословението на бащата. При Каин и Авел имаме обратното: Каин остана да живее, а Авел беше убит. Вместо Авел се роди Сит, добрият син на Адам и на Ева. Значи, в света останаха да съществуват поколенията на два добри рода и един лош. До времето на Христа хората вървяха или по пътя на сърцето, или по пътя на ума, или по пътя на волята.

Христос дойде в света и донесе учението на Любовта, което включва едновременната работа и на ума, и на сърцето, и на волята. Христос внесе трите добри рода в света, по пътя на които трябва да вървят всички хора. Докато дойдете до учението на Любовта, вие непременно ще минете през изкушения. Не се страхувайте от изкушенията, но дръжте съзнанието си будно. И Христос има три изкушения, с които лесно се справи: на храма, на планината и пред камъните. Когато беше на храма, сатаната дойде да го изкушава, като му каза да се хвърли отгоре, за да докаже, че наистина ангели ще го подигнат на ръце, да не препъне в камък ногата си. Христос му отговори, че не иска да изкушава Господа. Който го е качил на храма, той сам ще го свали. Когато Христос беше на планината, сатаната и тук дойде да Го изкушава. Той Му каза: „Ако слезеш от планината да ми се поклониш, целият свят ще ти дам.” Христос му отговори, че освен на Бога, на никого не може да се поклони. И най-последно, като Го видя между камъните, сатаната му каза да превърне всички тия камъни в хляб. Христос отговори: „Писано е, че човек ще живее не само с хляб, но с всяко Слово, което излиза от устата на Отца моего.”

Едно от качествата на Любовта е даването. Давайте, без да се страхувате какво ще остане за вас. Страхът трябва да се замести с разумна смелост. Бъдете смели и свободни по сърце, по ум и по воля, но имайте предвид мисълта, че вършите волята Божия. Един беден, но благочестив човек, имал в джоба си само един лев и се чудел какво да си купи с него да се нахрани. Освен малко хляб, нищо друго не могъл да си купи с един лев. Докато размишлявал по този въпрос, един просяк се упътил точно срещу него, да му иска помощ. Той веднага дал последния си лев. Като се отдалечил просякът, той започнал да си мисли колко добре би било, ако разполагаше с пари, да помага на бедни. Както вървял из пътя, един негов приятел го срещнал и поканил в дома си на гости, понеже отдавна не го виждал. Приятелят му го нагостил добре.

И тъй, като ученици, от вас се иска да се свържете с Божиата мисъл, с Божиите чувства и да работите като Него за освобождаване на душата си от тежките условия, в които е поставена. Тя е поставена при условия, дето грехът живее. Бог работи за освобождаване на човешката душа, но и човек трябва да работи за същото. Затова се изисква търпение, както са търпели и търпят всички велики и добри хора. Бъдете търпеливи и не бързайте да съдите хората. Този, когото съдите за някаква слабост, има две добродетели, които не виждате. „Не съдете, да не бъдете съдени!”

Как се познава добрият човек? Добър човек е онзи, който работи за доброто на всички хора. Той не се нуждае от похвалите на хората и минава незабелязано между тях. Добрият човек не се изкушава, защото преди да гледа на мъжа и на жената вън от себе си, той ги вижда в себе си, там ги изучава и с тях се съветва. Той не търси момата и момъка вън от себе си, защото ги вижда в себе си и там ги изучава. Който е изучил мъжа, жената, момата, момъка, детето в себе си, той знае как да се отнася с тях и вън от себе си. Той е щедър, добър към всички хора. И при най-лошите условия да се намери, той знае как да постъпва. Защо? Защото никога не работи сам. Намери ли

се в затруднение, той веднага извиква ума, сърцето, волята, душата, духа си и започва да се съветва с тях. Щом дойде до известно решение, всички му се подчиняват, и той пристъпва към действие. Имайте пълна вяра в Божественото, което всякога е готово да ви каже как да постъпвате. Слушайте Божественото в себе си, ако искате да успявате в живота си.

Проявеният Дух в Любовта, проявеният Дух в Мъдростта, проявеният Дух в Истината носи всичките блага на живота, на Единния, Вечния Бог, извор на всички блага, в Когото всичко се обединява.

*6. Утринно слово от Учителя, държано на 18 ноември, 1934 г.
София- Изгрев.*

ПЕТТЕ ПОСТИЖЕНИЯ

Ще прочета 10 глава от Битие. Тази глава представя костелив орех. За да извади една от ядките му, човек трябва да чопли с игла. В тази глава се изреждат родословията на Ноевите синове. Евреите се отличават по това, че спазват реда на раждането, вследствие на което изреждат имената на всички поколения в хронологически ред. Тази хронология е важна за евреите, но какво се ползвате вие и всички ония, които четат Битието? То е все едно да ви заставят да изучавате звездите на небето според тяхната големина. За астронома тия звезди имат значение, но за обикновения човек те не представят особен интерес. Като изучавате астрономията, виждате, че на небето има 19 звезди от първа величина. Като дойдете до звездите от втора величина, там ще намерите около 120 звезди. Като се домогнете до звездите от трета величина, ще видите, че те са още повече на брой. Колкото по-надолу слизате, броят на звездите се увеличава, а големината им се намалява. Всяка звезда има свое име, което е важно за астронома, но не и за обикновения човек.

Синовете на Ноя, за които се говори в Битието, са Сим, Хам и Яфет. От тях са произлезли всички народи в света. От Сима са произлезли евреите, от Хама – монголците, а от Яфета – арабската раса. Европейските народи са потомци на Яфета, те са яфетовци. Като четете имената на Ноевото поколение, вие се отегчавате и намирате, че няма смисъл да си губите времето с тях. Който не се интересува, той може да не ги чете. Обаче, който се интересува, ще ги прочете няколко пъти и в някои от тях ще намери известна хармония и звучност в съчетанието на буквите. Не е лесна работа да открива човек известна хармония в звуковете. Това се отнася до силните хора. Само силните хора се занимават с мъчни работи. Те се заемат да чистят костеливи орехи. Слабите хора търсят лесни работи. Добре е човек да чете Библията и да превежда нещата. Всяко име

съдържа в себе си дълбок вътрешен смисъл. Същевременно трябва да се изучава характера на всяко лице, за което се пише. За пример, всички ония, които са произлезли от Хама, минават за неблагонадеждни хора. Те се наричат хамовци. Всеки човек, на когото работите не вървят добре, е от семето на Хама. Причината за това се дължи на факта, че Ной е дигнал благословението си от Хама. За лошо поведение към баща си той получи бащиното проклятие.

Мнозина се оплакват, че като четат, забравят скоро, а особено имена не помнят. Има случаи, когато човек може да забрави и своето име. Това е паталогическо състояние, но все-таки се случва. Един американски професор отишъл на пощата да получи писма, адресирани на негово име. Началникът на пощата го запитал за името му, но в този момент той не могъл да си спомни как се казва – забравил името си. Той се извинил на началника, че трябва да свърши някаква бърза работа, заради което веднага се отправил към дома си, да пита жена си за името. На пътя го срещнал един познат, който се спрял и го заговорил. Като чул името си, той се зарадвал и се върнал в пощата, да получи писмата си.

Причината за отслабване на паметта се дължи на излишъка на млечна киселина, която се събира в мозъка на човека. Има хора, които, колкото пъти ви срещнат, все питат за името ви – лесно забравят имена. Ето, и вие четете и препрочитате по няколко пъти Библията и Евангелието, но колко имена знаете наизуст. Най-важните имена знаете, но не и тия на по-маловажните личности. Всяко име освен, че принадлежи на дадено лице, същевременно означава един колективитет. Освен лични, имената са и колективни.

Като ученици, вие трябва да изучавате смисъла на всяка буква и от съчетанието им да определяте характера на човека. Това е наука, с която човек може да предсказва много неща. По името на човека може да се гадае, да се предсказва всичко, което предстои да му се случи. За да гадае по името, човек трябва да има разбиране, да знае значението на всяка буква, както и съчетанието им в слогове. Като

разделите буквите в българската азбука на три реда, във всеки ред по девет букви, ще останат няколко букви за четвъртия ред. За да бъде животът на човека хармоничен, в името му трябва да има срички, в които да влиза по една буква от четирите реда. Тези букви трябва да вървят в такъв последователен ред, в какъвто са наредени в азбуката. Както виждате, много знания са нужни, за да може човек да гадае. Започне ли да гадае, каквото каже, трябва да излезе вярно.

Един ходжа служил 10 години наред в джамията, но работите му вместо да се уреждали, все назад вървели. Един ден жена му го посъветвала да напусне служенето си на Бога и да потърси по-доходен занаят. Той решил да започне да гадае на хората. За тази цел той взел восък, стопил го и започнал да гадае. Случило се, че каквото казвал, всичко излизало вярно. Един ден го срещнал един познат на пазара и го запитал: „Като знаеш да гадаеш, кажи ми, какво нося в тази дреха. Ходжата се замислил и казал тихо в себе си: Веднъж лисица в курника, втори път в курника, но на третия път плаща с кожата си.” Като чул думата лисица, познатият казал: „Приятелю, и този път позна – лисица нося в дрехата.” Като се върнал у дома си, ходжата казал на жена си: „И днес спечелих нещо. Намерих се в трудно положение, но благополучно излязох от него. И този път можах да отгадая нещо.”

Какво станало по-нататък с него? Той се прочул в цяла Персия за добър гадател. По това време в дома на персийския шах станала голяма кражба. Шахът го извикал и му заповядал да открие крадците. Гадателят казал, че му са нужни 30 дена, за да свърши тази работа. Като се върнал дома си той казал на жена си: „Какво направи с мене? Ти изложи главата ми на смърт. Досега, както да е, справях се с новия си занаят, но положението ми вече се затрудни. Шахът ми даде много трудна задача. Ако не я реша, главата ми ще отиде.” За да реши задачата си, гадателят излизал всеки ден на края на гората, дето прекарвал в размишление. Той взел в джоба си 30 царевични зърна. Вечер, когато трябвало да се връща дома си, той изваждал едно зрънце и си казвал: „Ето, първият мина.” Той подразбирал че първият

ден минал. Разбойниците, като чули, че гадателят се наел със задачата да ги открие, всеки ден прашали по един от тях, да видят, какво прави. Първият разбойник минал в момента, когато гадателят изваждал първото зрънце, и чул думите: „Ето, първият мина.“ Разбойникът помислил, че гадателят го познал, и веднага съобщил това на другарите си. Ден след ден гадателят правил същото: отивал в гората на размишление, вадел по едно от 30-те царевични зрънца и си казвал: „Ето, и вторият, и третият, и четвъртият мина.“ Разбойниците чували това и се замислили за положението си. Като дошъл предпоследният ден, те чули, че гадателят си казва, че и 29-тият мина. Те отишли при него, изповядали престъплението си, върнали откраднатите вещи и го помолили да не ги издава, за да не ги накаже шахът. И този път ходжата излязъл благополучно от трудното си положение. При всички трудни моменти той запазвал присъствие на духа си.

Какво означава гадаенето? Да гадаеш това значи, да предвиждаш и предсказваш неща, които предстоят да станат. Човек гадае върху неща, които са неизвестни, които още не са станали. Писмената реч е особен род гадание. Който знае буквите, той може да гадае какво е написано. Езикът е също така особен род гадание. От съчетанието на думите в изречения, човек изучава вътрешния живот на хората. Писателите, поетите нареждат речта в стройна форма, в рими, в музикални изрази. В свещените книги пък, освен буквени и слогови съчетания, вие ще намерите цели изрази, в които се крият символите на нещата. Който има търпение, той ще спира на всички глави, подобни на прочетената, и от имената, които се цитират, ще прави преводи, ще търси буквения и звуковия произход. Като прави тези изучавания, човек ще кали търпението си.

Като ученици, вие трябва да изучавате имената, да видите какви сили се крият в тях. На български ние казваме Мария и Мара. Това са еврейски имена. На еврейски Мария означава солена вода, а Мара – горчива вода. И солената вода има смисъл, но когато готвите. Искате

ли да пиете от тази вода, вие трябва да я дестилirate, да отделите солта ѝ. Горчивата вода има значение само за болни, както пелинът. Изобщо всяка буква, всеки звук съдържа в себе си известна сила, която трябва да се употреби на място. Не се ли употреби на място, не се ли съчетае правилно с други букви, или звукове, може да произлезе някакъв взрив. За пример, кой не е опитвал силата на обидните думи?

Следователно ораторът, ученият трябва да подбират думите, с които си служат. Не ги ли подбират, те не могат да произведат желанния резултат. Свещеникът трябва да подбира думите, от които съставя проповедта си. Длъжникът трябва да подбира думите си, с които моли кредитора да отложи изплащането на полицата. Не е достатъчно човек да говори само, но важно е какво говори, как съчетава думите на своята реч. Не ги ли съчетава според законите на разумната реч, той не говори Истината. Запитват някого какво е неговото верую и без да мисли, той казва, че е православен християнин. Вярно ли е, че е християнин? Като християнин, прилага ли той Христовия закон на Любовта? Друг пък ще каже, че е българин. Вярно ли е това? Като българин, знае ли той своя произход? Знае ли от кой син на Ноя е произлязъл? Друг пък ще каже, че е англичанин, от Великобритания. Какво означава думата „Британия“? Бритберита на еврейски означава „Завет Господен“. Според някои англичаните са произлезли от десетте изгубени израелски племена, за които се казва в Библията, че ще управляват народите. Тия десет племена били благословени, затова и до днес работите на англичаните вървят добре. Учените, просветените англичани знаят това, но не и обикновените. Последните не се интересуват от своя произход. Англичаните имат нещо общо с евреите. Те казват: „Времето е пари.“ Значи за тях парите са ценна мярка. И американците поддържат същия девиз: „Времето е пари.“

Един англичанин се хванал с един американец на бас, че може да посети един американски милиардер. Американецът не вярвал, че англичанинът ще успее да се срещне с някой милиардер и се хванали

на бас: който изгуби басът, той да заплати 250 английски стерлинги. Американецът не вярвал в успеха на англичанина, защото знаел, че милиардерът не би изгубил една минута от времето си напразно. Обаче англичанинът решил на всяка цена да посети милиардера. За тази цел той ходил два-три пъти при милиардера да иска пет минути от него на свое разположение. Милиардерът все отказвал. Най-после той отговорил на англичанина: „Моето време е скъпо. Една минута ми струва пет английски лири.“ – „Ще ви заплатя колкото искате, но моля да ми дадете пет минути от вашето време.“ Американецът се съгласил и му определил пет минути за среща. В уречения час срещата се състояла. Англичанинът се поклонил любезно на милиардера и седнал на един стол. – „Моля, кажете какво обичате.“ – „Дойдох да ви видя.“ Милиардерът на няколко пъти изваждал часовника си, да види колко минути ще седи гостът. И англичанинът, от своя страна, вадил часовника и гледал, колко е часът. Като изминали пет минути, той извадил 25 английски лири и ги дал на милиардера: „Заповядайте, тия пари са за вас, а останалите са мои. Аз дойдох само да ви видя, да докажа, че мога да отнема няколко минути от скъпото ви време, за което се хванах на бас. И моето време е не по-малко скъпо от вашето. Довиждане!”

И тъй, искате ли да създадете добри отношения помежду си, вие трябва да изгладите езика си, да употребявате меки думи в говора си. Същевременно вие трябва да изчистите окоото си, да виждате доброто и красивото в човека, а не неговите лоши, отрицателни черти. Искате ли да кажете нещо на човека, намерете някоя добра черта в него и говорете за нея. Пита ли ви някой какво мислите за него, кажете му, че има добро сърце. На друг кажете, че е добър математик. На трети кажете, че е отличен естественик, разбира растенията и билките и може да лекува с тях. На четвърти кажете, че е музикален. Ще кажете, че не искате да залъгвате хората, но трябва да им говорите Истината. Каква Истина е тази, да кажете на някого, че е лицемер и завистлив човек? Кажете ли му това, вместо да го освободите от

недостатъците му, вие ще го настроите против себе си и ще си създадете голяма неприятност. Ако наистина той е лицемер, не е ли Истина, че е добър математик? Човек няма само лоши качества в себе си. Наред с лошите качества, човек има и нещо добро в характера си. Защо тогава да не изнесете една от неговите добри черти? Само онзи човек може да изнася отрицателните черти на хората, който разполага с любов и знания. Няма ли големи знания и любов, по-добре да мълчи.

Един българин отишъл при един турчин, чехлар, да си купи евтини чехли. Търговецът имал голям избор на чехли. Българинът премерил 10-20 чифта чехли, но никой от тях не дошъл на мярка. Силно ядосан, турчинът му казал: „Нямам чехли за тебе. Ти си човек без калъп.“ Българинът излязъл обиден от дюкяна на турчина и след като се отдалечил на десетина километра разстояние, обърнал се по направление към града, дигнал юмрук във въздуха и извикал към турчина: „Ти си човек без калъп!“ Нито турчинът постъпил добре, нито българинът. Не можа ли турчинът да каже на клиента си: „Господине, между моите чехли няма такива по ваша мярка. Аз мога да ви взема мярка и да уشيا един чифт специално за вас.“ По този начин и двамата щяха да бъдат доволни. Тогава и българинът щеше да отговори, че неговият крак наистина е голям, но според височината му, според големината на другите удовете.

Като изучавате мерките на човека, ще видите, че между тях съществува известно съответствие. За пример, между дължината на лицето, на ръката и на краката има известно съответствие. Колкото е дълго лицето на човека, толкова е голяма китката на ръката му, толкова е голям и кракът му. Има изключения от тези мерки, но обикновено това съответствие е спазено. Лицето на човека представя написана книга, по която може да се чете неговият живот. Краката му пък представят основата, на която е поставен неговият живот. Ако ходът му е сигурен, твърд, категоричен, това показва, че той има морален устой. Видите ли, че някой стъпва първо на пръстите, а после

на петата си, ще знаете, че този човек започва първо с ума си, а свършва с материалното. По краката се съди, дали даден човек е добродетелен, или не. По ръцете пък се съди, дали даден човек е справедлив, или не. Ръцете определят всекидневния живот на човека. От ръката ще познаете, може ли човек да свърши известна работа, или не може. Ръката на човека определя доколко може да се разчита на него.

Като ученици, вие трябва да работите според методите на окултните, на мистичните школи. Тия методи са взети от разумната Природа. Само чрез тях човек може да се справи с противоречията на своя живот. Отде се раждат противоречията в човешкия живот? От непостигнати мисли, желания и чувства. Всеки човек има желания, които иска да постигне, но той трябва да знае пътищата за тяхното постигане. Не намери ли тия пътища, той неизбежно се излага на противоречия. Един от методите за разрешаване на противоречията е чистият език. Изкуство е да може човек да поставя всяка дума на място и на време. Същевременно важно е с какви думи ще си служи. Колкото е по-чист езикът на човека, толкова по-лесно разрешава задачите си. Езикът оказва голямо влияние върху човешката мисъл. Движенията също влияят върху мисълта и чувствата. Ако не разбира значението на известно движение, човек започва да подозира, в резултат на което прави ред изводи. Интересно е да проследи човек, колко от тия изводи са верни. Ако е искрен в себе си, той ще види, че повечето изводи са неверни.

Човек трябва да работи съзнателно върху себе си, да придобие положително абсолютно верую, да придобие положителни знания, да не изпада в подозрения, в съмнения и колебания. Търси ли нещо, стреми ли се към нещо, той може да го намери в себе си. Щом се вгълби в себе си, човек нищо не очаква от хората, в нищо не ги подозира. Търси ли знания, библиотека, църква, човек ще ги намери в себе си. Този е правилният път за развитие. И външните условия са важни, но те не са всякога в човека. Представете си, че някой човек е

изпаднал на един усамотен остров, а трябва да чете книги, да се моли на Бога. Къде ще намери библиотека, църква, или болница, ако трябва да се лекува? Той може да намери всичко това в себе си. Като знаете това, не се сърдете на хората за неуспехите си, не обвинявайте ближните си за своите объркани работи.

Защо не успява човек в работите си? Защото бърза. Светският човек бърза да свърши училище, да вземе някаква голяма служба. Религиозният бърза час по-скоро да се усъвършенства, да стане свят човек. Дали човек е светски, или религиозен, като стане ученик на Великата Школа на живота, първата година ще изучава мълчанието. Хората около него ще говорят, ще се произнасят върху различни въпроси, а той ще слуша и ще мълчи. Втората година ще изучава търпението. Каквото да му се случи през това време, той трябва да понася с търпение. Третата година ще изучава закона на вярата. Да вярва човек, това значи, да дойде до убеждението, че всичко е за добро. Един ден той ще види, че в големите мъчнотии и противоречия се крие нещо добро. Каквато работа да започне, каквото изкуство да изучава, човек непременно трябва да прилага тия три закона: закона на мълчанието, на търпението и на вярата. Ако някой изучава пеене, за пример – първата година повече ще слуша и ще мълчи, а по-малко ще пее. Втората година ще започне да пее, но ще бъде готов да носи присмеа и подигравките на всички. Така той ще прилага търпението. На третата година ще започне да вярва, че певец ще излезе от него.

Разправят за знаменития американски проповедник Муди, че в миналото някога бил обушар. По едно време в него се родила мисълта да стане проповедник. Тази мисъл не го оставяла спокоен. Той шиел обуша, но все за своето проповедничество мислел, вследствие на което работата му не вървяла добре – постоянно чел Библията и Евангелието. Той присъствал на всяко молитвено събрание и взимал думата да каже нещо. Недоволни от неговите проповеди, слушателите го пъдели навън. Обаче при всички

неуспехи, той не се отчайвал. След десет години опити в това направление той успял да си пробие път – бил признат за един от видните американски проповедници. Той държал своите проповеди в Америка и в Англия. На проповедите му присъствали 20-30 хиляден народ. На едно от събранията присъствал Гладстон. Като се свършила проповедта, Гладстон се обърнал към Муди с думите: „Бих желал да имам вашите широки гърди.” Муди му отговорил: „Аз пък бих желал да имам вашата глава.”

Като не успяват в живота си, и младите, и старите се обезсърчават. Защо? Те очакват резултати, преди да са приложили мълчанието, търпението и вярата. Всичко, каквото душата на човека желае, ще дойде, но по хронологически ред. Пътят към Царството Божие е красив, но не е обсипан с рози. Ако пътят към Царството Божие беше послан с рози, хората постоянно щяха да се спъват. Път, послан изключително с цветя, е път на заблуждения. Цветята представят почивка за човека, но не и някаква реалност. Всяко цвете има своето значение, вследствие на което човек може да се разговаря с него. За пример, карамфилът символизира човек с изтънчен характер. Ако някоя мома даде един карамфил на момък, с това тя иска да обърне вниманието му върху своя характер. Тя иска да му каже: „Ако се ожениш за мене, ти трябва да бъдеш много умен, защото ще се справяш с особен характер.” Всички цветя са на мястото си, но човек трябва да знае кога да ги къса и за какво да ги употребява. Не знаете ли тия неща, вие ще се натъкнете на големи неприятности. Цветята съдържат лечебна сили в себе си, която също така трябва да се използва на определено време. Лечебността на цветята не е еднаква всякога – зависи от времето, от месеца, от деня и от часа, в който се берат.

И тъй, за да се ползва правилно от богатата на Природата, човек трябва да бъде разумен. Щом е разумен, той превръща нещата така, че от всичко се ползва. Ако дойде някой при него и започне да го ласкае, да му казва, че подобен на него няма в целия свят, той не трябва да се

изкушава, но да преведе думите на изкусителя в друг смисъл. Той трябва да си каже: „Ако е въпрос за моята личност, аз зная какво представям като човек, но ако става въпрос за Божественото в мене, и аз съм съгласен, че като него няма подобно в света.” Бог е единственият в света, Който знае да мълчи, да търпи и да вярва. Той единственият, Който никога не се разколебава и никога не разлюбва. Залюби ли веднъж някого, Той във вечността му остава верен. Бог мери нещата с мярката на вечността. Разчитайте на тия качества на Бога и никога не се обезсърчавайте. Каквото да загубите в живота си, Бог пак ще го върне, но по-изобилно от първото. Вярвайте в Онзи, на Когото вярата никога не се разколебава. Каквито грехове и престъпления да правите, в края на краищата добре ще завършите живота си. Кога да е, всеки човек ще дойде до съвършенството, като стремеж на неговата душа. Всички хора да се откажат от вас, знайте, че Бог никога няма да се откаже. Той единствен ще се спре пред вас, ще ви подигне и ще ви каже: „Върви напред!”

Следователно, като сте дошли на Земята, вие трябва да мълчите, за да мислите; вие трябва да търпите, за да издържате; най-после вие трябва да имате вяра, за да се справяте лесно с противоречията в живота си.

Съвременните хора са дошли на Земята, но не знаят своя произход. Преди потопа те произлизали от Адам и Ева, затова могат да се нарекат адамисти и евисти. След потопа обаче, едни са произлезли от Сима, други – от Хама, а трети – от Яфета. Днес всеки човек трябва да знае от кого от тримата синове на Ноя е произлязъл. Какво означава името Адам? Понеже първият човек е бил направен от червена пръст, Адам означава червен човек, в когото Бог е вложил Духа си – Аتما. Адам е първото същество, което е носило Божия Дух, Божието дихание в себе си. Ева е първото същество, което е носило свещеното име на Бога – Иехова. Силен е само онзи човек, който носи свещеното име на Бога. Погрешката на Ева се заключава в това, че опетни свещеното име на Бога. Погрешката на Адам пък се

заклучава в това, че не послуша Божия Дух в себе си. Кажат ли на някого „адамист“, той трябва да знае, че му е дадена задача да освети Духа Божи в себе си. Кажат ли му „евист“, той трябва да знае, че му е дадена задача да освети името Божие в себе си. Какво означава името Яфет? На руски език „я“ означава аз, а на турски – масло. На английски „фет“ означава вяра и съдба. Яфет носи вяра и съдба – зависи от произношението. Яфетистите са хора, които разбират нещата добре и ги държат в ръката си. Със своята желязна воля и организация, те държат света в ръцете си.

И тъй, за да бъдете „яфетисти“, вие трябва да организирате своя ум, своето сърце и своята воля, т.е. своите мисли, чувства и постъпки.

Сега повтарям: първата година ще учите мълчание, втората – търпение, третата – вяра, четвъртата – надежда, да знаете на кого да се надявате, да знаете как да се обличате, да ходите и да постъпвате. Петата и последна година ще учите и прилагате Любовта. Любовта ще приложите последна. Поставете ли Любовта на първо място, вие ще обърнете света надолу с главата. Докато не приложите мълчанието, търпението, вярата, надеждата, Любовта никога не бихте могли да приложите.

Проявеният Дух в Любовта, проявеният Дух в Мъдростта, проявеният Дух в Истината носи всичките блага на живота, на Единния, Вечния Бог, извор на всички блага, в Когото всичко се обединява.

7. Утринно слово от Учителя, държано на 25 ноември, 1934 г.

София- Изгрев.

ДОБРОТО ИМЕ

Ще прочета 22 глава от Притчите.

За да разбира Словото, човек трябва да има вътрешно разположение към него. Какво разбирате под думите „вътрешно разположение“? Вътрешното разположение подразбира разположение на духа. В разбирането има толкова елементи, колкото и в тоновете. За пример, ако изпеете един и същ тон с различни букви –а, е, и, о, у, ще имате различни резултати.

В първия стих на прочетената глава се казва: „По-предпочитаемо е добро име, нежели голямо богатство; и добра благодат, нежели сребро и злато.” Защо доброто име е за предпочитане пред голямото богатство? Защото принадлежи към един възвишен свят. Богатството принадлежи към материалния свят. При това, всеки богат не е придобил богатството си сам. Той може да е получил голямо наследство от баща си или от чичо си, без да го е изработил сам. Богатството не е всякога лична придобивка, когато доброто име е всякога лична придобивка. Всеки сам трябва да си изработи добро име. То не се придобива по наследство. Никой не може да се ползва с добро име, ако сам не го е изработил или заслужил. Който има добро име, той е силен човек, той никога не се обезсърчава, нито се обезверява. Той обича живота и разумно го използва. Казано е в Писанието, че всеки човек ще има такова име, което само той ще знае и на което всякога може да разчита. Днес всеки човек носи някакво име, но то е негов псевдоним, а не истинското му име. Той не може да разчита на своя псевдоним. Тъй щото, когато се говори за доброто име, ние разбираме име, което е подобно на кибритената клечка. Щом драснем кибритената клечка, тя веднага се запалва и светва. Следователно, изговорите ли доброто име, пътят ви веднага се осветява.

Защо е дошъл човек на Земята? Да спечели добро име. Днес всички хора имат по едно име, но скоро го изгубват. Силата и властта на това име е подобна високото положение, което човек заема на Земята. Срещате един човек, на когото всички се кланят, всички го обичат и уважават. Защо? Защото е министър-председател. Каквото каже, каквото подпише, всичко става. След три-четири години отнемат властта му и каквото каже, каквото подпише, нищо не става. Зщо? Изгубил е силата на своето име. Днес всички хора са министър-председатели само за известно време. Щом изгубят поста си, заедно с това губят и властта си. Кой отнема властта им? Смъртта. Щом дойде смъртта, от човека нищо не остава. Той се превръща в обикновен гражданин.

И тъй, дойдете ли до доброто име, вие трябва да вярвате в неговата сила, както вярвате в Бога. Доколко вярвате в Бога, ще познаете във време на мъчности. Ако във време на мъчности човек не може да издържа, вярата му е слаба. Малко хора имат силна вяра. Те се респектират едни други не с вяра, но с физическа сила, както правят животните. Когато по-силно животно погледне към по-слабо, последното свива опашка и отминава далеч от него. Защо? Респектира се от силата му. Не правят ли същото и хората? Срещате един горд, силен човек, навсякъде ходи с дигната нагоре глава и току реже с езика си. Смел и решителен е този човек, защото се намира при благоприятни условия на живота. Изгуби ли благоприятните условия, той навежда глава, спуща ръце надолу и поглежда страхливо хората. Като го питат нещо, той казва: „Оставете ме свободен, не съм разположен духом.” Мъчи се този човек. Всички хора се мъчат и ще се мъчат, докато изработят доброто си име и разберат неговото значение. Да изработи човек добро име, това е мъчна задача. Разреша ли задачата си, колкото мъчна да е била, тя става лесна. След нея обаче иде нова задача, пак мъчна. Колкото по-горе се качва човек, толкова по-мъчни задачи му се дават.

Съвременните хора се стремят към блага, но искат да ги получат по лесен начин, без мъчности и страдания. Това е невъзможно. Ако годината е суха и житото не може да се развива добре, земеделецът се моли за дъжд. Завали ли дъжд, житото се радва, но улиците се калят. Ако същият земеделец излезе вън, в калта, с нови, скъпи обувки, непременно ще ги окаля. Трябва ли той да се моли, да дойде суша, да не се каля? Ако иска житото да вирее добре, той трябва да пожертва обувката си. Исква ли да запази обувката си, житото ще пострада. Кое от двете е за предпочитане: житото ли да се запази, или обувката? За предпочитане е житото да израсте, да цъфне, плод да даде, защото много хора ще се хранят с него. Някои религиозни искат да станат светии, без да се калят. Това е невъзможно. Искаш ли да станеш светия, непременно ще се накаляш. За да стане чист и свят, човек трябва да мине през големи мъчности и страдания. Някой иска да се качи на висок планински връх, но не желае да се измъчва. Стигне донякъде, умори се и казва: „Хайде, ще се върна. Като си почина, пак ще се опитам.“ Рече отново да се качи, стигне до едно място, пак се върне. Той постоянно се качва и слиза, но върхът все далеч остава. Като види, че няма сила и постоянство да го достигне, той си казва: „Да има един аероплан, да се кача на него и така да стигна върха.“ И с аероплан е добре да се качиш, но славата ще бъде на аероплана, а не твоя. Исква ли да придобие знание, сила, богатство, човек трябва да работи, да учи, да прилага това, което знае.

Кой човек е учен? Учен човек е този, който е придобил знанията си с усилия, с вяра и с постоянство. Той не е придобил нещата даром. Думата „даром“ подразбира само дадените условия. Всичко останало човек придобива сам, с труд, усилия и работа. „По предпочитане е добро име, нежели голямо богатство.“ Само вътрешно силният човек има добро име. Казваме за някого, че е именит. Значи, именит е този, който има добро име, който има имане. В обикновения живот богатият човек считат човек с добро име, а сиромашът – човек с лошо име. Много естествено! Като се намери в големи мъчности и

затруднения, сиромашът тръгва да иска пари оттук-оттам, докато задлъжнеее толкова много, че не може да изплати дълговете си, с което опетнява своето име. Богатият не може да опетни лесно името си, защото, отдето вземе пари, скоро ги връща. Да плаща някой дълговете си, това не значи, че е човек с добро име. Важно е как плаща. Някой плаща редовно и навреме задълженията си, защото стражарят седи срещу него. В това отношение сиромашът, който не плаща, има по-добро име от богатия. Той казва: „Нямам пари, не искам да плащам и нищо повече.” В желанието си да се освободи от сиромашията, от ограничителните условия на живота, той се отказва да плаща, да търси пари оттук-оттам. Той не иска даже да мисли за дълговете си, иска да се представи за силен човек. Силен е, докато не е опитал тоягата върху гърба си. Усети ли, че тоягата се слага върху гърба му, веднага отстъпва.

Във време на турското робство българите, ограничени от турското управление, правили опити да се освободят от него, но в края на краищата пак отстъпвали. Когато турски чиновници ходели по домовете да събират данъци, българите казвали: „Няма да плащаме!” Оттук-оттам някой се обаждал: „Знаете ли, какво направили с Драгана, със Стояна? Като не искали да плащат задълженията си, турците ги пребивали от бой.” – „Така ли? Няма какво да се прави, ще вземем на заем отнякъде, ще платим. Турско управление е това, ще носим теглото и ще мълчим.”

„По-предпочитаемо е добро име, нежели голямо богатство.” Този стих се отнася за всеки човек – богат или беден, учен или прост. Доброто име на човека се определя от неговия език. По езика ще познаете, добър ли е човек, или лош. Който не е изработил доброто име, той всякога роптае против съдбата си. Той е недоволен от всичко и постоянно се оплаква, че Господ не го защитава, не слуша молитвата му. Кого защитава Бог? Бог защитава онези, които са дали път на Божественото в себе си. Това са добрите, разумни хора в света. Това не значи, че и разумният всякога ще бъде

покровителстван от Бога. Ще дойде ден, когато и той ще бъде изоставен. Христос, Когото наричаме Син Божи, като се намери в голямо изпитание, казва: „Господи, Господи, защо си ме изоставил?“ Всеки човек трябва да мине през това изпитание, да научи нещо. Докато детето е малко, майка му го носи на ръце. Започне ли да расте, тя го туря на земята, да се учи да ходи. Като не разбира, защо майката постъпва така, детето започва да плаче, да протестира. Коя е причината, поради която майката оставя детето си на земята? Тя иска да го научи да ходи, да стане самостоятелен. Кое дава право на детето да плаче и да вика? Може ли майката да носи детето си през целия му живот на ръце? Докато се научи да ходи, детето се чуди защо майка му го оставя на земята, да пада и става, да удрия главата си. То не подозира, че по този начин се учи да ходи, да се калява в живота. И възрастните хора, като не познават Божиия план, чудят се защо Бог ги е оставил на земята сами, да падат и стават, да се калят, да чупят главите си. Трябва ли земеделецът да се оплаква от дъжда? Ако не вали дъжд, житото няма да израсте. Като знае това, земеделецът се радва на дъжда, макар, че ще разкаля пътищата.

На същото основание можете да се запитате защо плачете, когато някой от близките ви заминe за другия свят. Заминаването на човека за другия свят не е нищо друго, освен събличане на старата дреха и обличане на нова, или посаждането му в земята, за да израсте отново. Трябва ли при такива случаи човек да губи равновесието си? Да заминe човек за другия свят, това значи да напусне къщата си и да излезе вън от нея. Казват на някого, че трябва да напусне къщата си, но той се противопоставя. Той иска да знае причината, защо трябва да излезе вън. В къщата става някаква катастрофа. Казват на този човек да излезе час по-скоро вън. Като не разбира защо трябва да напусне къщата си, той се противи, не иска да се подчини. Щом доброволно не иска да напусне къщата си, ще го заставят насила да излезе, но с пукната глава. Човек трябва да се научи да отстъпва. Докато не се научи да отстъпва, той не може да настъпва. Между

отстъпване и настъпване има известно съотношение. Ако музикантът не може да понижава тоновете, той не може и да ги повишава. И обратно: ако не може да ги повишава, той не може и да ги понижава. Истински музикант е този, който знае да повишава и да понижава тоновете.

„По-предпочитаемо е добро име, нежели голямо богатство.” Силата на разумния човек е в доброто име. Като се стреми да придобие доброто име, човек изучава Божиите пътища, изучава законите, които ги управляват. Как ще познае детето сладостта на захарта, ако няма слюнка в устата си? Няма ли слюнка, която да разтвори захарта, никаква сладост не може да се усети. Следователно, за да опитате свойствата на телата, вие трябва да познавате условията, при които те могат да се проявяват. За да се прояви нещо, нужни са известни условия.

Двама души американци, млад господин и възрастна госпожа, отиват при един богат американски банкер, да искат известна сума на заем. Младият господин, външно грозен и скромно облечен, влиза при банкера и го моли да му даде пет хиляди долара на заем. Банкерът го поглежда изпитателно и му казва: „Заповядайте, вземете тази сума, но след три месеца непременно да я върнете. Не направите ли това навреме, последствията ще бъдат лоши. Аз съм човек на реда и на порядъка.” След младия господин влиза старата жена. Тя се покланя вежливо и го моли за един заем от десет хиляди долара. — „Ще ви услужа, но с условие да ги изплатите на определения срок.” Тя взела парите, благодарила и си отишла. Не се минало много време, старата госпожа заболяла сериозно, вследствие на което не могла да изплати парите в учредения срок. За тази цел дъщеря ѝ, млада и красива мома, отишла при банкера да го помоли да отложи изплащането на полицата. Като я погледнал, банкерът изведнъж разбрал, че в тази мома се крие нещо особено, някаква добродетел, при която веднага отстъпил. Усмивката, обходата на момата го поразили, и той продължил срока за изплащане на полицата.

И тъй, ако сте в положението на младия, но грозен господин, или в положението на старата госпожа, законът ще бъде строг към вас, веднага ще ви се наложи да плащате. Ако сте в положението на красивата мома, работите ви ще се нареждат добре.

Значи, човешкият разум, който нарежда работите добре, представя красива мома. Според духовните хора, Божественото в човека нарежда работите му. То е красива мома, в душата на която живее Любовта. Даде ли път на Божественото в себе си, човек лесно се справя с противоречията и мъчнотиите си и никога не се обезсърчава. Той е изработил доброто име. Може ли човек с добро име да се обезсърчава, да се страхува и обезнадеждава? На способния, на силния, на добрия и на разумния човек, пътят му е всякога отворен. Дето отива, всички го приемат с радост. Каквото предприеме, всичко му се подава. Той е даровит, способен човек. Дарбите показват, че той е работил. Нищо не се дава даром. Изгуби ли условията за растене и развиване, човек започва да съжaliaва. Той съзнава, че е пропуснал времето, но това съзнание не може да му помогне. Има смисъл да съзнава човек, че не е придобил нещо, но ако веднага започне да работи. Ако е нетърпелив, той мяза на празен параход, който се люшка от вълните на морето. Какво трябва да направи човек, за да преодолее своето нетърпение? Да се натовари малко, за да добие по-голям стабилитет. Ако е нервен, неразположен, или недоволен, нека си представи добре наредена трапеза, с вкусни яденета и мислено да си хапне, да се успокои. Някой е недоволен от положението си, счита се сиромаш. За да се справи с мисълта за сиромашията, той трябва да тури в ума си точно противоположна мисъл, че е богат, че е княз, или цар, който разполага с големи богатства. Ще кажете, че не можете да си представите това, което не сте. Как може актьорът да играе на сцената ролята на цар, на княз, без да е такъв в действителност? Ако човек може да играе на сцената фиктивна роля, защо и в живота да не

играе такава роля, която ще го спаси от тежките състояние на мисълта му?

И тъй, докато не се научи да вярва в невъзможните неща, човек нищо не може да постигне. Невъзможните неща са реални, а възможните – нереални. Каква реалност има в това, че вярвате в десетте лева, които някой човек може да ви даде? Какво можете да направите с десет лева? Има смисъл да вярва човек, че ще получи няколко хиляди лева, защото може да свърши някаква работа с тях. Да вярва човек в своите възможности, това е реално. Да вярва, че чрез възможностите на другите хора може да постигне нещо, това не е реално. Човек се ползва най-много от това, което сам може да постигне, а не от това, което хората могат да направят за него. На човека са дадени ред възможности и условия, безброй блага, а въпреки това той се счита беден. Какви по-големи блага може да очаквате от въздуха, водата, светлината и храната? Който се оплаква, че работите му не се нареждат добре, той пресилва нещата. Ако днес колелото на живота му не се движи, това доказва, че е слязло долу, в низината на живота. Той трябва да има търпение, да почака малко, докато колелото гребне от благата на живота и отново се дигне нагоре. Ако човек няма търпение да слезе до най-ниското място, да гребне оттам нещо, и след това да се качи горе, във височините на живота, колелото на неговия живот винаги ще бъде празно. Докато колелото не се върти, докато не слиза и не се качва, градината на човека винаги ще бъде суха. Движи ли се колелото, кофите ще се пълнят и празнят, зеленчуците ще се поливат и човек ще се радва на благата в живота. Да се пълнят и празнят кофите на човека, това значи да живее добре. Щом живее добре, нивите, градините му ще бъдат росни, плодовете и житото ще узряват добре, а след това и хамбарът му ще бъде пълен.

Мнозина се оплакват от мъчнотиите в живота си и търсят начин да се освободят от тях. Те искат да бъдат щастливи, без да подозират, че щастието се постига при мъчнотии и страдания. Щастието се

постига вън от благоприятните условия. Благоприятните условия са в дома, в отечеството на човека, въпреки това той трябва да напусне тия условия и да излезе вън от дома и отечеството си, да придобие опитности и знания. За пример, докато е около майка си и баща си, детето е безгрижно, за нищо не мисли. Искан ли да придобие знание, то трябва да излезе от бащиния си дом, да отиде на училище, да научи нещо. И наистина, детето влиза в училище, дето година след година расте, развива се и придобива все по-големи знания и опитности. Наред с придобиване на знания човек минава през големи мъчности. Като свърши гимназия, ученикът отива в странство, да придобие още повече знания. И най-после, след големи мъчности и изпитания, той влиза в живота, като опитна школа за приложение на придобитото знание. Колкото по-добре прилага знанието си, толкова по-щастлив се чувства човек. Каквото става с човека на физическия свят, същото става и в духовния свят. За да придобие духовно знание, човек трябва да мине през мъчности и изпитания.

Като се натъква на мъчности, човек казва, че е грешен, че в грях го е зачнала майка му. Ученикът не трябва да говори за грях и за зло. Грехът има отношение само към ленивия ученик, а не и към способния. Ленивият се спъва и греши, а трудолюбивият и способният върви напред и разумно решава задачите си. Той не се стеснява от окръжаващата среда. Какво правят хората около него, това не го интересува. Той има една цел – да стигне върха. Кой върви след него, как ходи, какъв път е изминал, той не се интересува. Докато се качва към върха на планината, човек не трябва да се обръща назад. Щом се качи на върха, той има право вече да се обърне назад, да гледа ония, които идат след него. Той има право и да критикува. Изобщо, само онзи има право да критикува, който се е качил вече на върха и познава пътищата на възлизане. Докато не се е качил на върха, човек трябва да гледа пред себе си, за да не изразходва енергията си. Спре ли човек на пътя си и започне да критикува хората, той непременно ще се спъне. Всяко спъване е

резултат на свързването на човека със слабостите и недъзите на неговите близки. Като сте тръгнали към върха, не мислете за отрицателното в живота. Дали сте певец, музикант, учител, художник или учен, вие вървите към известен връх. Следвайте пътя към върха, за да придобиете известно благо. – Ама жена ми не иска да ме придружи. – И сам можете да стигнете до върха. Ако двамата пътувате, в единство и пълно съгласие, има смисъл да бъдете заедно. Няма ли съгласие помежду ви, по-добре вървете сами. Дали сам ще вървите, или двама заедно, важно е да запазите духа и разположението си.

Често съвременните хора не успяват в предприятията си, защото искат всичко да бъде в единство и хармония и тогава да се заловят за работа. Те не са прави. Има смисъл човек да се стреми към хармония и единство, но ако е свързан с хора, които сами за себе си са в хармония с Бога, каквито отстъпки да правите, никога няма да се хармонирате с тях. В такъв случай, ако трябва да свършите някаква добра работа, никога не отлагайте. Ако целият ви дом – баща, майка, жена, деца не са съгласни с вас, пак не отлагайте работата си. Щом е Божествена, вървете напред. За вас е важно да имате хармония с Бога. Ако жена ви не е съгласна с вас, оставете я свободна, а вие вършете това, което отвътре ви се диктува. Натъкнете ли се на злото в човека, не се мъчете да го възпитавате. Във всеки човек – мъж, жена, дете има освен добро и нещо зло, което не се подава на обработване. Докато човек сам не съзнава злото в себе си и не започне да се самовъзпитава, никой не е в състояние да се справи с него.

Един селянин видял как жената на съседа му малтретира мъжа си, добър, разумен човек, и се чудил как я търпи. Като впрягал колата си за близкия град, той казал: „Да е моя тази жена, ще я набия така, че да помни как трябва да се отнася с мъж.” Жената чула тези думи и решила да отмъсти на съседа си. Привечер, когато той се връщал от града, тя го причакала и бързо се качила на колата му. Като се

обърнал назад, селянинът се изненадал, че тя седи в колата му, и я запитал: „Какво търсиш тук? Как се качи без мое позволение?“ – „От кого ще искам позволение? Ти си мой мъж, ще ме водиш дома си.“ Селянинът се уплашил, не знаел как да постъпи с тази сприхава жена. Той се страхувал от жена си, която била много ревнива, какво ще каже за свое оправдание. За тази цел той започнал да се моли на съседката си: „Моля ти се, слез от колата, не говори глупости. Ти не си моя жена; не ме прави да излизам от търпение, насила да те сваля от колата.“ – „Прави, каквото щеш, но няма да сляза от колата. Опитай се само да ме бутнеш!“ Селянинът спрял колата и отново започнал да я увещава да слезе. Най-после тя отстъпила, сама слязла от колата и му казала: „Втори път да не смееш да говориш лошо за жена. Каквато да е жената, ти не можеш да я възпиташ.“

В човека има две естества: добро и лошо. Той не е господар нито на едното, нито на другото. Някога човек направи едно добро дело и се чувства разположен, като че той е автор на това дело. Той не знае, че доброто начало в него е авторът на нещата. В този смисъл, дали ще извърши някакво добро, или лошо дело, човек е само изпълнител; той не е господар на положението. Едно се иска от човека: будно съзнание. Като има будно съзнание, човек разбира защо върши едно или друго. Ако върши добро, ще знае защо го върши и каква полза ще пренесе на онзи, на когото го прави. Ако върши някакво зло, пак ще знае защо го върши. Разумният човек отговаря за всяка своя постъпка, защото предварително знае какви ще бъдат резултатите от нея.

И тъй, понеже живеете в свят, пълен с противоречия и мъчности, от вас се изисква разумност, добре да носите страданията, без никакви протести и роптания. Страхът сам по себе си ще дойде, но като предупреждение. Вярата, Надеждата, Любовта ще дойдат също така, но като помощни сили. Човек разполага с много сили в себе си, които трябва да приложи именно при големи противоречия и мъчности в живота си. Разумен трябва да бъде човек, да знае къде,

каква сила да приложи. Страхът е отрицателна сила, но човек трябва да знае как да я използва. Не знае ли как да се справи със страха, той нарушава връзката между добрите, помощни сили в себе си. Казано е в Писанието: „Страхът Господен е начало на мъдростта.” Кога трябва да се страхува човек: когато е пред съдията или когато кредиторът го търси в дома му? Човек трябва да се страхува още когато се срещне с кредитора си. Като се уплаши от него, той ще обещае, че ще плати дълга си и веднага ще пристъпи към изплащане на задълженията си. Остане ли да се страхува пред съдията, работата му не е добра. Съдията ще разгледа делото и ще го осъди да плати. Докато плати, ще го постави в затвор. Такова трябва да е отношението ви към Бога. От Бога ще се страхувате, още когато се намирате пред изкушението, докато не сте сгрешили. Сгрешите ли, няма защо вече да се страхувате. Сега ще очаквате последствията от греха и престъплението, което сте извършили. Ще кажете, че Бог е милостив, че прощава греховете на хората. Той е милостив, но когато постъпвате според Неговия закон. Не спазвате ли закона Му, ще носите последствията. Сгреша ли човек веднъж, колкото да се страхува, страхът няма да намали страданията му. Намериш ли се пред съдията, ще чуеш присъдата си – нищо повече. Аз мислех, че може да се отложи плащането на дълга ми. – Плащането е могло да се отложи преди да се явиш пред мене. Веднъж си изправен тук, никакво отлагане не се допуска. Тук или се плаща, или в затвор се отива.

Следователно дойдете ли до положение да направите нещо, направете го на време. Ако е за плащане, веднага плащайте. Никакво отлагане не се позволява. Страх ли ви е от изкушението, ще носите последствията му. Някои хора грешат от страх, а други от тщеславие. Страхът и тщеславието вървят ръка за ръка като брат и сестра. За да не подхранва тщеславието в себе си, човек не трябва да се подава на ласките и на похвалите на своите близки. Срещате един способен ученик, за когото съучениците му казват, че той е

необикновено надарен, че не трябва да чете уроците си. Защо не трябва да чете уроците си? Защото от слушане само ги запомня. Колкото да е способен ученикът, все трябва да учи. Има задачи, от които и най-способните ученици могат да се спънат. Те трябва да ги прегледат няколко пъти, докато ги решат. Лесно е да се каже за някого, че е силен математик, но никой не знае как е станал такъв. Той е работил по цели часове върху известни задачи, докато ги разреши. Щом е толкова силен математик, накарайте го да изчисли какво ще ви се случи след 20 години. – Ама това не е математика. – Това именно е математика. – Ти можеш ли да решиш тази задача? – Щом я предлагам на други хора, разбира се, че мога да я реша. – Как ще я решиш? – Това не се казва. Как ще разберете човека, ако не проследите проявите му? Как можете да се произнесете за един певец, ако не го чуете да пее? Има неща, които, колкото да се разправят на човека, не могат да се разберат. За да се разберат, човек трябва по някакъв начин да влезе в контакт с тях, да ги чуе и да ги види.

Като ученици, от вас се иска работа, а не само да вярвате в щастливия случай. Добре е човек да вярва на щастието, но то се обуславя от предварителна работа. Човек трябва първо сам да работи, да свърши това, което се иска от него, а после да остави другите да свършат останалата работа. Това, което зависи от другите, е щастливият случай в живота. Във всяка работа взимат участие много същества – всеки има свой специфичен дял. Обаче, ако човек пръв не започне работата, и другите същества няма да работят. Започне ли той пръв да работи, всички останали ще го подкрепят. Работи ли човек върху себе си, всички същества, които са свързани с него, ще му помагат.

Сега желая ви да имате по едно добро име, с което всички могат да ви познават. Как сте изработили това име, никой не трябва да знае. То трябва да бъде тайната на вашия живот. Бог казва: „Призовете ме!” С кое име трябва да призовете Господа? Всеки човек трябва да

призове Господа с онова име, което излиза дълбоко от душата му. Само при този зов Бог отговаря на човека. Мнозина викат Господа, без да знаят името Му и се чудят, защо не им отговаря. Много естествено! Те не Го викат на име, те Го назовават с различни имена, каквито Той не притежава. Само онзи може да извика Господа по име, който сам е изработил своето добро име. Забрави ли свещеното име на Бога, човек започва да греши, обърква посоката на живота си, не знае къде е изток и къде – запад, вследствие на което работите му остават назад.

Съвременните астрономи и учени познават четири точки, около които се ориентират: изток, запад, север и юг. И в духовния свят има четири точки, чиито посоки всеки човек трябва да знае. Първите три точки са: посоката на Истината, на доброто и на справедливостта. Четвъртата точка се определя сама по себе си, т.е. от първите три. Знаете ли посоката на Истината, на доброто и на справедливостта, вие никога няма да се изгубите. Направите ли най-малкото отклонение в една от тия посоки, вие се намирате вече в мъгла и обърквате работите си. Върви ли по тия посоки, човек е намерил вече щастieto си. Пътят на Истината, на доброто и на справедливостта са пътища, които водят човека към щастие.

За да се развива правилно, човек трябва да бъде музикален. Музикалността се вижда не само в пеенето или свиренето, но и в говора. Съвременните хора са изгубили своята музикалност, вследствие на което се натъкват на големи противоречия и страдания. Езикът на човека е лишен от музикалност, поради което му създава големи неприятности. Исква да каже една дума, но тя не излиза, както трябва – все засяга някого. Понякога говорите на човека за вярата или за Любовта, но той не ви разбира, не иска да ви слуша. Защо? Защото не говорите музикално. Всяка дума, която не е музикална, няма съдържание. Коя дума в българския език е най-музикална? За да познаете, коя дума е музикална, първо трябва да я изпеете. Ако при пеенето на тази дума се роди друга, която може да се размножава,

тази дума е музикална. Не е лесно човек да познае музикалността на думите.

Съвременните хора пеят светски песни по-добре от духовните. Като дойдат до духовните, гласът им се губи. В светските песни те влагат чувство, мисъл, а духовните не разбират. Щом не разбират и не чувстват съдържанието на духовните песни, те не могат да ги изпълнят, както трябва. В това отношение те мязат на певец, който обича виното. Като седне пред чаша вино, той се разполага вътрешно, започва да пее и казва: „Винце, винце, червено винце!” Турите ли в същата чаша брашно, той не пее вече. Брашното не му действа, не го вдъхновява. Брашното е по-ценно, от виното, но той не може да пее, не се насърчава от него. Намерили се пред чаша вино, веднага се настройва. Значи, брашното може да се уподоби на духовните песни, а виното – на светските. Истинският певец пее еднакво и на брашното, и на виното. Той живее в песента, тя го вдъхновява. А какво ще сложат пред него, това е безразлично. Той знае, че от брашното могат да се направят различни сладкиши. Той възпява всичко, понеже музиката е вътре в него.

И тъй, човек може да пее само тогава, когато песента е близо до сърцето и до ума му. За да пее човек, умът и сърцето му трябва да взимат участие в пеенето. Ако сърцето не подкрепва ума, и ако умът не подкрепва сърцето, никакъв глас не може да излезе. Без вдъхновение човек не може да пее. Вдъхновението дохожда само при пълно участие на ума и на сърцето в човека. При това положение в него става отпушване на един важен нерв в симпатичната нервна система. Певците работят десетки години върху гласа си, докато раздвижат този нерв. Не се ли отпуши този нерв, да потече енергия през него, певецът остава обикновен певец. Раздвижи ли се този нерв и започне да вибрира музикално, певецът става гениален. Щом този нерв започне да вибрира музикално, енергията от него се предава на ларинкса и певецът се вдъхновява. Големи усилия трябва да прави човек, докато раздвижи музикалния нерв в симпатичната нервна

система. Когато се учи да пее, човек трябва да научи известна песен точно, т.е. в гамата, в която е дадена, да не минава от една гама в друга. Когато напредне в пеенето, тогава може да минава от една гама в друга. За да минава от една гама в друга, човек трябва да бъде майстор – виртуоз.

Изпейте сега упражнението „Вехади”. За да развивате гласа си, вие трябва да пеете всеки ден поне по половин час. Ако се предадете на грижите във физическия живот, вие ще престанете да пеете и ще изгубите и този глас, който имате. Като отидете в другия свят, първият изпит, на който ще ви поставят, е пеенето. Ако не знаете да пеете, ще ви върнат назад. Който иска да пее добре, той трябва да пее за себе си, да задоволи своя вкус. Ако той сам е доволен от пеенето си, и другите ще бъдат доволни. Като ученици на окултна школа, вие трябва да се свържете с музикалния свят, с музикални същества, които да създават във вас подтик да пеете и да свирите. Пейте, без да се стеснявате и подражавайте само на ония същества, които ви подтикват към пеене. Само те могат да ви послужат като образци на истински певци и музиканти. Преди да пее, човек трябва да си създаде добро настроение и разположение. Без добро разположение той не може да пее. Искате ли да успявате в пеенето, човек трябва да заеме положението на дете, което сега започва да се учи.

Като ученици, вие трябва да се учите да пеете. Млади и стари, всички трябва да пеят. Обикновено младите пеят повече, понеже имат стимул. Старите, като нямат стимул, престават да пеят. Ако са религиозни и любят Бога, те обичат да пеят. Любовта им към Бога е стимул, който ги заставя да учат, да пеят. Докато е религиозен и обича Бога, макар и стар, човек пак има за кого да пее. Загуби ли младостта си, той престава да пее. Загуби ли вярата си, пак престава да пее. За да бъде здрав, човек трябва да пее, да славя Бога.

Псалмопевецът казва: „Пейте и възпявайте Господа!”

Проявеният Дух в Любовта, проявеният Дух в Мъдростта, проявеният Дух в Истината носи всичките блага на живота, на Единния, Вечния Бог, извор на всички блага, в Когото всичко се обединява.

*8. Утринно слово, държано от Учителя на 2 декември, 1934 г.
София-Изгрев.*

АБСОЛЮТНА И ОТНОСИТЕЛНА РЕАЛНОСТ

Всички свещени книги се стремят, от една страна да опишат вътрешния живот на човека, а от друга страна – да му дадат известна насока. Те са подобни на книгите, наречени „пътеводители“, които посочват селата, градовете, планините – всички ориентиращи пунктове, през които човек трябва да мине, за да дойде до определената цел. Колкото да са искали да осветят пътищата на човека, тия хора, макар и с големи опитности, все пак не са могли напълно да им помогнат. Те все са направили известна погрешка. Не е лесно да опишете нещата в такава светлина, в каквата са в действителност. Всичко в Природата и живота е подложено на постоянни промени.

В света съществуват две реалности: абсолютна и относителна. Абсолютна реалност е тази, която изнася нещата, както са в действителност, както са в ума на Вечното, Неизменно начало – Бога. Относителна реалност е тази, която изнася нещата, както са в умовете на разумните хора, както те ги разбират. От гледището на относителната реалност нещата се менят, според епохите, през които минават. За известна епоха някои неща са прави и на място. За друга епоха обаче, те не са прави и не са на място. За пример, моралът и разбиранията на духовните хора в миналото са били едни, днес са други. Ако си служите с езика на духовните хора в миналото, вие ще станете еднообразни и отегчителни. Моралът на духовните хора в миналото си е служил с отрицателен език: Не греши, не лъжи, не завиждай, не прави зло, не убивай и т.н. Ако на съвременните хора говорите с този език, те ще се отегчат и няма да ви слушат. Еднообразен е този език. Те искат да знаят какво да правят, а не какво да не правят.

Какво представя грехът? Грехът е нещо неопределено. Той е резултат на нещо. Казват, че първият човек е сгрешил. Той е причина

за греха в света. Как е сгрешил той? Като ял от забранения плод. Значи, грехът е произлязъл от яденето. Да се мисли така, това показва, че нещата не се разбират. И престъпникът влиза през вратата на къщата, но можете ли да считате вратата за виновница на престъплението? Вратата е едно нещо, а влизането на престъпника през вратата – друго нещо. Ако наистина, вратата е причината за известно престъпление, вие можете да я затворите. Питам: Не са ли ставали престъпления и при затворена врата? Престъпникът чупи прозорци, разбива стени и пак извършва престъпление. Престъпления се вършат и без врата. Ще кажете, че кражба нямаше да стане, ако нямаше дупка. Кой пробива дупки? Майсторът. Крадецът и разбойникът са майстори, които сами отварят и затварят дупки.

Като четете Притчите, вие се запитвате какво е разбирал този, който ги е писал. Притчите не са дело само на един човек. Те представят опитности на хората от хиляди години насам. Те са опитвани, преживени и продължават да се опитват.

„Защото блудницата е дълбока яма, и чуждата жена – гасен ров”-/27 ст./. Като чете този стих, мъжът ще каже, че жената е блудница. Ще излезе, че мъжът е чист. Не, прелюбодеянието е болест, от която страдат и мъжът, и жената, и децата. Няма човек в света, който да не е изложен на тази болест. Следователно причината за престъпленията не е само в жената. Престъпленията стават под влиянието на низшите чувства и желания в човека. Жената символизира живота. Ако животът не съществуваше, и престъпления нямаше да се вършат. Може ли да върши престъпление онзи, който не се е родил? Може ли умрелият да върши престъпления? Който живее, само той върши престъпления. Умрелият и нероденият не могат да грешат и да правят престъпления. Като се огреши много, човек казва: „По-добре да не съм се раждал.” Раждането е врата, през която се влиза в живота. Значи, този човек не иска да има врата. Кое е по-добре за къщата: да има врата или да няма? По-добре е къщата да има врата.

Къща без врата нищо не представя. За предпочитане е къщата да има врата, през която да се влиза, макар и да има възможност за извършване на някакво престъпление, отколкото къщата да няма врата и да не се направи никакво престъпление. Кое е по-добро: живот с престъпления, или живот без престъпления? Както да живее човек, колкото да се стреми да избегне престъпленията, от единия до другия край животът е пълен с малки и големи престъпления. Има престъпления в живота, които мнозина не считат за престъпления. За пример, някой заколи една кокошка и казва, че това не е престъпление, защото Бог е създал всичко за човека, да разполага с него, както разбира. Първоначално Бог е казал на човека да се храни с плодове. Обаче след потопа, като видял, че човек не може да се храни само с плодове, позволил му да се храни само с месото на животните, но не и с кръвта им. Понеже животът е в кръвта, затова кръвта на животните не трябва да се употребява.

Едно е важно: първата храна на човека е плодната. Останалите храни – месо, риба, това са резултат на човешки тълкувания и човешки морал. Оттук произлизат две течения за хранене на човека. Едни хора поддържат месоядството, а други – плодоядството. Коя е подбудителната причина, поради която едни хора се стремят към месната храна, а други – към плодовете? Човек трябва да търси причината на нещата и правилно да отговаря на всяка своя проява. За пример, защо човек се стреми към водата? Защото е жаден. А защо се стреми към виното? Ще кажете, че и виното утолява жаждата на човека. И виното има свойства подобни на водата, но по някои свойства то се отличава коренно от водата. Защо някои хора обичат да се обличат хубаво, да са всякога спретнати и чисти, а други са небрежни към облеклото си? Ще кажете, че ония, които се обличат хубаво, имат стремеж към красивото; ония, у които този стремеж не е развит, не се обличат добре. Други пък ще кажат, че ония, които обръщат внимание на облеклото си, имат цел да се харесват на хората. Ако срещнете жена, която е много натруфена, добре

облечена, ще кажете, че иска да се хареса на мъжете. Ако срещнете такъв мъж, ще кажете, че иска да се харесва на жените. За онзи, който не обръща внимание на външността си, ще кажете, че е вгълбен повече в себе си, интересува се повече от духовни въпроси, отколкото от светски.

Каквито обяснения да давате за причините на нещата, те са относителни, а не абсолютни. Никой не знае Истината, дълбоката причина за явленията в живота, или за проявите на хората. Какво ще каже мишката, когато се намери в един капан? Трябва ли да мисли, че домакинът на къщата се е погрижил за нея и закачил в капана парче кашкавал да си хапне? Както да мисли мишката, положението ѝ е страшно. Домакинът на къщата ще извади капана вън от стаята и ще го предаде на стражаря – своята котка. Тя ще извади мишката от капана, ще разследва престъплението ѝ и ще я предаде в участъка – своя стомах. След кратко време мишката изчезва. Ако е съзнателна и разумна, тя ще разбере, че когато домакинът закачил парче кашкавал в капана, никак не се е ръководил от никакви хуманни чувства да даде храна на мишката.

Като дойдем до относителната реалност, виждаме, че и там съществуват различни категории относителности. Тази е причината, поради която нещата мъчно се разбират. За пример, ако се спрем върху въпроса за морала, мъчно може да се каже, кое е морално, и кое не. Моралът е ръководно начало в живота. Той е форма, която постоянно се мени. Човек е принуден понякога да се приспособява към тази форма. За някои хора тази форма е подходяща, но за някои – не е. За тях е нужна друга форма. Ако направите мост от тънки, слаби греди, детето може да мине през този мост. Ако някой голям, тежък човек трябва да мине през този мост, той непременно ще пострада: мостът ще се счупи, и той ще падне във водата. Какво ще бъде положението на онзи, който иска да мине през моста с колата си заедно? Нещастieto ще бъде по-голямо, защото ще пострадат и човекът, и конете. Като разглеждаме нещастията на съвременните

хора, ние казваме, че те са минавали през мост, който не отговаря на дадените условия, поради което са пострадали. Оттук вадим заключението: това, което е добро за децата, не е добро за възрастните. И обратно: това, което е добро за възрастните, не е добро за децата. Това, от което децата умират, възрастните живеят. И това, от което възрастните умират, децата живеят. Такова нещо представя и съвременният морал.

Това е една от великите истини на живота, която малцина разбират. Те не само, че не я разбират, но не могат и да я понесат, защото е подобна на киселината: каквото срещне на пътя си, тя го изгаря. Една капка от киселината е в състояние да причини пакости. Който не знае законите, той трябва да бъде внимателен, да се пази от киселината. Който знае законите, той ще се ползва от киселината. Тя ще бъде за него благословение. С нея могат да се лекуват много болести. С какво си служи съвременната медицина? С отрови. Често най-силните отрови са и най-добри лекарства. За тази цел те се употребяват в минимални количества. Отровата на кобрата, която се счита като най-опасна, днес се употребява против болести, които минават за неизлечими. Обаче с тази отрова може да работи само разумният, ученият човек. Попадне ли в ръцете на глупавия, тя може да причини големи пакости.

Иска ли да не боледува, човек трябва да води чист и свят живот, да не греши. Грехът и престъпленията се дължат на отклоненията на човека от правилния път. Рече ли човек, че може да прави каквото иска, той ще извърши много престъпления. Защо? Защото живее още в относителната реалност. Само Бог може да прави каквото пожелае, защото Той живее в абсолютната реалност. Когато пожелае, Бог може да отнеме живота на човека и да му го върне. Той е добрият майстор грънчар, който може да счупи едно гърне, когато пожелае, и след това да направи ново, по-хубаво и по-здраво от първото. Човек обаче не е такъв майстор. Отнеме ли живота на някого, той не може да го възстанови. Кога си позволява майсторът да чупи гърнето?

Когато види, че то се е напукало на много места. Той намира, че няма смисъл да го лепи и решава да направи ново. Коя е причината за напукването на гърнето? Огънят, през който е минало. Огънят в света не е нищо друго, освен греховните състояния, на които човек се натъква. Като греши, човек преживява големи напрежения, които го напукват.

Срещате млада, красива мома, едва навършила 19 години. Тя е добра, послушна дъщеря, обича науката, занимава се добре. По едно време един млад момък започва да върви след нея, иска да се запознаят, да я вземе за своя жена. Той ѝ пише любовни писма, иска отговор от нея. Като послушна и добра дъщеря, в първо време тя се свързва с родителите си, които настояват да продължи учението си, да не отклонява мисълта си от правия път. Тя иска да вземе във внимание техния съвет, но момъкът продължава да ѝ шепне на ухото, да ѝ обещава щастлив живот. Тя постепенно се увлича в момъка и става разсеяна. Майка ѝ и говори нещо, но тя нищо не чува. Защо? Едновременно двама души ѝ говорят: на едното ухо говори майката, а на другото – момъкът. Тя не знае кого да слуша. Най-после тя се отегчава от родителите си и пожелава да напусне бащиния си дом. Тя иска да бъде свободна и тръгва след момъка, който нищо не е дал за нея. Той ѝ писал любовни писма, пълни с ласки, и тя му вярва. Най-после двамата решават да бягат заедно, да напуснат бащиния си дом.

Какво представя напускането на бащиния дом от страна на момата и момъка? Бащиният дом представя рая. Момъкът и момата са Адам и Ева, които отиват в света. Бащата може да се уподоби на Бога, а майката – на архангел Михаил, който стои с меч пред райската врата, да не би момъкът и момата да се върнат назад. Те отиват в света, място на изпитания и страдания, но след няколко години пак се връщат в рая. Те се молят, плачат, обещават, че ще слушат, искат да се върнат назад. Най-после майката и бащата ги приемат в своя дом, прощават погрешката им, направена от непослушание.

Това е драмата на живота. Коя е била причината за отдалечаването на човека от Бога? Каквато е причината за излизането на Адам и Ева от рая, такава е и за напушането на бащиния дом от момата. Както момъкът е станал причина за излизането на момата от бащиния ѝ дом, така и в Битието се е явило нещо особено, което е станало причина за излизане на първите човечеци от рая.

Срещате един човек, добър писател, разговаряте се любезно с него. Той е учтив, внимателен към всички хора – всички го обичат. След време той напише някаква книга, напечата я и я пусне за продаване. От този момент той се скарва с много хора, става лош за тях, и те – за него. Защо? Защото не се произнесли добре за книгата му. Чуе ли, че някои се произнасят добре за неговата книга, той ги счита добри, разбрани хора. Питам: Какво са му придали онези, които са се произнесли добре за неговата книга? Или какво са отнели от него онези, които не са харесали книгата му? Все е станало нещо. Онези, които говорили добре за книгата му, са помогнали за нейното продаване; другите пък са попречили за продажбата на книгата. Същевременно те са помогнали за създаване лошо мнение за този човек като писател. Който иска да не разваля отношенията си с хората, нека пише книги, но без подпис. Дойде ли до името на автора, да остави мястото празно. Като напише няколко книги и види, че хората ги приемат добре, тогава да излезе с името си. Ако още на първата книга се подпише, той трябва да бъде готов да чуе и похвали, и укори. Има писатели, които не обичат да четат своите напечатани книги, понеже те ги четат и препрочитат по няколко пъти, коригират ги няколко пъти и най-после казват: „Дотегна ми да чета тези книги. Не искам повече да се занимавам с тях.”

Какво виждаме в света? Често хората се намират в същото положение, в каквото изпадат някои писатели. Човек дохожда до положение да не обича и себе си, а въпреки това иска хората да го обичат. Той вижда добре, че не е умен, не е добър, а иска хората да го признават за умен и добър човек. Онзи, който е наистина умен и

добър човек, той сам съзнава това и не се нуждае от преценката на хората. Като знае какво богатство носи в себе си, той е готов да се скрие някъде от погледите на хората, никой нищо да не говори за него. Ако същевременно е богат човек, има на разположение десет милиона лева, той трябва да остави богатството си на свои роднини, те да се занимават с него. След това той трябва да се уедини някъде, да работи за някаква висока идея. Той знае, че вътрешното богатство, което носи в себе си никой не може да му го отнеме. Така постъпва умният човек, а глупавият – запазва богатството си и търси начин, как да го задържи. Той разчита на властта и на закона, те да пазят богатството му. Цял живот се занимава с тефтери, кой колко има да му дава и на кого колко дал.

Като изучавате хората, ще видите, че между всеки човек и богатия има нещо общо. Богатият постоянно отваря и затваря тефтери, да види какво е положението на сметките му. Същото правите и вие: седите и се занимавате с погрешките на хората. Да се занимавате с погрешките на хората, това значи да прелиствате тефтерите си, да търсите стари кредити, кой колко има да ви дава. Колкото търговецът може да събере старите си кредити, толкова и вие ще спечелите, ако се занимавате с погрешките на хората. Да търсиш старите си кредити, това значи да изгубиш повече, отколкото имаш да взимаш. Речеш ли да дадеш своите длъжности под съд, бъди готов да изгубиш по-голяма сума от тази, която имаш да получаваш.

Като ученици, вие трябва да се спирате върху същественото в живота, за да не изпадате в противоречия. Тъй щото, стане ли въпрос за богатство, знайте, че богатството е ценно нещо, но всякога не е съществено. Богатството е условие, средство, но не и цел. Ако е въпрос за вътрешно богатство, това е друго нещо. Ученикът трябва да работи за придобиване на вътрешно богатство, което не се разваля, нито се губи. Следователно, като стане въпрос за Христа, религиозните не трябва да разискват върху външната страна на Христа, защо е дошъл на Земята, кой Го е изпратил, дали е Син Божи

и т.н. Това е външната страна на въпроса. Същественото е какво е говорил Христос и какво е оставил на човечеството. Христос донесе на света нова идея – идеята за Любовта. Значи, Любовта е същественото за човека. Любовта е качество на душата, т.е. вътрешното богатство на човека, към което той трябва да се стреми.

Сега, като изучавате живота, обърнете внимание върху значението на думите и на буквите, с които си служите в езика. За пример, казвате „мома и момък”. Разликата в написването на тия думи се заключава в окончанието. Думата „момък” свършва с „к” за отличие от думата „мома”. Ако разместите буквите в думата „мома”, ще образувате думата „мамо”. Значи, когато търси момата, всъщност момъкът търси майка си. Когато момъкът намери майка си в момата, животът и отношенията им вървят правилно. При това положение и майката е доволна от момата, която синът избрал. Докато момата седи в сърцето на момка, работата върви добре. Щом влезе в ума му, тя започва да го смущава, и той представа да учи. Дето ходи, каквото прави, той мисли само за нея. Той започва да ѝ пише хубави писма, на красива книга, с хубави и скъпи пликове. Каквото има, той е готов да употреби само за нея, независимо от това, заслужава ли тя, или не. Обаче един ден той среща по-красива мома от нея и забравя всичко. При това положение отношенията им се развалят. Докато момъкът мисли само за момата, докато пише писма само на нея, работата не се разваля. Ако момъкът намери по-красива мома от своята възлюбена, а момата – по-красив момък от своя възлюбен, работата пак върви добре. Страшно е, когато единият от тях е изоставен. При каквото положение да се намират, момъкът и момата трябва да знаят, че Земята е училище за тях; те са един за друг предметно учение.

Като изучавате живота в неговата дълбочина, виждате, че и религиозният, и светският живот не са нищо друго, освен редица от любовни работи. Като дойде някой проповедник, първо ще проповядва за Любовта и ще стане причина да се влюбите в някого.

Като дойде Моисей, евреите се влюбиха в него. След Моисея дойде Христос и мнозина тръгнаха след Него. Христос обеща много неща на човечеството. Той каза: „Който се отрече от себе си и тръгне след мене, ще бъде мой ученик.” Не е лошо да се влюби човек, но важно е, като се влюби в някого, ще намери ли това, което търси? Ако не го намери, кой ще бъде виновен за това? Когато момъкът не намери в момата това, което търси, той казва, че тя е причина за излъгването му. Момата пък обвинява момъка. За да не обвинява никого, човекът трябва да познава законите и принципите на нещата, да не се самоизлъгва.

Човек трябва да се стреми към положителната философия на живота, която хармонизира всички неща. Човек се нуждае от дълбоко разбиране на живота, да не влиза в стълкновение с Божиите мисли. За да се избави от противоречията на мисълта си, човек трябва да се държи за Божията мисъл, в която няма никакви противоречия. Той трябва да се държи за чувствата на Бога, в които няма никакво осъждане. Живее ли по този начин, човек ще бъде слеп и глух за грешките и престъпленията на хората. Искан ли да живее по Божествен начин, човек трябва да се обезличи. Само при това положение той може да се освободи от злото. Не може ли да се освободи от злото, човек се държи за материалните неща. Той не е ликвидирал още с материалното. Щом ликвидира с материалното, човек се предава на Бога и живее изключително за Него. В името на Божията Любов той слиза между грешните хора, той неизбежно ще се оцапа. Който е възлюбил Бога, той е готов, като младата мома, да напусне бащиния си дом и да отиде да помага на близките си, да ги обърне към Бога. Да възлюбиш Бога и да се влюбиш в Него, това са две различни неща. Влюбването всякога свърша с разлюбване. Докато си бил влюбен, един ден ти разлюбваш своя обект и се чудиш как е възможно да си обичал този човек. Като мине известно време, ти забравяш, че си любил. Първоначално човек мисли, че Любовта му ще бъде вечна. Щом стане на 120 години, Любовта му изчезва и

той мисли, че всичко е било детинска работа. И малкото момиченце играе с кукли, но като стане млада мома, на 21 години, тя започва да се смее на себе си как е могла да се занимава с такива детински работи.

Като дойде до известна възраст, човек разглежда всичко, което е преживял в младините си, и казва: „Напразно изгубих времето си.” Той не разбира нещата. Само по себе си времето нито се губи, нито се печели. Човек може да не е спечелил нещо особено, обаче времето е вечна, постоянна величина. Има неща, които нито се губят, нито се печелят. За пример, казано е, че Бога никой никога не е видял. При това, знае се, че Христос, Син Божи, е видял Бога. Виждането, за което се говори в Писанието, е вътрешен, а не външен процес. Да видите Бога, това значи да изчезнат от ума ви всички противоречия. Който е видял Бога, той знае, че причините, които произвеждат противоречията, не са външни, но вътрешни. При това положение той се освобождава от заблужденията в живота. Без да иска, човек става проводник на нещо лошо, което нито е мислил, нито е желал. И в края на краищата го държат отговорен за направената погрешка.

Апостол Павел казва: „Правя това, което не искам.” Като разбира законите на живота, човек може да си обясни всички прояви на човека и никога да не го осъжда. Човек не постъпва всякога правилно, защото не е свободен от връзките на злото. Ще дойде ден, когато ще се освободи от тия връзки и ще върви по пътя на доброто. Това виждаме и в библейския живот. Исак имаше двама синове: Исав, първородният, и Яков. Исав продаде първородството на брата си за една чиния леща. Като наближи времето да умре баща им, Яков, възползвайки се от първородството, което купи от брата си, пожела да получи всичкото благословение от баща си. Подпомогнат от майка си, Яков успя да получи благословието на баща си. Когато Исав отиде при баща си да получи неговото благословение, бащата разбира, че е излъган, и каза на сина си: „Не се безпокой, ще дойде ден, когато ще се освободиш от връзките на брата си.”

Като четат тази история, някои се възмушават от хитрината на Яков, а други – от Исава, че не е оценил своето първородство и го е продал толкова евтино. Като разглеждаме нещата обективно, виждаме, че нито постъпката на Якова, нито тази на Исава заслужава одобрение. Не правят ли същото и сегашните хора, които живеят вече три хиляди и повече години след Исака и неговите синове. Днешните хора се хвалят със своята култура, но въпреки това и те вършат престъпления и погрешки. В каквото общество да влезете, навсякъде ще видите борба за първенство, за получаване на блага и привилегии. Когато Яков разбра, че Исав е недоволен от него и му се заканва да го убие, по съвета на майка си той из бяга в Ханаанската земя, при чичо си Лавана, който имаше две дъщери: по-голямата – Лия, а по-малката – Рахил. Яков се влюби в Рахил и я поиска за своя жена. Лаван каза, че ще му я даде за жена, ако остане при него седем години. Яков се съгласи и работи на чичо си седем години, които му се сториха като един ден. Като изминаха седем години, Лаван, вместо да му даде Рахил, даде му Лия. Яков видя, че е излъган от чичо си, но се примири с положението си, защото Лаван обеща да даде Рахил, ако му работи още седем години. Яков работи на чичо си още седем години, за да вземе Рахил за своя жена. Който разбира замисъла на Битието, той ще разбере причината за това, което става в живота. Външно погледнато, в отношенията на двамата братя, както на чичото към Якова, няма никакъв морал. Обаче това се дължи на дълбоки причини, скрити в Битието.

Съвременните хора са недоволни. И богати, и учени, и здрави, всички са недоволни. Защо? Липсва им нещо. Всеки се счита онеправдан. Всеки мисли, че не са го оценили, както трябва. За да се оценят, хората трябва да имат Любов помежду си. Само Любовта оценява нещата. Хората не са дошли още до онази широка, необятна Любов, която обхваща всичко. Те живеят повече в личната Любов, която оценява само едно лице. Обичаш ли някого, ти оценяваш само него и си готов да му направиш всичко, каквото пожелае. Дойдеш ли

до другите хора, към тях имаш обикновено отношение. Личната Любов, или тъй наречената „специфична Любов” произвежда недоразумения, безпокойства, раздори и смущения между хората. Такова е естеството на тази Любов. Дето се яви, тя произвежда големи неприятности. Ако мъжът обича жена си специфично, той ѝ създава големи страдания. Който влезе в дома му, той е готов да го подозира. Той мисли, че всеки мъж влиза в неговия дом заради красивата му жена. Той не може да търпи даже бащата и майката на жената. Специфичната Любов задържа нещата само за себе си.

Като говорим за специфичната Любов, ние засягаме един важен социален въпрос – отношенията между мъжа и жената, отношенията между хората. Всички социолози разглеждат този въпрос, но все не могат да го обяснят. Те казват, че ревността играе важна роля в Любовта на хората. Защо съществува ревността, те не могат да си обяснят. Какъв е произходът на ревността, и това не знаят. Каквото да се говори на хората, ревността дохожда сама по себе си. Обичаш ли един човек, ревността веднага иде. Много хора са пропадали от ревност. Тя е болест, която мъчно се лекува. Ревността се ражда при еднообразието. Понякога ревността е на място. Има смисъл човек да изпитва ревнуване към доброто, но не и към злото. Освен това, човек може да ревнува само слабите, но не и силните неща. Могат ли майката и бащата да ревнуват своята разумна и красива дъщеря, която има качествата на водата, на огъня и на светлината? Ако има тия качества, кой може да се приближи до нея, да я оцапа и да я открадне? Човек ревнува някого, за да не би да дойде някой да му открадне онова красивото и ценното, което той е вложил в своя възлюбен. Някой вложи пари в банката и постоянно мисли за нея. Защо? Защото се страхува да не фалира банката. Щом извади парите си от банката, той престава да се интересува от нея.

Значи, момъкът обича младата мома, докато е млада и красива, докато може да влага него в нея. Щом момата остарее, момъкът се отказва от нея и престава да я мисли. Щом не мисли за нея, това

показва, че той е извадил капиталите си от нейната банка. Любовта произлиза от младите хора, а доброто – от старите. Затова именно никой не обича старите баби. Кой млад момък би могъл да обича стара, 120 годишна мома, или баба? Можете да обичате и старата баба, но това са изключения. Само великата Божия Любов обхваща всички хора, всички живи същества.

Сегашните хора имат различни разбирания за живота, вследствие на което и резултатът на техния живот е различен. Сам по себе си животът е един, но разбиранията за живота са различни. Разбиранията на хората зависят от съдържанието и смисъла, който те влагат в нещата. Ето, англичаните и българите имат една и съща дума с различно значение. Англичанинът казва „син” и разбира някакво престъпление – отвлечено понятие. Българинът казва „син” и разбира нещо любимо, своя роден син – материално понятие. Като дойдете да определяте престъплението, вие не знаете кое всъщност е престъпление. Христос, Син Божий, понесе греховете и престъпленията на хората, без да бъде грешен, без да се опетни. Следователно знайте, че човек стои по-високо от греха. Никакъв грях, никакво престъпление не е в състояние да опетни човешката душа. Външно човек се е опетнил, но не и вътрешно. Щом е дошъл на Земята, и праведният, и грешният ще се оцапат. Разликата между праведния и грешния е тази, че праведният сам се чисти, а грешният – не може. Той очаква на другите хора да го чистят. Докато е на Земята, човек се цапа. Такова е естеството на материята, с която е облечен. Материята е неорганизирана, затова причинява пакости на хората. Тя представя низшия живот в човека. Неорганизираният живот е причина за всички противоречия, за всички отрицателни чувства в човека – омраза, завист, безлюбие, съмнение и т.н.

Сега, каквото и както да се говори за отрицателните сили в живота, докато живеете по човешки, вие не можете да се освободите от тях. Който е ревнив, той всякога ревнив ще си остане: който е подозрителен, такъв ще си остане. Кой каквото носи със себе си, с

него ще си отиде. Щом е така, защо ви говоря и вие защо ме слушате? Като говоря, аз искам да ви помогна, да ви покажа начин, по който да стигнете върха. Има начин, по който можете да се освободите от товара си. Отрицателното в човека е товар, който носи на гърба си. Докато вървите по равен път, какъвто е човешкият, вие можете да носите товара си. Колкото да е тежък, все пак можете да го пренесете от едно място на друго. Започнете ли да се качвате към върха, хвърлете товара, той не ви е нужен. Носите ли го на върха, по никой начин не можете да го стигнете. – Ама защо еди-кой си не ме обича? Аз съм му направил много добрини, а той не ме обича. – Не се занимавай с този въпрос. Това е излишен товар, с който не трябва да се качваш на върха. Остави този въпрос настрана. Ако някой човек ви обича, тогава щяхте да питате защо ви обича. Много просто. Ако не ви обича, друг някой е възлюбил. Ако пък ви обича, това показва, че не е намерил друг някой, когото да обича. Докато живеят в човешката Любов, хората всякога ще бъдат недоволни.

Човешката Любов е Любов на мнозинството, а Божията – Любов на единство. Човек обича много същества, и то различно, вследствие на което се раждат противоречия. За да избегне противоречията, човек трябва да обича само Бога. Щом обича Бога, той обича всички, защото всички хора живеят в Него. Бог пък обича само Едного, своя Еднороден Син, в Когото всички се оглеждат като в огледало. Докато казвате, че днес обичате този, а утре онзи, вие сте в относителната реалност на живота. Относителната реалност не разрешава въпросите. Ако някой обича единия ми пръст повече от другия, вместо радост, той ще ми причини страдание. Той ще започне да стиска пръста и ще ми причини болка. Обича ли целия човек, въпросът е друг. Като обича цялото, човек не може да го обхване, вследствие на което не може да му причини никаква вреда.

Следователно, за да не причинява страдания нито на ближните си, нито на себе си, човек трябва да живее във великата, необятна Любов. Тази Любов няма граници, няма никакъв предел. Искате ли

да влезете в нея, вие трябва да познаете Бога. Щом познаете Бога, ще придобиете вечния живот. Казано е в Писанието: „Това е живот вечен, да позная Тебе Единного, Истинного Бога.” Познаването на Бога е вечен процес, но в стремежа си да Го познаем, ние ще се домогнем до вечния живот. Щом мислим за Бога, Той ще ни се изяви чрез живота, който тече в нас. Вечният живот подразбира живот на единство.

Като говорим за Бога, мнозина искат да имат някакъв реален образ за Него, да си Го представят в някаква форма. Затова слушате някои да казват: „Защо не сме били във времето на Христа?” Те мислят, че ако днес Христос е на Земята, ще могат да Му се оплачат, да им олекне. Ако видят Христа в човешки образ, какъвто е бил преди две хиляди години, те няма да Го признаят за Син Божи. Външно Христос беше като всички хора: ядеше, говореше като тях. Понякога си служеше със строг език. Той се обръщаше с думите: „Горко вам, рожби ехидни.” Друг път взе камшик и би всички търговци в храма. Не се подкупва Христос. Никакви човешки целувки, никакви прегръдки не могат да Го подкупят. Това не е Любов, това са относителни човешки прояви, които наричат Любов. Можете ли да целунете светлината? Тя ви прегръща и целува, но вие не можете. Вие можете да целувате това, което стои по-ниско от вас. Обаче това, което стои по-високо от вас, не можете. Христа не можете да целунете, защото Той стои над всички. Казано е: „Никой не е видял лицето на Бога.” Дойдете ли до това Велико Начало, отдалеч само можете да чуете гласа Му, но по никой начин не можете да видите Неговото лице. Това е все едно, отдалеч да гледате вкусния обяд, но да нямате право да вкусите.

Съвременните хора живеят в ограничения. Забранено им е да ядат от дървото на живота. Въпреки това, от времето на Адама досега те се хранят от плодовете на дървото за познаване на доброто и злото. Те се хранят по три пъти на ден, скъпо плащат и в края на краищата, недоволни остават. Защо? Яденето не било приготвено, както трябва.

Те четат някаква философска книга, до едно място са доволни, мисълта се развива правилно. Но по едно време нещо не се харесва – мисълта се изкривила, взела друго направление. Значи, има нещо неправилно. Хората не са доволни от плодовете на дървото, с което се хранят. Те не са доволни и от Любовта си. Само онзи ви обича истински, който може да ви подигне като душа и може да ви даде истинска цена. Да обичаш един човек, това значи да го подигнеш на онова ниво, на което и ти стоиш. Тури човека на това място, дето ти стоиш, за да те обикне и той.

Като се натъквате на своите стари възгледи, не се стремете да се освободите от тях изведнъж. Искате ли да се освободите изведнъж, ще си причините големи пакости. Не е нужно да се даде на човека всичко изведнъж. От какво се нуждае болният? От здраве. За да бъде здрав, той се нуждае от четири неща: от светлина, от въздух, от вода и от храна. От какво се нуждае добрият човек? Добрият човек има нужда от живот, от знание, от сила и от свобода. За да придобие здраве, болният трябва да набавя необходимите елементи за организма си. Ако един от тия елементи липсва, той не може да бъде абсолютно здрав. И ако добрият е лишен от един от четирите елемента, добротата му не е пълна. Човек има седем милиона пори, т.е. седем милиона прозорци на своето тяло, чрез които се съобщава с външния, обективен свят. Ако всичките му прозорци не са отворени, съобщението му с онзи свят не е пълно. Ето защо, когато се натъкне на известно неразположение, страдание или противоречие, човек постепенно трябва да отваря прозорците на своя ум, на своето сърце, да се съобщава с умствения и сърдечния светове, отдето да придобива знания. От всички се изисква велика доброта. Не е достатъчно само да бъдете учени, да имате много знания. Любов и доброта се иска от човека. Ако е въпрос за знание, всеки човек, който е дошъл на Земята, е минал през четири факултета. Той е учил в Египет, в Сирия, във Вавилон, в Палестина, но сега трябва да свърши четири факултета на бялата раса. След това ще бъде ученик на

шестата раса. Много още има да учи човек, докато се нарече истински учен.

„Кога ще се събуди, да ида да го търся пак?“ /- 33 ст./. Докато живее, човек все търси нещо, но важно е какво търси. Пияницата търси виното. Аз ви съветвам: Не търсете виното, но търсете чистата планинска вода. И на пияницата не казвам да не пие, но казвам му да пие чиста, планинска вода. Не търсете греха, но търсете работата. Не търсете омразата, но търсете Любовта. Не търсете невежеството, но търсете знанието. Не търсете ограничението, но търсете свободата. Търсете Божествената светлина, която прегръща и облива човека отвсякъде, без да му иска нещо. Търсете Любовта на Божествената светлина, а не на човешката. Божествената светлина внася живот в човека и го прави доволен и щастлив. Човешката светлина отнема живота на човека и го прави нещастен. Божественото всякога дава, а човешкото – взима. Божественото внася в човека мир, радост, а човешкото – внася смущения и противоречия. Когато сте смутени и разочаровани, не търсете разрешение на въпросите между хората. Подигнете погледа си към Божествения свят. Там е разрешението на всички въпроси.

Мнозина живеят в смущения и противоречия, а се силят да обърнат някого към Бога. Те казват, че успели да обърнат един човек към Бога. Как го обърнали, когато кесията му е още затворена? В такова обръщане аз не вярвам. Щом се обърне към Бога, човек отваря всичко в себе си: и кесията, и сърцето, и ума си. Остане ли нещо затворено в него, той още не е обърнат. В Божествения живот всичко е отворено, а в човешкия – всичко е затворено. Когато някой се оплаква, че му е затворено някъде, ще знаете, че той е още в човешкия живот. Искате ли да излезете от този живот, отворете се, приложете още днес това, което сте получили от Бога. Искате ли да приложите нещо, т.е. да дадете нещо на човека, дайте му от днешното си знание, от днешната опитност. Днешното е най-важното. Затова Христос казва: „Достатъчно е злото на деня.“ Това

значи: За утрешния ден не мислете. Положителният смисъл на този стих е: „Достатъчно е доброто на деня.” Към това, което ви е дадено за деня, било то зло или добро, нищо повече не притуряйте.

Защо съществува злото в света? Защото Бог е допуснал. Щом е допуснал злото в света, Бог имал някаква цел, но каква е тази цел, никой не знае. Злото и доброто, като принципи, влизат в абсолютната реалност, но защо са допуснати, не се казва. Абсолютната реалност не обяснява нещата. Те могат само да се опитват. Човешката, т.е. относителната реалност дава обяснения. Дойда ли до абсолютната реалност на нещата, там нямам мнение. Какво нещо е Божията Любов, Мъдрост и Истина, там спирам, не казвам мнението си. Стане ли въпрос за човешката Любов, за човешкото знание, и за човешката свобода, мога вече да дам мнението си. За човешките работи можете да разисквате, колкото желаете. Какво нещо е човешката Любов? Забава. Най-голямата и красива забава за човека, това е неговата Любов. Щом е тъжен или радостен, нека се занимава с Любовта. Тя заслужава да се изучи всестранно. Ще кажете, че не струва човек да обича, да изучава Любовта, без да я обяснява, без да има мнение за нея. Искате ли да осмислите живота си, прилагайте Любовта, без да я обяснявате. Разочаровате ли се от Любовта, това показва, че вие сте имали за нея мнение с обяснение. Любовта не търпи никакви обяснения. В Божествения свят нещата са единни и неразделни, а в човешкия – разделни.

Като не разбират Любовта, хората се натъкват на противоречия и се питат коя е причината за съществуването им. Когато човек се пристрасти към нещо, когато го вземе присърце повече, отколкото трябва, непременно се ражда някакво противоречие. Натъкнете ли се на някакво противоречие, не се стремете да го обясните, но знайте, че то е допуснато за добро. Днес може да не е добро, но то има значение за бъдещето ви развитие. Тогава то ще се превърне в добро. Ако не е така, животът, със своите добри и лоши прояви, би бил безсмислен. Бог, Всесилният и Всезнаещ, създаде първите хора, постави ги в рая,

като им забрани да ядат от плодовете на дървото за познаване доброто и злото, но същевременно допусна греха, след което ги изпъди от рая. Всичко това беше допуснато, за да се превърне в бъдещо добро. Вие нямаше да разберете живота, ако, освен доброто, и злото не беше допуснато в света. Без злото светът щеше да бъде наполовина отворен за вас. Както да се обяснява съществуването на злото, този въпрос все остава неразрешен. И светията понякога се намира в противоречие, защо е допуснато злото в света. Христос понесе греховете на хората с оглед на тяхното бъдещо добро. Той вярва, че някога те ще разберат Любовта и ще се обърнат към Бога.

Следователно, приложете търпението на Христа и кажете като Него: „Не дойдох да изпълня моята воля, но волята на Онзи, Който ме е проводил.” Ще дойде ден, когато ще се намерите пред изкушение и ще кажете: „Господи, ако е възможно, да ме отмине тази чаша.” Ще се молите, но отговор няма да получите. Тогава пак ще кажете: „Да бъде Твоята Воля, Господи!” След това ще ви поведат към Голгота, дето ще ви турят на кръста. Тук ще ви подиграват и ще чувате гласове: „Слез от кръста, покажи, че вярата ти е силна.” Вие ще слушате всичко това и ще кажете: „Да бъде Волята Божия!” Най-после ще ви турят в гроба и след три дена ще възкръснете. Тогава ще разберете какво представя Великата Любов, към която всеки човек се стреми. Вие не сте дошли още до възкресението. Дълъг път ви очаква. За да дойдете до възкресението, вие трябва да свършите 48 факултета на бялата раса и още много факултети на шестата раса. Учението на шестата раса е учение на братство и Любов. Като минете през това учение, тогава само ще разберете защо е трябвало да страдате.

Сега желая ви да учите добре, да свършите благополучно изпитите си, да получите диплом. Професорите са добри. Те ще ви дадат правилна преценка. Ще минете през големи страдания и плач, но благополучно ще свършите. След това ще зърнете Христа отдалеч.

Но, докато дойде това време, предстои ви дълъг път. Бъдете смели и решително, да минете този път и да дойдете до възкресението.

Проявеният Дух в Любовта, проявеният Дух в Мъдростта, проявеният Дух в Истината носи всичките блага на живота, на Единния, Вечния Бог, извор на всички блага, в Когото всичко се обединява.

*9. Утринно слово от Учителя, държано на 9 декември, 1934 г.
София- Изгрев.*

В НИНЕВИЯ

Ще прочета 24 гл. от Притчите. Когато четат Притчите, хората искат да намерят в тях нещо поучително за себе си. Те казват, че ако тия неща, за които се говори в Притчите, са свещени, те не трябва да се изменят. Право е това, но едно трябва да се знае: само Божествените неща не се изменят. Всичко човешко обаче е подложено на постоянни промени.

„Не ревнувай на злите човеци, нито желай да си с тях.” /- 1 ст./.

„Защото сърцето им преговаря насилство, и устните им говорят за обида.”- 2 ст./.

По онова време, когато Соломон събирал Притчите, хората били по-груби от сегашните. Тогава грехът се е виждал отвън. Съвременните хора са по-културни от ония на миналите векове, вследствие на което мъчно можете да видите погрешките и престъпленията им. Днес мъчно можете да познаете лошия и престъпен човек. Той е добре облечен, внимателен в отношенията си към хората, знае няколко езика, свършил е два-три факултета, писал е статии за подобряване условията на обществата и т.н. Като видите този човек, и вие пожелавате да бъдете като него. Обаче в притчата е казано да не пожелаваш да бъдеш като този човек. За предпочитане е невеж да бъдеш, отколкото да имаш знанието и богатата на злия човек. Какъв смисъл има в това да разполага човек със знание, което може да му създаде големи нещастия и несгоди?

Ще кажете, че въпреки всичко, човек трябва да живее. Съгласен съм, че човек трябва да живее. Ама той трябва да има къща. Вижте, с това не съм съгласен. Животът не се заключава в къщите. Ама човек трябва да се облича, да има нови, здрави обувки. Животът не се заключава в дрехите и в обувката. Човек трябва да знае кое е съществено в живота и към него да се стреми. Съществено в живота е светлината, чрез която иде знанието; съществено нещо е въздухът,

чрез който иде силата на човека; съществено е водата, чрез която иде животът; съществено нещо е хлябът, чрез който иде доброто за човека. Има ли човек светлина, и парите ще дойдат. Парите нито се ядат, нито се пият. Като има пари, човек може да направи, колкото къщи иска. Какво представят днешните къщи? Има смисъл да прави човек къщи, но не от камъни, от кал, от тухли, както днес ги правят, но от скъпоценни камъни. Какво може да допринесе каменната къща на човека? Нищо друго, освен нещастия и страдания. Той трябва да живее най-малко 20 години в тази къща, за да преработи донякъде поне този груб материал, от който е направена тя. Не е лесно да преработи човек грубата и низша материя, да я превърне във фина.

Сега се явява въпросът: Трябва ли човек да има къща, или не трябва? Човек трябва да има къща, но тя трябва да бъде направена от фина, ароматна материя, каквато представя ароматът на цветята. Тялото е също така къща, но колкото по-добре е организирана материята, от която е направена тя, толкова по-здрав е самият човек. Само с такова тяло човек може да използва богатата на живота. Същото казваме и за знанието. Добре е човек да има знание, но то трябва да бъде приложено в живота, да може човек да го използва. Някой човек учил, работил десетки години, но се натъква на противоречия, които не може да разреши със знанието си. Каква полза от това, че той знае кой какво мислил по даден въпрос, а сам за себе си не може да приложи това знание? Ама еди-кой свършил по естествени науки; друг – по философия. Не е важно кой какво е свършил. Важно е какво е приложил от своето знание. Лесно е човек да вземе наготово оттук-оттам по малко знание и да го предава на хората. Важно е, дали това знание е вярно. Ама казал го е някой светия. Отде знаете, че този човек е светия? Ще кажете, че хората го признават за такъв. Това още не е достатъчно. Всеки човек сам трябва да е опитал и проверил нещата.

„Не ревнувай на злите човеци, нито желай да си с тях.” С този стих Соломон съветва хората да не пожелават чуждото, било имот, знание, сила или друго нещо, но да пожелаят да придобият и обработят онова, което Бог е вложил в тях. Пожелай да придобиеш Божественото знание, т.е. знанието на живота. Придобиеш ли това знание, ти ще можеш да прецениш всичко, което срещнеш на пътя си. Значи, не се стреми към знанието на злия, който си служи с него за насилие и обида. Злият човек носи злото в себе си. Колкото и да го защищават, един ден злото само ще го предаде.

Един адвокат защищавал един човек, който бил даден под съд, задето откраднал сто лева. В защитата си адвокатът изтъкнал всички външни и вътрешни факти, за да оправдае своя повереник. Той се обърнал към съдията с думите: „Господин съдия, моят повереник е добър и честен човек. Той е взел само сто лева, защото се намирал в големи лишения. Ако имаше намерение да краде, той щеше да вземе 30-те хиляди лева, които се намирали на масата при ония сто лева, за които е даден под отговорност.” Като се обърнал към своя повереник, адвокатът забелязал, че той плаче. – „Ето господин съдия, повереникът ми плаче. Той се разкайва за кражбата, която извършил.” Съдията го запитал: „Защо плачеш? Разкайваш ли се за направеното престъпление?” – „Аз плача за това, че не съм забелязал на масата 30-те хиляди лева и съм пропуснал случая да взема и тях.”

Казвам: Когато се разглежда едно дело, добре е човек сам да каже Истината, да не става нужда да се явяват защитници. Така е било между турците. Когато двама турци се явяват пред съдията, последният пита единия: „Имаш ли да вземаш нещо от обвиняемия?” – „Имам.” – „Колко?” – „Сто лева.” После съдията се обръща към втория и го пита: - „Ти имаш ли да даваш?” – „Имам.” – „Колко?” – „Сто лева.” – „Хайде плати ги още сега. Обвиняемият вади парите, плаща и делото се свършва. Колкото по-сложен става животът на хората, толкова и съдопроизводството се усложнява. Днес за едно дело от сто лева се викат адвокати, свидетели, и го отлагат с месеци,

докато един ден нарасне толкова много, че и двете страни съжаляват, задето са го започнали.

Някога на един панаир откраднали едни чехли от един търговец. Търговецът завел дело против крадеца. Колко стрували тогава едни чехли? Около 25 гроша. За тия 25 гроша търговецът трябвало да изгуби две седмици, да се разкарва по съдилищата. Казвам: Откажи се от своето. Не търси своето право! – Ама честен бил търговецът, не искал да поощрява злото. Честен е той, но не си дава сметка как се е домогнал до кожата, от която прави чехлите. Той одрал кожата на хиляди животни и след това минава за честен.

Съвременните хора трябва да се освободят от своя личен живот. Какво знание ще донесе личният живот на човека? Истинското знание се крие в познаването на Истината. Ако след като му каже Истината, човек може да го освободи от ограничените условия, в които се намира, има смисъл да се заеме с изправянето му. Обаче, ако не може да го изправи, по-добре да не се меси в неговия живот. Месите ли се в чуждите работи, без да можете да ги изправите, вие ще платите с живота си. Вие не знаете да плавате, а се хвърляте в морето да спасявате давящия се. Щом искате да помогнете на давящия се, повикайте някой добър плувец, той да го извади от водата. Ще кажете, че човешината изисква да помагате на хората. Каква човештина има в това, вместо да помогнете на давящия, и вие се удавите заедно с него? Ти ще проявиш човешината си, като се приближиш до човека, който се готви да се къпе, и му кажеш: „Братко, отложи къпането си за друг ден. Този ден е злокобен, не е за рискове.”

В първите четири стиха от 24 глава на Притчите е казано:

„И устните им говорят за обида.” /-2 ст./.

„С мъдростта се гради дом, и с разума се утвърждава.” /-3 ст./.

„И чрез знание клетовите ще се напълнят с всяко многоценно и благоприятно богатство.” /-4 ст./.

„Мъдрият човек се укрепява, и човек със знание расте в сила.” /- 5 ст./ – Значи, силата на човека се придобива. Често няколко способности в човека се групират заедно и го правят силен. Как е станало това, и той не знае. Голямо невежество съществува между сегашните хора. Като заболее някой, цярът за дадената болест е много евтин, но от невежество те така я усложняват, че плащат даже с живота си. Всяка болест е резултат от нарушение на някой Божествен закон. Причината за заболяването е много проста: турена е преграда пред някой Божествен закон. Какво трябва да направи човек, за да се излекува? Да махне преграда, която е поставил пред Божествения закон. Щом преградата се махне, енергиите, които са свързани с този закон, моментално ще почнат да действат. По този начин те премахват преградата по пътя на човека. Освободи ли се един човек от тази преграда, с него заедно се освобождават още хиляди хора. В това отношение хората представят система от скачени съдове, според която, ако един човек се разболее или страда, хиляди хора боледуват или страдат заедно с него. Умре ли един човек, хиляди хора умират заедно с него. Законът е такъв.

Следователно опасността от този закон седи в това, че по невнимание човек може да причини пакост на хиляди хора. Този закон има и добра страна, а именно: Ако един човек забогатее, с него заедно ще забогатее хиляди хора. Този закон може да се формулира по следния начин: щастието на едного носи щастие на хиляди хора. Нещастието на едного носи нещастие на хиляди хора. Въпреки съществуването на този закон, българите често употребяват поговорката: „Всяка коза за своя крак виси.” Един беден човек живял в дома на един богат и, без да иска, виждал престъпленията, които богатият вършел. Той често му казвал: „Приятелю, това, което правиш не е добро.” – „Не е твоя работа. Всяка коза за своя крак виси.” Един ден бедният човек намерил на полето една умряла коза. Той я турил на гърба си и я донесъл в дома на богатия. Вечерта, преди да си легне, той закачил козата на вратата на стаята си и

оставил да виси закачена цяла седмица. Козата започнала да се вмирисва. Като минавал край стаята на бедния човек, богатият се потръсвал от миризмата на умрялата коза и му казал: „Моля ти се, махни козата от този гвоздей. Хвърли я вън някъде, не мога да понасям миризмата й.” – „Няма нищо, тя виси за своя крак.” – „Не усещаш ли, че миризмата й се носи из цялата къща?” – „Разбираш ли, приятелю, защо обръщам внимание на твоите погрешки? Твоите погрешки и престъпления миришат като тази коза. Те се отразяват вредно не само на тебе, но и на твоите близни.”

И тъй, помнете, че неразумният живот на един човек се отразява вредно върху всички хора. Човек не може да живее безотговорно. Той носи отговорност за своите добри и лоши мисли, чувства и постъпки. Каквото прави човек, това се отразява и върху неговите близни. Като знае отговорността, която носи за постъпките си, човек трябва да живее добре. Добрият живот носи здраве. Като се приближите към човек, който живее добре, от тялото му се отделя особено ухание, особен нектар, подобен на този, който цветята отделят. Уханието, което лъха от здравия човек, надминава аромата на всички познати нам цветя. Кажете ли човек за себе си, че е добър, нека се помирише. Ако от него лъха благоухание, той е добър човек. Не усети ли такова благоухание, да знае, че не е добър, не е развил още в себе си качества, които издават ухание. Когато искат да кажат за някой човек, че не е добър, българите си служат с поговорката: „Който го помирише, носът му капва.” Бъдете цветя, от които да не окапва носът на хората. Помирише ли ви някой, носът му трябва да оздравее, а не да окапва. Добрият човек се отличава още и със самообладание.

Едно момче отивало в гората да сече дърва. Баба му казала: „Синко, ако срещнеш мечка, не се плаши, не бягай, но прочети три молитви. Щом прочетеш молитвите, мечката ще се върне от пътя си.” Момчето научило молитвите и тръгнало към гората. Щом влязло навътре в гъстата гора, то видяло, че срещу него иде голяма мечка. За

да я върне от пътя ѝ, момчето прочело първата молитва, но мечката спокойно си продължила пътя. То прочело и втората молитва, но мечката приближавала вече към него. Уплашено от мечката, момчето набързо се покатило на близката круша и така се спасило от нея. Наистина, щом молитвите не помагат на човека да се спаси от някакво бедствие, по-добре да се упражнява да се катери по дърветата. Като се качи на някое дърво, той ще избегне опасността, която приближава към него. Молитвата има сила само за човека на самообладанието. Няма ли самообладание, човек трябва да търси друг начин на спасяване. Защо ви нужна молитва, ако с нея не можете да върнете мечката от пътя ѝ? Човек не трябва да бъде суеверен. Той трябва да говори само онова, което може да направи. Не може ли да направи това, което говори, той заблуждава себе си и близките си.

В един от големите европейски градове се явил един адепт. Той събрал много хора около себе си и започнал да им разправя, че със силата на мисълта си може да спре експрес. Те се заинтересували и пожелали да направи пред тях опита. Обаче той им казал, че за да направи опита, му са нужни скъпоценни камъни и злато. Кой каквото могъл, дал на адепта, само да направи този опит. В един определен ден всички се качили на експреса заедно с адепта и гледали как ще направи опита. В един момент той скочил от експреса със златото и скъпоценните камъни в джоба си и изчезнал от погледа им. Експресът продължавал да се движи непрекъснато, адептът се изгубил някъде, а с него заедно и опитът пропаднал.

Често хората прибягват до гадатели, да им предскажат какво ги чака. Не е лошо човек да посещава гадателите, но да не се разочарова. Като се намери в трудно положение, той иска да се облекчи по някакъв начин, но работите му пак не се нареждат. Гадателят му казва, че работите му ще се наредят добре, но не излиза така. Защо? От срока зависи. Има гадатели, които предсказват нещата за къси срокове, а други – за дълги срокове. Тъй щото една

работа може да се нареди след 20 години, а може и след 200 години. Според това и резултатите ще бъдат различни. Има гадатели, които се прехранват с гадание. Те са приложили дарбата си, както занаят, вследствие на което правят големи грешки в предсказанията си. Някой гадател казва на младия момък, че ще се ожени за млада, красива мома. Обаче не му казва, че тази мома ще му създаде големи страдания. Защо му създава страдания? Защото иска да се слуша нейната воля. Жената иска да пее в къщи. Мъжът пък настоява, че петел ще пее в дома им, а не кокошка. Не е важно кой ще пее, мъжът или жената. Важно е да се чуе мнението на разумния. Ако жената е по-умна, нека се чуе нейната дума. Ако мъжът е по-умен, нека той каже думата си. Давайте предимство на разумния човек, бил той мъж или жена. Не само това, но хората спорят какъв трябва да бъде пророкът – мъж или жена. Като четете Библията, там има повече пророци, а малко пророчици. Човек може да бъде пророк, а не мъжът или жената. Щом е истински човек, и мъжът може да бъде пророк, и жената може да бъде пророчица. Пророкът съдържа в себе си и двата принципа – мъжки и женски. Женената жена и жененият мъж не могат да бъдат пророци. Ожени ли се пророкът, от потомството му нищо не остава. Какво потомство остави Моисей? Моисей имаше особена мисия в света. Яков не беше пророк, затова остави 12 сина, 12 племена.

Какви са отличителните качества на пророка? Пророкът трябва да има светъл ум, мощен дух, ярна интуиция, с която да предвижда неща, които ще станат в далечно бъдеще. Висшият ум трябва да бъде развит в пророка, а не обективният. Пророкът трябва да бъде смел, решителен, да не се страхува дали това, което предсказва, ще се сбъдне. Това, което пророкът предсказва, съществува някъде. То става в някакъв свят, по-висок от този, в който живеят обикновените хора. Работата на пророка се заключава в това, да отиде в онзи висок свят, дето нещата вече стават, да ги провери и да ги опише така, както в дадения момент се извършват. За Христа е казано, че е

съществувал преди създаването на света. Всички пророци са предсказали онова, което щяло да стане с Христа.

Както може да се предсказва за великите хора, така се предсказва и за обикновените хора. Пътят на всеки човек е начертан, но ако е разумен, той може да използва условията, които му са дадени, за да придаде нещо към онзи план на живота, който му е определен. Човек трябва да бъде разумен, да не се води по чужди умове. Трябва ли да слушате ума на онзи, който се движи в диаметрално противоположна посока на вашата? Колкото да е добър и учен един човек, ако животът му е противоположен на твоя, ти трябва да се пазиш от него. Дето ходи, каквото прави, с когото да се среща, човек непрекъснато е изложен на чужди влияния. Като знае това, той трябва да бъде буден, да се пази. Няма човек в света, който да не е изложен на влияния. Това не значи, че трябва да се страхувате, но като държите съзнанието си будно, вие ще знаете на какво се дължат известни състояния, и лесно ще се справяте с тях. Ако са чужди, трябва да ги изучавате, да знаете отде идат и каква цел имат. С влиянието се обясняват много нежелателни прояви на човека. За пример, ако попаднете всред разярена тълпа от хора, и вие ще преживеете същото настроение.

Един наш приятел, миролюбив човек, попаднал всред тълпа от хора, които слушали един оратор. Възмутени от неговата реч, те надигнали камъни да го бият. Стражарите ги разпръсвали, заставяли ги да се разотидат по домовете си, да не стане някакво нещастие. Като гледал разярената тълпа, този миролюбив човек взел камък и го отправил към стражаря. Понеже не могъл да улучи добре, камъкът паднал върху главата на един беден човек. Като видял това, той веднага отишъл при бедния човек, извинил се и благодарил, че камъкът бил малък, та не му причинил вреда. После сам се чудел на себе си как могъл да се подаде на чуждо влияние.

Човек трябва да има самообладание, да не се подава на мисли, с които може да повреди както на себе си, така и на окръжаващите.

Като не мислят много, хората се заканват едни на други, готови са на саморазправа. Постоянно слушате един на друг да си казват: „Аз ще ти покажа кой съм. Аз ще ти кажа Истината, да не мислиш, че не разбирам.” Добре е човек да говори Истината. Истината прави човека свободен, но Истината не може да се приложи на Земята. За да говори Истината, човек трябва да се е издигнал над обикновения уровень на живота. И онзи, който възприеме Истината, също трябва да се е издигнал над обикновените условия на живота. Лекарят пипа пулса на болния и си мисли: „Този човек няма да оздравее.” Като го погледне в очите, той му казва: „Ще оздравееш, болестта ти не е опасна.” Болният е чувствителен, той слуша какво му говори лекарят, но същевременно възприема мисълта му и се отчайва. Без да искат, лекарите уморяват болните. За да не уплаши болния, лекарят си мисли едно, а казва друго. За да не се подаде на мисълта на лекаря, болният трябва да има силна вяра.

Като ученици, вие трябва да различавате мислите на хората от това, което разумната Природа е определила. Лекарят мисли едно, а Природата друго. Тя е определила на всеки човек колко време ще живее. И ако живее съобразно нейните закони, той ще остане на Земята точно толкова време, колкото тя е определила. За да реализира плана на своя живот, човек трябва да изпълнява всичко онова, което добрите и разумни същества му препоръчват. Не изпълнява ли съветите на добрите хора, той не може да се ползва от тях. Ще кажете, че с молитва всичко се постига. Молите се, но въпреки това нищо не постигате. Защо? Не знаете как да се молите. Казвате: „Отче наш, Който Си на небето.” Вие се обръщате към Бога, като към ваш Баща, но болестта не ви напуска. Продължаваш по-нататък: „Да се свети името Твое, да бъде волята Твоя, както на небето, така и на земята.” Ти желаш да се освети името Божие на Земята и да се изпълни Неговата воля, а въпреки това страдаш, боледуваш. Защо? Защото не си проникнат дълбоко от това желание.

И тъй, колкото да мислите, вие не можете да се освободите от скърбите и от мъчнотиите. Човек не може всякога да бъде разположен и весел. Често скърбите и нещастията си пробиват път през радостта, а радостта си пробива път през скърбите. Знайте, че всяка скръб и всяко нещастие си имат своя причина. Някой се моли, плаче, но скърбите не го напускат. Той е недоволен от Бога, че не го слуша, че не приема молитвите му. Много естествено. На всеки човек са дадени права и задължения. Той използва правата си, а задълженията си пренебрегва. Той се ползва от всички блага, които Бог му дава, а не изпълнява това, което се изисква от него. Като се намери в затруднения, човек пита как и кога ще се оправи светът. Светът, който Бог е създал, е оправен, но човешкият не е оправен. Задачата на всеки човек е да изправи своя вътрешен свят. Изправи ли своя свят, човек ще види, че външният свят е изправен.

Бог е дал живот на човека, дал му е същевременно и блага, чрез които да използва този живот. Има два пътя, чрез които Той изпраща благата си: по пътя на радостите и по пътя на страданията. Когато иска да приготви някой човек за сериозна работа, да го натовари със специална мисия, Бог го прекарва през големи страдания, през строга дисциплина. За да накара Иона да отиде в Ниневия да проповядва Словото Божие, Бог го прекара през големи страдания. Като разбра, че трябва да изпълни тази задача, Ион се отказа от нея и замина с кораб за Испания. Той си каза: „Аз познавам Божиата Любов. Бог ме праща в Ниневия да проповядвам на хората, да им кажа, че ще минат през голям огън, но Той ще се смили над тях, ще ги прости, а аз ще се изложа.” Обаче, след като прекара три дена и три нощи в утробата на кита, Ион се върна отново в Ниневия, да изпълни възложената му мисия. Жителите на Ниневия се разкаяха и Бог не наложи наказанието си върху тях. Ион си каза: „Аз знаех, че така ще бъде.” След известно време, когато Ион съжаляваше за изсърхането на тиквата, която сам посадил, за защита от горещото слънце, Бог му казал: „Ако ти съжаляваш за една тиква, която израства за една нощ,

не трябва ли аз да пощадя този 80 хиляден народ, а между тях и деца, които не различават дясната си ръка от лявата?”

Като изнасям постъпките на хората, това не значи, че трябва да се съдите. Колкото да се крият погрешките, един ден те ще излязат навън, ще станат достояние на всички. Някой изповядва греховете си, а после съжалява. Щом съжалява, той не е дошъл още до истинското разкаяние. Като се разкае, човек трябва да бъде готов да се изповяда. Като се изповяда, трябва да е готов да изнесат греховете му пред хората, на всеуслишание. За да се простят греховете на човека, те трябва да се изнесат навън. Когато греши, човек не се страхува; когато греховете му се изнасят навън, той започва да се страхува. Значи, той се страхува от хората, а от Бога не се страхува. Ще дойде някой да се изповядва и не казва какви грехове е направил, но се нарича голям грешник. Той се страхува да каже греха си, да не се изложи. При такава изповед греховете не се прощават. Само свободният човек може да се изповяда. Насила човек не може да се изповяда. Геройство се иска от човека, за да се изповядва. В историята на човешкото развитие само двама души са се изповядвали искрено: св. Августин и Толстой. В книгата „Моята изповед” Толстой е безпощаден към себе си. Той изнася фактите естествено и показва слабите страни на богатите и на сиромасите. Като прави своята изповед Толстой търси път на изправяне. Най-послед той намери път за изправяне на своите погрешки.

Като четете Притчите, вие трябва да ги превеждате, да разбирате вътрешния им смисъл. Само по този начин ще се ползвате от тях. Прочетете 10-ти и 11-ти стихове от 24 глава на Притчите:

„Ако покажеш малодушие в усилено време, силата ти е малка.” /-10 ст./.

„Избавяй влачените на смърт; и не се оттегляй от онези, които са докарани до клане.” /-11 ст./.

Често хората излагат най-красивите си стремежи и идеали на изкушения, на поругания за нищо и за никакво, за някакви малки

външни постижения. За да издържате на изпитания и мъчности в живота си, вие трябва да се ползвате от Притчите като правила. Всяка притча е правило, което може да се приложи. Помнете, че колкото повече учите, колкото повече ви се говори, толкова повече се изисква от вас. Ще дойде ден, когато и на вас ще се даде задача, подобна на тази, която се даде на Иона, да проповядва в Ниневия. Да проповядвате на хората, това значи да ги обърнете към Бога, да се разкаят за греховете си и да тръгнат в правия път. Как ще изпълните тази задача? Който се е опитвал сам да се обърне към Бога, той знае, колко мъчно може да изпълни тази задача. Въпреки това, щом задачата е дадена от Бога, човек трябва да я приеме и приложи.

Според някои християни в Америка пълно обръщане на човека е това, в което едновременно със сърцето му се обръща и кесията. Те вярват само в това обръщане. Обаче, ако сърцето на човека се обърне към Бога, а кесията му не се обърне, това не е истинско обръщане. Всички хора искат да бъдат добри. Не е въпрос в добротата. Преди всичко човек трябва да обърне сърцето си към Бога. Щом обърне сърцето си към Бога, той непременно ще бъде добър. Понякога той ще прояви и злото в себе си. Злото е неизбежен спътник на доброто. Като яде, човек е доволен, изпитва приятност. Като се смели храната, той непременно трябва да изхвърли навън непотребната храна. Не я ли изхвърли, стомахът и червата му ще се затруднят. Изхвърлянето на нечистотиите навън е злото в света, но без него животът не може да съществува. Злото е резултат на доброто, което действа в човешката душа. При сегашното развитие на човека, при състоянието, в което се намират неговото съзнание и чувства, злото е необходимост. Това не значи, че злото трябва да се насърчава, но при известни случаи то е необходимо. Когато стомахът и червата са пълни, злото трябва да дойде в помощ. Обаче, когато стомахът и червата са изчистени, злото не е потребно.

Като знаете това, не се месете в задачата на злото, което действа по свой собствен план. Не се стремете да изкорените злото от себе си

преждевременно. Направите ли такъв опит, вие ще си причините още по-голямо зло от това, с което се борите. Един велик адепт решил да се бори със злото в себе си. Откогато намислил да направи това, той изчезнал от лицето на Земята. Не се борете със злото, нито търсете причината за него. Ще кажете, че причината на злото е дяволът, или външните условия. Причината за злото е в самия човек, понеже не разбира Божиите пътища. Ако човек храни ума, сърцето и волята си със съответната за тях храна, злото само по себе си, ще се обезсили. Пчелата дава мед, защото се храни със специална за нея храна. Обаче, започне ли да употребява храната на човека, нищо няма да остане от нея. Човек трябва да се откаже от стария начин на готвене. Той трябва да употребява нова храна, но и да се храни по нов начин. Щом се домогне до това, той ще измени и начина на живота си. Новият начин на приготвяне на храната и новият начин на хранене естествено водят човека към добър живот.

Първото нещо, което се изисква от ученика, е да проучи въпроса за правилното хранене. Той трябва да знае каква храна да дава на своите мисли, чувства и постъпки. Също така той трябва да знае каква храна да дава и на своя организъм. Намери ли съответната храна за тялото си, за своите мисли, чувства и постъпки, човек става пълен господар на себе си. Сегашният човек не може да се похвали с това. Той се намира под влияние на своята личност. Щом е недоволен от някого, той ще се скара с него. И след това и двамата ще говорят лошо един за друг. За да се разберат, поне един от тях трябва да отстъпи, да се извини. Карат ли се, това показва, че не са разбрали великото учение на Любовта. Щом не са го разбрали, те по никой начин не могат да го приложат. Всеки се дърпа настрана, не иска да го тъпчат. Има ли нещо лошо в тъпченето? Ако грънчарят не тъпче глината, нищо не може да направи. Ако земеделецът не тъпче гроздето, нищо не може да направи от него. Ще каже някой, че условията го тъпчели. Ако наистина условията тъпчат човека, това още не значи, че тия условия са лоши за него. Ако условията го

тъпчат, това значи, че разумният свят иска да извае от него хубава статуя. Като проследите живота на великите хора, на гениите, на светиите, ще видите, че те са минали през големи изпитания и страдания. Днес всички хора говорят добре за тях, но върнете се назад, в тяхно време, да видите как са ги тъпчели техните съвременници. Един от пророците на миналото, като не разбирал защо идат изпитания върху него, обърнал се към Господа с думите: „Господи, защо си застанал на пътя ми като мечка?” Това значи неразбиране на Божиите пътища.

„Ако покажеш малодушие в усилно време, силата ти е малка.” С други думи казано: „Ако във време на мъчнотии ти се уплашиш и разколебаеш, силата ти е малка. Малка е силата на страхливите хора и за тях е казано в Писанието: „Страхливите няма да наследят Царството Божие.” Защо се страхува човек? Защо се изкушава? Защото е слаб. Ако дадете парче месо на овцата, ще се изкуси ли? Няма да се изкуси. Обаче, ако ѝ дадете свежа, хубава трева, тя ще се изкуси. По отношение на тревата тя има слабост, но към месото е устойчива. Котката пък можете да изкусите с риба или с шкембе. Достатъчно е тя да види едно шкембе в ръката ви, за да тръгне след вас. Смешно е да гледате как котката върви след човека, който носи в ръката си риба или шкембе. Смешно е за котката, наистина, но още по-смешно е да видите как човек върви подир парче шкембе. Като вижда погрешките на хората, човек иска да ги изправи, но не вижда своите погрешки на миналото. Първата задача на човека е да изправи своята карма, т.е. да изплати дълговете на своето минало. Като изправя своята карма, той неизбежно се натъква на някои чужди погрешки. Щом се натъква на чуждите погрешки, той не трябва да ги избягва, но да потърси начин за тяхното изправяне. Тъй щото, човек трябва да се заеме с изправяне на всички неща, които са преплетени с неговата карма. Христос дойде на Земята да разплете и оправи чужда карма – кармата на цялото човечество. За да се справи с тази задача, Той трябваше да обърне течението на природните сили. Не беше

лесна работа на Христа. Той изпълни задачата, която невидимят свят беше Му възложил, но кръв излезе от порите Му. На всеки човек е дадена една задача, която трябва да разреши. В изпълнение на задачата си, човек не е сам – Бог присъства в него и всеки момент го изпитва. Като греша, Той го поучава, съветва го втори път да не прави същата погрешка. Като греша и като върши добри дела, човек трябва да се самонаблюдава, да разбере под чие влияние се намира. Щом се изучава, човек дохожда най-последно до съзнанието, че не той сам, но други същества, лоши и добри, го подтикват към нещо добро или лошо и той ги слуша. За да не се подава на лошото влияние на съществата в себе си, човек трябва да има светлина, да вижда нещата ясно. Чрез самонаблюдение, чрез вяра човек ще дойде до положение да се противопоставя на лошите влияния в себе си и да дава предимство на добрите. Уповавайте на Бога, Който работи във вас. Вярвайте на Словото Му и не се спъвайте от своето минало.

Като ученици, вие не трябва да се смущавате от мислите и желанията, които минават през вас. Много лоши и добри мисли и желания ще минат през вас, но те трябва да изчезнат. Те са поройна вода, която трябва да мине и замине, докато намери своето място. Човек живее в един колективен свят, дето еднакво го засяга и доброто, и злото. Хората са тясно свързани един с друг, вследствие на което, като греша първият от редицата, грехът се предава и на последния. Засега човек още не е господар на себе си, вследствие на което не може да бъде независим. Като знаете това, вие трябва да бъдете будни и разумни, да не се подавате на влияние. Ако се случи да паднете, пазете се поне да не отидете в пропастта. Ако се окаляте, не се смущавайте – ще се очистите. Ако се намокрите, ще се изсушите. Едно трябва да имате предвид: да не изгубите живота си. Всичко друго се изправя лесно. Лошите мисли и желания ще минат през вас, ще отнемат мира ви, но това да не ви смущава. Дръжте мисълта си будна, да не прекъсвате връзката си, отдето иде Божествената светлина. Че ще минете през мрак и тъмнина, това е

неизбежно. В края на краищата светлината ще победи. Носете страданията геройски, с вяра и упование в Божествения Промисъл. Каквото преживеете, всичко е за добро. От страданията и изпитанията вие трябва да се учите, да станете силни.

Кой човек е силен? Силен човек е онзи, който носи страданията с радост. Силният се познава по това, че като го лишават от известни блага и възможности, той пак не се обезсърчава. Кой го лишава от блага и възможности? Страданията. Човек трябва да има силна вяра, която и при най-големи страдания да не се разколебава. Като вярвате и не се разколебавате, към вас ще се присъединят възвишени същества от невидимия свят да ви помагат. Работата, която трябва да свършите на Земята, не е само ваша. Тя е колективна. Затова е казано, че човек не живее само за себе си. Затова се казва: „Не съдете, да не бъдете съдени.” Ако някой човек си позволи да извърши една голяма кражба, с него заедно ще държат отговорни всички ония 20 хиляди души, с които е свързан. Той не знае къде са тия хора, но независимо от това отговорността е обща. За да не страдат тия хора с него заедно, той трябва да бъде внимателен, да не греши. Ако някой печели, с него заедно се ползват и тия 20 хиляди души. Изобщо всеки човек участва в общите печалби и загуби. Понеже печалбите в живота на хората са повече от загубите, в края на краищата всеки човек ще има печалби. Засега вие плащате глоби само, но ще дойде ден, когато ще получите печалбите, не само от вашия живот, но и от живота на всички ония хора, които са живели добре. Тогава пък ще се ползвате и от лихвите на доброто. Щом сте участвали в доброто, вие непременно ще се ползвате от неговите печалби.

Днес от всички хора се изисква щедрост. Щедростта е Божествено качество. В този смисъл всеки човек може да бъде като Бога. Давай, не в размерите, в които Бог дава, но в човешките размери. Имаш или нямаш възможност да даваш, дръж поне в ума си мисълта, че трябва да даваш. Вие искате да забогатеете, че тогава да давате, да правите

добро. И в крайна сиромашия да е, човек пак може да прави добро, да дава. Като държи в ума си мисълта, че трябва да дава, работите му постепенно ще се наредят добре.

Как може сиромашът да стане богат? Чрез щедростта. Като развива в себе си щедростта, той най-после ще стане богат, ще му се даде възможност да прояви своята щедрост. Сиромашът вижда около себе си бедни вдовици, сирачета, болни и си казва: „Веднъж да забогатее, няма да оставя сираче или вдовица около себе си да страдат.” Един ангел върви след него и пише обещанията му. Най-после му дават възможност да забогатее. Като стане богат, той забравя обещанията си и нищо не дава. Ангелът пише и това. Един ден пак отнемат богатството му, докато го направят човек, който изпълнява обещанията си. В този смисъл, сиромашията и богатството са полюси на живота, през които човек неизбежно трябва да минава, за да расте и да се поучава. За онзи, който изпълнява обещанията си, и сиромашията, и богатството са благословение.

Щедростта не се изразява само в материално даване. Човек трябва да бъде щедър и в думи, и в чувства, и в добри мисли и постъпки. Виждате, че някой сгрешил – не го съдете. Кажете му: „Ще се оправи работата, не се смущавай.” Някой обърнал работите си. Кажи му няколко добри, ободрителни думи. Виждаш, че някой страда. Не казвай, че това е карма, която сам трябва да носи, но спри се пред него и му кажи: „Братко, не се отчайвай, всичко ще се оправи.”

Двама приятели често си говорили за Божия промисъл, за вярата на човека, но били на две различни мнения: единият вярвал в Бога, в Божествения Промисъл, а другият отричал тия неща. Те живели в един град в Америка някъде. По едно време единият от тях, атеистът, заминал за Ню Йорк, а другият останал в същия град. Като се видял сам, между непознати хора, без работа, той се притеснил и заболял. Дошло му на ума да се обърне към приятеля си за помощ, затова му написал писмо със следното съдържание: „Ти казваш, че Бог помага, че съществува Божествен Промисъл. Ето аз се намирам в крайна

нужда; кажи ми сега как и къде да се обърна, да намеря Бога, да разбере Неговия Промисъл.” Другият му отговорил: „Още докато получиш моето писмо, работите ще се наредят, но ако не излезе така, веднага ми пиши, аз ще ти изпратя известна сума, която съм спестил.” Минали се две-три седмици, той не получил отговор от приятеля си. Докато си мислил какво ли е станало с него, той получил писмо от Ню Йорк от приятеля си, в което пишел: „Както каза, така излезе. Получих известна сума, с която посрещнах всичките си задължения. От тия пари ми останаха и за път. Сега бъди свободен, не мисли повече за мене.”

Бъдете смели във вярата си. Знайте, че в Божиите обещания няма обратни решения. Когато помага, Бог изпраща помощта си навреме. – Ама времената са усилни, тежки. В усилни времена именно човек не трябва да се разколебава. Ако в усилни времена се разколебава, вярата му е слаба. Всичко, което Бог е предначертал, ще стане на своето време. Щом вярвате, че Бог е създал света, че Той държи съдбата на хората в ръцете си, трябва ли да се разколебавате? Не желайте нещата да станат на времето, което вие сте определили. Имайте търпение да дочакате времето, което Бог е определил. Всичко, което Бог е обещал, ще стане, но на своето време.

Един приятел, добър, религиозен човек, разправяше следната своя опитност. Съседите му го намразили нещо и по всякакъв начин му пакостили. През едно сухо лято те впрегнали водата на близката река да полива оризището им, но съзнателно препятствали на съседа си, не му давали от своята вода и той да полее оризището си. Не само това, но те успели да го наклеветят в нещо, заради което го затворили. Като бил в затвора, той се молел на Бога да оправи тази объркана работа. Какво се случило? В това време именно върху неговото оризище се излял проливен дъжд, а върху оризището на съседите не паднало нито капка. Благодарение на този дъжд, оризът излязъл много добър. Неговият ориз бил най-едър и най-хубав в сравнение с ориза на всички съседи. Никоя друга година той не е

имал такъв ориз. Защо? Бог го полял. Съседите му препятствали, но Бог му помогнал. Всички забелязали това нещо. Казвам: Ако Бог е с нас, кой ще бъде против нас?

Следователно, за да бъде Бог с вас, не се колебайте във Вярата, в Надеждата и в Любовта си. И в затвор да сте, дъждът пак ще се излее върху вашия ориз.

Проявеният Дух в Любовта, проявеният Дух в Мъдростта, проявеният Дух в Истината носи всичките блага на живота, на Единния, Вечния Бог, извор на всички блага, в Когото всичко се обединява.

*10. Утринно слово, държано от Учителя на 16 декември, 1934 г.
София- Изгрев.*

ПРАВИЯТ ПЪТ

В 27 гл. от Притчите има 27 стиха, т.е. 27 форми за назидание. Едни от тия положения се отнасят до физическия живот на човека, други – до чувствения, а трети – до умствения.

„Не се хвали за утрешния ден, защото не знаеш що ще да роди денят.” /- 1 ст./ – Утрешният ден е извън човешката власт. Следователно, човек не трябва да говори за това, което не се е родило още за него.

„Нека те хвали друг, а не устата ти – чужд, а не устните ти.” /- 2 ст./ – Има ли смисъл човек да се хвали пред себе си? Що се отнася до себе си, човек знае нещата, няма защо да се хвали. Щом се хвали, той прави това за другите. Тогава нека остави те да го хвалят. Като изучават нещата вън от тебе, те ги знаят по-добре. Ако угощаваш един човек, не се хвали с яденето си, защото ти не си го вкусил още. В случая гостът, когото угощаваш, е по-голям авторитет от тебе. Нека той те хвали. Ако ти сам се хвалиш, не постъпваш право. Яденето може да се сладко за тебе, но не и за онзи, когото угощаваш.

„Камъкът е тежък, и пясъкът – товар; но гневът на безумния е по-тежък и от двете.” /-3 ст./ – Гневът е подобен на бомба. Докато не е избухнала бомбата е безопасна. Щом избухне, тя причинява големи пакости.

„Яростта е люта, и гневът буен; но кой може да устои пред ревността?” /- 4 ст./ – Ревността е отрицателна сила.

„Явното обичение е по-добро от скришната любов.” /-5 ст./ – Обикновено ревността и скритата любов вървят ръка за ръка. Когато ревнува, човек има тайна, скрита любов. Тази любов е крайно материалистична. Оттам и ревността има материален произход. Когато ревнува, когато се състезава за нещо, човек има предвид някакъв материален обект.

Всички положения в прочетената глава са взети от живота. Не е достатъчно човек само да ги прочете, но той трябва да ги съпостави и със своя живот, да ги тури на съответните места.

„Удари от приятел са искрени, а целувки от неприятели – изобилни.” /- 6 ст./ – Това е контраст. Значи, ако приятел те удари, това е за твое добро. Обаче в сегашния живот неприятелят по-скоро ще говори лошо за тебе, отколкото да те целува. Значи, изобилните целувки, за които се говори в този стих, отговарят на изобилните лоши думи за тебе.

„Наситена душа се отвръща от сот; а на гладната душа всяко горчиво е сладко.” /- 7 ст./ – Второто положение в стиха, че на гладната душа е сладко всяко горчиво, не е на място. Невъзможно е горчивото да е сладко на гладния. Ако става въпрос за болния, това е друго нещо. Горчивите лекарства за болния са сладки, защото той се лекува с тях. Той знае, че от горчивите хапове ще оздравее.

„Както птица, която се скита от гнездото си, така е човек, който се скита от мястото си.” /- 8 ст./

„Масите и каденията веселят сърцето, а сладостта на приятеля чрез сърдечния съвет.” /- 9 ст./ – Наистина, когато въздухът в някой дом стане нечист, хората кадят с тамян, да го пречистят малко. В този стих се прави сравнение между кадението и сърдечния съвет на приятеля като средство за пречистване.

„Не оставяй приятеля си и приятеля на отца си, и в дома на брата си не влизай в деня на злощастито си; по-добре съсед близо, нежели брат далече.” /- 10 ст./ – Наистина в ден скръбен за предпочитане е съседа ти, който е близо до тебе, отколкото брат ти, който е далеч.

Това са положения, говорени преди хиляди години, които трябва да се приложат. За да се приложат, те трябва да се разберат. Ако не се разберат и не се приложат, те стават товар за човека. Значи всяко знание трябва да се приложи. Не се ли приложи, то причинява големи пакости и страдания на човека. Не е нужно само да се приложи знанието, но човек трябва да бъде готов за него. Представете си, че

имате способността да виждате това, което другите хора не виждат. Щом имате тази способност, вие ще виждате кой кога ще умре. Докато прилагате това знание към чуждите хора, добре ще бъде за вас, ще минавате за учен човек, за човек с особени дарби и способности. Обаче, ако трябва да приложите това знание към някой ваш любим, тогава знанието ще ви причини големи страдания. Вие ще се запитате: „Трябва ли човек да знае всичко?“ Човек трябва да знае само онова, за което е готов, защото има знания, които носят радост, но има и такива, които носят страдания.

Между скритата Любов, ревността и знанието може да се направи сравнение. Защо ревнува човек? Кое е отличителното качество на ревнивия? Ревнивият обича да бодее, да мушка, било с ръката или крака си, било с езика. Кажете ли добро за някого пред ревнивия, той непременно ще каже нещо противоположно. Ревнивият е тщеславен човек. Той ревнува, защото се страхува да не изгуби богатството си, в най-широк смисъл на думата. Ревнивият е външно силен човек, а вътрешно – слаб. Ако има на разположение стотина хляба, човек не може да бъде ревнив. Обаче, ако има един хляб, той е ревнив. Колкото повече хлябът се намалява, толкова повече ревността се увеличава. Ревнивият е вътрешно беден човек. По-беден и по-неразбран човек от ревнивия не съществува. Човек мъчно се освобождава от ревността. Често човек ревнува по навик. Ревността е подобна на паразитите, които се въдят по главата на човека. Щом влезе един паразит в главата му, колкото да не иска, човек все ще се почеше. Как може да се освободи от този паразит? Единственото средство е гребенът. Ще вземе един гъст гребен, ще го прекара няколко пъти по главата и въпросът е разрешен.

Ревността е неестествено чувство в човека, от което той трябва да се освободи. Изобщо всяка неестествена мисъл, всяко неестествено чувство и желание в човека се отразяват освен върху физическия, още и върху духовния му живот. Благодарение на тия неестествени състояния човек прави неестествени движения с ръцете, а на лицето

се забелязват неестествени гърчения, изкривявания. Не само това, но и думите, говорът на човека не вървят гладко. При възпитанието и самовъзпитанието трябва да се обръща особено внимание на неестествените прояви на човека, резултат на неговите неестествени мисли, чувства и желания. За да се предпазва човек от неестествените състояния, препоръчват самообладание, концентриране на мисълта и чист, свят живот. Светостта води човека в свят без сенки. Светлината в този свят прониква навсякъде безпрепятствено. Този свят е свободен от неестествените състояния, които хвърлят сенки на пътя си. Като казвам, че човек трябва да се стреми към свят живот, имам предвид отражението, което неговите мисли, чувства и постъпки хвърлят в духовния свят. Човек ревнува нещо или някого на физическия свят, но ревността му се отразява в духовния свят във вид на особени линии, каквито сеизмографът отбелязва даже при най-слабо земетресение. Физическият, духовният и Божественият светове са тясно свързани помежду си. Тъй щото, каквото става на физическия свят, това се отразява и в другите светове, по-горни от него. И обратно: каквото става в Божествения свят, това се отразява и в по-долните светове.

Днес всеки човек може да произведе в своя ум, както и в ума на своя ближен, такива отклонения, каквито бурите и земетресенията произвеждат върху сеизмографа в обсерваториите. В човешкия сеизмограф се отбелязват както неговите лични слабости и добродетели, така и тия на неговите ближни. Всяка човешка проява предизвиква точно определен ъгъл на отклоняване. По отклоняването на стрелката вие познавате качествата и степента на човешките прояви. Някой казва за себе си, че не е ревнив. Той или не се познава, или не говори Истината. Отклоняването на стрелката в неговия сеизмограф показва тъкмо обратното. Като знае да чете по сеизмографа, човек не може да лъже нито себе си, нито своите ближни. Ако отива в някоя планинска местност, човек трябва да познава климатическите условия на тази местност, за да може

разумно да я използва. Като знае, че е ревнив, човек трябва да разбира свойствата на ревността и да се стреми да я превърне в положително качество.

Ревността е външна проява, която няма нищо общо с естеството на човека. Щом не е дълбоко свързана с него, тя може да се превърне във вътрешно усърдие. Ревнивият е много усърден човек. Той е готов цял ден да следи, да наблюдава това, което го интересува. В това отношение ревнивият е като войник на пост. По-добър войник от ревнивия няма. Искате ли да ви се свърши някоя работа добре, намерете един ревнив човек. Ония, които не са ревниви, те са крайно небрежни и безразлични. Който не е приложил правилно ревността, т.е. усърдието, което произлиза от нея, той дохожда до крайно безразличие към нещата. Безразличието създава противоречия, подобни на тия, които ревността произвежда. Ревността е присъщо качество и на добрия, и на лошия човек. За да направи едно добро, добрият човек е готов цял ден да следи, да наблюдава, да намери подходящ случай. И лошият човек може да употреби цял ден, за да издებне съответен момент, да направи някакво зло.

При сегашните условия на живота, колкото да се мъчи човек да избегне неправилностите и изопачените работи, той все ще се натъква на тях. Даже и в християнството, толкова велико учение, са внесени известни изопачавания. Когато започне съзнателна работа върху себе си, да се самовъзпитава, тогава само човек се натъква на свои слабости и недостатъци. Тогава само той вижда, че пред него стои огромна работа, която трябва да свърши. Като не се наемат да свършат работата си, някои казват: „Все ще се нареди тази работа някак.” Най-после Бог ще я оправи. Не оставяйте вашата работа на Бога. Като ви е изпратил на Земята, Той ви е дал всички условия да учите и да се развивате.

На всеки човек, на всяко живо същество е дадена толкова работа, колкото може да свърши. На всеки е дадено според силите – нито повече, нито по-малко. Не оставяйте баща си и майка си да учат

заради вас. Те са ви изпратили на училище вие сами да учите, да придобиете нещо. Оставите ли други да учат за вас, вие няма да се ползвате от добрите условия, които ви са дадени. Очаквате ли Бог да оправя вашите работи, вие сте на крив път. Вие сами трябва да оправяте работите си. Вие сами трябва да изправяте своите погрешки. Някои казват, че Господ ще прости греховете им. Кога? Когато учат. Не учат ли, Той ще ги изпъди от училището. Учителят може да извинява ученика, че не е научил урока си един, два, три, десет пъти, но на единадесетия път той ще го изпъди от училището. Извинението не решава задачите. Някой те мушне с нож, причини ти голяма болка и после се извинява, че ти е причинил голямо страдание. Ти можеш да го извиниш, но болката си остава. И двамата трябва да се заемете да изправите погрешката. Ще вземете чист спирт, ще измиете кръвта, ще дезинфекцирате раната и ще я превържете. Това ще правите няколко дня наред, докато раната се излекува. Човек трябва да бъде внимателен и към себе си, и към своите близки, да не пресича мислите, чувствата и постъпките на когото да е. Човек трябва да бъде внимателен, да не си играе с нож, да не клъцне нещо. Някога това клъцване може да бъде толкова дълбоко, че да осакати човека.

Мнозина се оплакват, че не могат да мислят, че мисълта им не е ясна. Причината за неяснотата на тяхната мисъл се дължи на някакво клъцване. В далечното минало, по невнимание, те са клъцнали нещо в мисълта си и са се осакатили. Те не са мислили както трябва, занимавали са се с работи, които не са били потребни, и са клъцнали нещо в мисълта си. Който не мисли правилно, това показва, че той не поставя нещата на техните места. Като не ги поставя на съответните им места, той не може да се ползва от тях. За пример, някой отива да поздрави един свой приятел с някаква придобивка и през целия път мисли какво да му каже, как да нареди думите си. Той мисли за ненужни работи. Щом отива при приятеля си с радост, от Любов, той не трябва да нарежда думите си, но да остави на сърцето и на ума си,

те да наредят думите на местата им. Ако българин и англичанин трябва да разкажат нещо, или да предадат свои лични мисли и чувства, те ще наредят мисълта си различно. Англичанинът непременно ще започне с личното местоимение „аз” и после ще продължи мисълта си. Защо? Защото личните чувства на англичанина са силно развити. Българинът ще употреби глагола, без да каже „аз”. Англичанинът казва „ай” – аз, а българинът и турчинът разбират друго нещо. Под думата „ай” англичанинът разбира „аз”, българинът – изразява учудване, а турчинът разбира Луната. Значи, английското „ай” има три различни значения.

Следователно под думата „ай” турчинът разбира нещо в статическо положение. Той гледа Луната, която е застанала някъде на небето. Българинът гледа Луната и се чуди на нея, а англичанинът казва: „Моя е Луната, на мене принадлежи.” Това означава английското „ай”. Наистина, дето стъпи английски крак, веднага виждате, че знамето се забива и пишат: „Това е мое.” Трима души – три различни прояви. Тези прояви се дължат на вътрешното съзнание на човека. Желанието за придобиване е силно развито в англичаните. Англичанинът е умен, знае как да придобива. Щом забие някъде знамето си, той започва да се организира. Някой казва, че иска да има едно мнение за нещата. Добре е човек да има едно мнение, но какво трябва да бъде това мнение: като мнението на англичанина, на българина или на турчина? За предпочитане е да имаш съзнанието на англичанина, да владееш нещата. Да владееш нещата, това значи да ги прилагаш и да се ползваш от тях. Имаш ли някакво знание, тури знамето си върху него и кажи: „Това знание е мое.” Щом знанието, което имаш, е твое, ти всякога можеш да разполагаш с него.

Често се говори за лоши постъпки в живота, за лошо изпълнение в музиката. Защо? Защото хората се делят главно на две категории: първата категория хора философстват, теоретизират, а втората категория – прилага нещата. Философът-музикант слуша изпълнителя-виртуоз и намира, че не е взел някои тонове както

трябва. Обаче, ако този философ дойде на мястото на изпълнителя, и той ще направи същите погрешки. Значи между единия и другия няма никаква разлика. Ако в доброто и в лошото и двамата се проявяват по един и същ начин, те в нищо не се различават. Някои не се произнасят добре за картините на един художник. Щом намираш погрешките му, ти покажи как трябва да рисува. Хубава картина е тази, на която линиите отговарят на тия в Природата. В Природата има линии на красивото, на разумното, на доброто и т.н. Истинският живот се заключава в разумните линии, които човек чертае. Къде съществуват тия линии? Навсякъде в живота и в Природата. Дето погледнете, ще видите: глупави линии – на ония същества, които не разбират нещата, обикновени линии – на обикновените хора и разумни линии – на разумните хора. Такива линии виждате и на човешкото лице. Всяко лице, на което има разумни линии, свети. От него излиза особена светлина, която прави лицето красиво и приятно. Когато някой човек страда, хората говорят за страданията му. Така се е говорило едно време за страданията на Йова. И до днес още говорят за страданията на Йова. Като чета живота на Йова, аз не се спирам върху неговите страдания, но разглеждам разумните линии, които се чертаят на лицето му, от големите страдания и изпитания. На времето Йов минавал за един от умните и добри хора. В един от съветите на боговете, Господ запитал присъстващите: „Видели ли сте моя верен и добър раб Йова?” Бог зададе този въпрос на боговете, защото сам Йов имаше такова мнение за себе си. Йов мислеше, че като него добър и умен човек на Земята няма. Тогава сатаната се обърна към Бога с думите: „Добър и умен е Йов, защото е богат и щастлив, има всичко на разположение. Опитайте се да отнемете богатството, синовете и дъщерите му, да видите какво всъщност представя той.” Наистина след като мина през големи страдания и изпитания, Йов научи много нови неща. Съзнанието му се пречисти, мина през огън. Докато дойде до това положение, Йов понякога роптаеше, проклинаше часа на своето раждане. Приятелите му

дохождаха при него, изкушаваха го, даваха му различни съвети, но в края на краищата той издържа. Най-после дойде и последният му приятел, най-младият от всички, който му говореше, че трябва да издържа, да понася страданията разумно, за да придобие нещо ново в своите възгледи и убеждения.

Много от съвременните хора преди да са дошли до страданията, казват като Йова, че трябва да бъдат добри, да се обичат, да бъдат проводници на Божията Любов. Добро е всичко това, но има някои условия, от които човек зависи. За пример, ако си стъкло, ще зависиш от онзи, който е направил стъклото; ако си инструмент, ще зависиш от онзи, който е направил инструмента, и от онзи, който свири на него. За да бъдеш разумен, това зависи от твоята права мисъл. В какво седи правата мисъл? Права мисъл е онази, с помощта на която човек може да разрешава мъчнотиите на своя живот.

В църквата на едно малко, забутано селце попаднал за свещеник един стар човек, без никакво образование и подготовка за свещенослужител. Той служил по своему, без никакъв ред, а обредите извършвал съвсем своеобразно. В дни, когато трябвало да се извършват тържествени служби, той ходил из църквата с кадилница и мърморел нещо. Един ден, в навечерието на възкресение Христово, той турил кадилницата на земята и се готвел да я прескочи, както правел това обикновено, и да каже „Христос възкресе!“, но в този момент един образован и интелигент гражданин влязъл в църквата и се спрял близо до свещеника, с очакване да чуе думите „Христос възкресе!“ Като го видял свещеникът дигнал кадилницата от земята и започнал да се движи с нея из църквата. Един от селяните пошепнал на свещеника: „Дядо попе, Христос възкръсна вече. Ти кога ще кажеш „Христос възкресе?“ – „Остави се, докато този дявол е тук, Христос няма да възкръсне.“

Лесно е да турите кадилницата на земята, да я прескочите три пъти и да кажете „Христос възкресе“, но като влезе някой образован

гражданин в църквата, не смеете да прескочите кадилницата и да кажете, че Христос е възкръснал. Казвате: „Докато дяволът е тук, нищо не предприемам.” Какво представя дяволът в човешкия живот? Дяволът не е нищо друго, освен голямата мъчнотия в живота на човека. Значи, докато мъчнотията седи на пътя ви, нищо не можете да направите. Във всеки дом има по един дявол, т.е. по една мъчнотия, която не може лесно да се премахне. Тази мъчнотия може да бъде в лицето на мъжа, на жената, на дъщерята, на сина, вследствие на което, когато запитате днес защо не живее добре, ще ви каже: „Остави се, имам един дявол в къщи, който ме мъчи. Докато този дявол е на пътя ми, аз не мога да живея добре.” Не е виновен дяволът, не е страшна мъчнотията, но човек трябва да има буден ум, да знае какво да прави, как да решава задачите си. Мъчнотията представя разумно същество, което иска да застави човека да работи разумно, да изпълнява съзнателно своите задължения.

Преди години един варненски свещеник, добър и интелигентен човек, изнасяше своето разочарование от младото поколение. Чудно нещо, казваше той, младото поколение започна да става много непослушно. Имам един син, който постъпи тази година в гимназията. Докато беше в прогимназията, много слушаше: каквото му казвах, всичко изпълняваше. Не само това, но уважаваше и мене, и майка си. А сега, каквото го накарам да направи, все отказва. Не мога, татко, въздържател съм. Един ден го накарах да наточи малко вино от избата, а той отговори: „Ще ме извиниш, татко, не мога, въздържател съм. Ако е за друго нещо, готов съм десет километра далеч да отида, но вино не искам да точа.” Друг ден го накарах да ми купи една кутия тютюн и той пак ми каза: „Не мога, татко. Ако ме пратиш в гората за дърва, готов съм веднага да отида, но що се отнася до тютюн, не искам да купувам.” Чудно нещо, не ме слуша вече този син. Най-после го помолих да отиде на пазара, да купи месо на майка си, да наготви. — „Татко, и месо не мога да купя.” Изправи се този ми син сред стаята, смел, решителен и казва: „Всичко мога

да ви направя, но месо, тютюн и вино не мога да донеса.” Погледнах сина си, стана ми горчиво, защо не е готов да направи една жертва за баща си и за майка си. Искях да го наругая, но после се замислих: Право е момчето. Той нищо не ми казва, не ме съди, не ме морализира, но намира, че има нещо неправилно в моя живот и не иска да следва този път. Като помислих добре, дадох му правото и видях, че е на по-добър път от мене. Стана ми радостно и приятно в душата, че има уважение към мене и към майка си, но има убеждение в себе си, има висок идеал, на който иска да издържа.

Днес всички хора се натъкват на подобни противоречия, благодарение на някои свои мисли, чувства и желания. Влезе ли в ума ви мисъл, подобна на месото, на тютюна и на виното и пожелае да я реализирате, свободно ще ѝ кажете: „Татко, не ям месо, не пуша тютюн и не пия вино.” Следователно в никой случай не мога да ти дам път. Понякога в сърцето на човека се явяват чувства и желания от характера на месото, тютюна и виното. Натъкне ли се на тях, човек не трябва да ги реализира. Зад всяка мисъл, зад всяко чувство и желание на човека се крие някое разумно или неразумно същество. Те се обличат с мислите, чувствата и желанията на човека като в дреха и така се проявяват. Като знае това, човек трябва да бъде разумен, да знае кои от тях да реализира и кои да не реализира. Ако с някое ваше желание се е облякло разумно същество, дайте ход на желанието си. Ако с някое ваше желание се е облякло едно глупаво, неразумно същество, въздържайте се, не се стремете да реализирате желанието си. Разумното същество има предвид доброто на човека, а неразумното – неговото зло и нещастие. Дадеш ли възможност на някое неразумно желание в тебе да се прояви, ти непременно ще направиш погрешка. От значение за човека е, какви същества ще се облекат в неговите мисли, чувства и желания. Затова е казано: „Каквото посееш, това ще пожънеш.”

Когато става въпрос за знание, за сила, за богатство, хората обичат да се сравняват едни с други, кой имал повече знание, кой бил

по-напреднал и т.н. Знанието е в приложението, а не във външния баласт, който човек носи в себе си. Има хора, които знаят десетина езици. Знанието на езици е богатство за човека, но ако могат да се приложат. Всеки език е врата за съобщение. Всеки език, приложен на място, представя отворена врата, през която човек може свободно да влиза и да излиза. Ако човек знае един-два езика, но не може да ги прилага, вместо да му помагат, те ще го спъват. Като знаете някой чужд език, вие можете да се разберете с хората, чийто език знаете. Ако знаете ангелски език, вие ще се разберете с ангелите. Щом знаете езика на някой човек или на някой ангел, вие ще се разберете. Щом се разбирате външно и вътрешно, вие няма да говорите върху излишни работи. Не се ли разбирате вътрешно, и да знаете някой език, пак ще останете неразбрани. Ако се разбирате, трябва ли да питате своя възлюбен обича ли ви. Обича ли ви някой човек, вие непременно ще знаете това. Не е нужно да питате. Пък и той, от своя страна, не е нужно да казва, че ви обича. Ако сте растение, което расте, цъфти, връзва и узрява под влиянието на слънчевата светлина, под влиянието на въздуха и на водата, трябва ли да питате, дали ви обичат? Щом растете и се развивате добре под влиянието на Слънцето, въздуха и водата, непременно ви обичат. Трябва ли да питате Бога, дали ви обича? Щом живеете и се развивате, и Бог, и ангелите, и Слънцето ви обичат.

Сега ще ви задам въпроса: Какво ще направите, когато някой ви обича? Ако сте растение, и Слънцето ви обича, какво ще направите? Плод ще дадете. Какво трябва да направи мъдрецът, когато Слънцето го обича? Той не може да даде плод като растението, защото отдавна е излязъл от положението на растение. Щом се свърже със светлината, мъдрецът трябва да пише. Следователно, когато Слънцето обикне художника, той трябва да рисува, музикантът – да свири, красивата мома – да люби и да помага на близките си, младият момък – да люби и да работи, добрият човек – да прави добро. С една дума, онзи, когото Слънцето обикне, трябва да се предаде с Любов на

работата, за която е призван. Не е въпрос до еднообразна работа. Всеки ще върши своята работа, но с Любов: слугата ще работи на господаря си с Любов, ученикът ще учи уроците си с Любов. Любовта се проявява във всички форми и по различни начини. Където намери празно място в Природата, тя веднага го запълва.

Сега ще се яви възражението: Може да не е дошло времето за Божията Любов. За Божията Любов няма определено време. Тя се проявява навсякъде и на всяко време. Ако не е дошло време да се проявиш като мъдрец, време е обаче да се проявиш като ученик: ако не е време да се проявиш като ученик, време е да се проявиш като млада мома, да любиш и да скачаш на хорото. Всяко нещо, което човек върши от Любов, е свещен акт и никога не се губи. Проявите на Любовта са свещени и вечни. Прояви, извършени без Любов, са временни. По това се отличава Божията Любов от човешката. Всеки подтик, предизвикан от Любовта, следва човека през цялата вечност. Когато се казва, че Любовта се отличава с пълнота, ние нямаме предвид определен мащаб на нейните действия, но казваме, че тя обхваща всички постъпки, колкото малки да са те. За пример, колкото малка да е семката на някое растение или дърво, след няколко години тя ще се прояви в своята пълнота: ще израсте, ще цъфне, ще завърже, и плодът ѝ ще узрее. Ако носите семката в джоба си, нищо няма да излезе от нея. Посадите ли семката в земята, тя се превръща в голямо дърво. При това положение вие не можете вече да я носите в джоба си. И детето, докато е малко, всеки може да го носи на гърба си. Порасне ли, никой не се наема да го носи.

Колкото да обичате един човек, вие не можете да го носите на гърба си. Малцина могат да носят голям човек на гърба си. Дойдете ли до разбиране на Любовта, ще се намерите в същото положение. Малцина разбират Любовта. Малцина могат да носят Великата Любов на гърба си. Тя не е за слаби хора. Като знаете това, не пожелавайте Любовта преждевременно. Всеки, който е придобил Любовта преждевременно, той се е осакатил. Човек трябва да бъде

готов за Любовта. Не е ли готов за нея, той е дошъл вече до закона на пресищането и отвращението. Дойдете ли до Любовта, до живота, приемайте от тях толкова, колкото можете да носите. Ако ги приемете във всичката им пълнота, вие трябва да живеете с всички хора, да се обмените с тях. Останете ли сам, вие ще се преситите и от живота, и от Любовта. Няма по-страшно нещо в живота от пресищането.

Каква е програмата ви за днешния ден? Ще кажете, че не знаете. Как може човек да не знае програмата на своя живот за един ден, а да се заема с управлението на цял народ? Когато отвори нотите, музикантът знае вече как следват те. Ако е в оркестър, той знае къде какво темпо да приложи, къде има паузи, къде цели, половини, четвъртини ноти и т.н. За да свири, музикантът трябва да е поставил всичко в пълен ред и порядък. Същото се отнася и до самовъзпитанието. Да се самовъзпитава човек, това значи да постави своите мисли, чувства и постъпки в пълен ред и порядък, в пълна хармония. Това е идеалът, към който трябва да се стреми. Само така той може да осмисли живота си. Изгуби ли вътрешния смисъл на живота си, човек остарява. Ако придобие Любовта, знанието и свободата, и като стар, и като млад, човек върви в правия път на живота. Обаче, ако не придобие Любовта, знанието и свободата, и младият, и старият губят правата посока на живота. Любав, знание и свобода са необходими за всеки човек, който иска да следва правия път на живота.

Следователно, за да вървите в правия път на живота, не се занимавайте с чуждите работи. Не се занимавайте с незавършените картини на хората. Занимавайте се с вашите работи, с вашите картини, с вашите музикални парчета. Не се спирайте да слушате кой как свири. Ако слушате свиренето на хората, с цел да ги критикувате, вие трябва да изправяте погрешките им. Всяка дисхармония, която сте приели отвън, се налага на вашето ухо и няма да ви освободи,

докато не я изправите. Ако не е готов да се радва на красивото, което вижда и слуша, човек пак може да сгреша.

Един руски музикант слушал един виден европейски виртуоз да свири и толкова се отчаял от себе си, че след концерта се самоубил. Защо? Като слушал колко хубаво свири виртуозът, той изгубил вяра в себе си. Щом не знае да се радва на чуждите постижения, не е трябвало да го слуша.

Сега ще ви попитам: Какво ще направите, ако срещнете един светия, който е постигнал много неща в живота си? Трябва ли да се самоубиете, че не сте като него? Като не може да реализира желанията си, някой казва, че се отчаял от живота и не иска повече да живее на Земята. Къде ще отиде? Той мисли, че като умре, веднага ще отиде на Небето. Той не може да живее на Земята, че на Небето ще живее. Той не може да свири в един обикновен оркестър, че ще свири в симфонически оркестър, дето не се позволява нито една погрешка. В симфонически оркестри се приемат майстори музиканти. Какво ще правите, ако отидете на Небето: ще свирите или ще слушате? Ако искате да слушате, ще ви допуснат, но след концерта ще ви изпитат, да видят какво сте разбрали. Ако се окаже, че нищо не сте разбрали, веднага ще ви върнат на Земята. Там не приемат хора, които не разбират музика. В разбирането на музиката те трябва да бъдат такива майстори, както и ония, които свирят. Светът, към който се стремите, е съвършен. Той е свят на знание и светлина. Какво място ще заемете на онзи свят, това зависи от степента на вашето съзнание. Това не значи, че трябва да се обезсърчавате. Ако се обезсърчавате, вие сте слушали неща, за които още не сте готови.

„И в дома на брата си не влизай в деня на злощастиято си.” /-10 ст./.

Двама приятели се разхождат заедно. Единият иска да изпита приятеля си и го бодва с игла. – „Защо ме убодеш? Защо си толкова жесток?” – „Обърни се да видиш, зад нас върви една красива мома.

Виждал ли си друг път толкова красива мома?” Приятелят се обърнал да види красивата мома и забравил болката от убождането. После запитал приятеля си: „Защо ме бодна с игла? Не може ли с думи да ми кажеш да се обърна?” – „Убодох те, за да ти докажа, че красивата мома лекува раните на човека.”

Сега и на вас казвам: Като убодете някого, дайте му лек, с който да се лекува.

Проявеният Дух в Любовта, проявеният Дух в Мъдростта, проявеният Дух в Истината носи всичките блага на живота, на Единния, Вечния Бог, извор на всички блага, в Когото всичко се обединява.

*11. Утринно слово, държано от Учителя на 6 януари, 1935 г.
София – Изгрев.*

ПРИЧИННИЯТ СВЯТ

Понякога добрите работи произвеждат лоши последствия, а лошите – добри последствия. Това е твърдение, което трябва да се докаже.

Като четете Притчите, за пример виждате, че в тях са изнесени много правила, едни от които са абсолютно верни, други – относително верни, а трети – са неясни, неразбрани. Тези правила са извлечени от опитността на хората. Понякога човек не знае къде да приложи някое от тия правила и в какъв размер. Обаче всяко правило има своя опитна страна, свой начин на приложение. За пример, казано е, че човек трябва да работи. Колко трябва да работи и как да работи, той не знае. За пример, ако работи с ръцете си, човек трябва да знае колко време да работи. Ако работи чрезмерно, ръцете му огрубяват, губят онази чувствителност, чрез която може да възприемат фините трептения в Природата. Ако излага очите си на голяма светлина, човек постепенно губи зрението си и престава да възприема светлината. Той се лишава от впечатления и образи. Изобщо, ако човек се грижи и безпокои за много неща, зрението и слухът му постепенно отслабват. С тях заедно се притъпяват и останалите сетива. Като дойде до това положение, човек се обезсърчава и казва: „Да става, каквото ще.” Това е стереотипна фраза, която не разрешава въпросите на живота.

Човек трябва да живее разумно, да пази организма си, да пази сетивата си. Ако се движи по наклонена площ, той трябва да бъде внимателен, да не се подхлъзне и да се осакати. Трябва ли да се спусне по наклонена площ и да каже: „Да става, каквото ще!” Светът е пълен с наклонени плоскости, с пързалки, по които и млади, и стари се плъзгат. Всяка работа, добра или лоша, крие в себе си поне една наклонена площ. Земеделецът отива на нивата си или на лозето си да работи и си мисли: „Дали нивата и лозето ще дадат много плод, от

който да забогатее?” Мисълта за забогатяване е наклонена площ. Работи нивата и лозето си усърдно и с Любов, а за друго не мисли. Останалата работа е Божия, тя не е в твои ръце. Мислиш ли за Божията работа, виж, че отнякъде се задал черният – западният вятър, и унищожил всичко. Дойде ли западният вятър, ще видиш, че твоята добра работа е дала лоши последствия. Човек не е господар на лошите последствия, но може да бъде господар на причините, които ги предизвикват. Всяко последствие, добро или лошо, има свои причини.

Като е дошъл на Земята, човек трябва да учи, да различава проявите и последствията на доброто и на злото. За пример, ако не мисли, човек вади криво заключение за нещата и казва, че доброто всякога пълни чувалите на хората, а злото всякога ги празни. Не е така. При известни случаи доброто пълни чувалите, а при известни случаи ги празни. Същото се отнася и до злото. Понякога злото пълни чувалите на хората, а понякога ги празни. Задачата на човека е да изучава кога се пълнят чувалите и кога се празнят. Когато взима жито, за пример, човек гледа да напълни чувала си добре; когато дава, той гледа чувалът да бъде по възможност по-празен. Забелязано е, че хора, които имат големи, широко отворени очи, обичат повече да взимат, отколкото да дават. Тия, на които очите са малки, обичат повече да дават. Ако очите са чрезмерно малки, човек дава, но със стиснато сърце.

„Който пази закона, е разумен син.” /- 7 ст./ – Под думата „закон” се разбира Божия закон. Значи, който изпълнява Божия закон, той е разумен син. Всички хора говорят за Божия закон, но имат ли ясна представа кой е Божият закон? Може ли художникът да нарисува лицето на човек, който изпълнява Божия закон? За да изрази дълбочината на човешките чувства, художникът туря дълбоки сенки под очите на лицето, което рисува. Всъщност, сенките представят ли дълбочината на чувствата? Тъмните работи не са всякога дълбоки. И разбойникът замисля тъмни работи, без да бъдат дълбоки. Някои

казват, че светлото лице показва светостта на човека. Не всякога светлото лице е лице на светия. Високите планински върхове, които се осветяват от Слънцето, ни най-малко не са светли. Щом Слънцето се скрие, те показват своята тъмна страна. Като гледат, че светят, хората се въодушевяват от светлината им и казват: „Тази планина свети.” Тя свети, без сама да е светла. Планината е светла дотолкова, доколкото се огрява от слънчевите лъчи. Скрие ли се Слънцето, вие виждате истинското й положение.

Като четете 28 гл. от Притчите, вие срещате такива мисли, които непременно трябва да се изяснят. Не се ли изяснят, вие изпадате в заблуждения, каквито постоянно срещате в живота си.

„Който отклонява ухото си да не слуша закона, и самата му молитва ще бъде мерзост.” /- 9 ст./.

„Който заблуждава правите в лош път, той ще падне в ямата си; но непорочните ще наследят добрини.” /- 10 ст./.

Като четете Притчите, виждате, че някои от правилата на миналото не са меродавни за днешните времена. Сегашните хора се нуждаят от повече неща. Малкото дете се задоволява с малко храна, а възрастният – с много храна. Обаче можете ли да кажете на детето да яде повече, а на възрастния да яде по-малко? Ако живее разумно, човек определя количеството на храната си в зависимост от възрастта си, от разбиранията си, от изискванията на своя организъм и т.н. Разумно ли е малкото дете да яде много, а като стане 20 годишен момък да яде като за 20 деца? Това не е разумно. Разумността изисква от човека и като дете, и като възрастен да яде умерено. И в младините си, и в старините си, разумният човек яде малко. Какво можем да кажем за работата? Много ли, или малко трябва да работи човек? И това зависи от работата, от разбирането на човека, от начина, по който работи и т.н. Ако умее да работи, с малко работа и усилия човек свършва много неща. Ако работи умствено, човек не трябва да се преуморява. Умори ли се, той може да се осакати.

Мъчнотиите в човешкия живот се дължат на това, че понякога човек не знае какво да каже, какво да направи и т.н. Какво ще говорите на гладния? Ако речете да го морализирате, да философствате с него, той ще каже: „Остави тази работа за друг ден. Сега съм гладен, искам да ям. Ако имаш нещо за ядене, дай ми; ако нищо нямаш, остави ме свободен да търся хляб.” Какво ще говориш на жадния? В дадения момент той се нуждае от вода. Какво ще говориш на глухия за музиката или на слепия за красивия свят? И двамата ще намерят, че не си дошъл навреме при тях и не разбираш техните нужди. Всяко нещо е ценно на времето и на мястото си. Изпуснеш ли времето и мястото за него, то се обезценява.

„Когато праведният тържествува, слава е голяма.” /-12 ст./. Кога тържествува праведният? Когато работи. Като работи, той минава за съдия и раздава правда. Този осъди, онзи осъди и се радва, че всичко става за слава Божия. Едно трябва да знаете: и като праведен, и като грешен, човек трябва да работи. Как ще работи човек? Съзнателно и с Любов. Щом работи с Любов, той всякога ще има резултати. Когато работи, човек е радостен; когато почива и вижда придобивките си, той пак е радостен и весел. Когато дава, човек е сериозен; когато взима, той е весел и разположен. С това се обяснява произходът на радостите и скърбите. Значи, когато дава, когато плаща дълговете си, човек страда; щом изплати дълговете си започне да взима, той се радва.

Съвременните хора се натъкват на противоречия и при доброто, и при злото, и не знаят как да се справят с тях. Представете си, че един добър, честен човек заема държавна служба, която е свързана с големи отговорности. От време на време държавата му отпуска големи суми, да извършва известни предприятия. Той е изпълнителен към задълженията си, но понякога си услужва с отпуснатите от държавата пари. Щом дойде срока за предаване на известно предприятие, той е готов да даде точна сметка за работата, която е свършил. Обаче, случва се, че друг чиновник го замества и веднага

иска да представи сметка за парите, да даде отчет за извършената работа. Ако този момент го завари в някаква нередовност, той плаща скъпо за опущението, което е направил. Добре е започнал този чиновник, но зле свършва. Не може ли неговият заместник да отложи работата? Новият чиновник е строг, изпълнителен. При това, обещано му е голямо възнаграждение, ако може да прегледа всички работи на това учреждение и да ги постави в ред и порядък. Той казва: „Законите на държавата са строги към всички и трябва да се изпълняват.”

Това са разсъждения, които водят към два различни резултата. Първият чиновник разсъждава по един начин, а заместникът му – по друг начин. Ще кажете, че човек трябва да бъде буден. Той може да се ползва и като буден, и като спящ. Понякога и като буден не може да се ползва, и като спящ пак не може да се ползва. Какво ще кажете, ако в дома ви дойде бирник да събира данъците? Ако не можете да платите данъците си, какво се ползвате от това, че сте заспал или сте буден? Близките ви могат да кажат на бирника, че спите и не можете да излезете вън, но важно е какво той ще каже. Бирникът ще каже: „Моля, събудете го веднага. Той трябва да се яви при мене още сега.” Ако пък е буден и не искате да излезете, защото сте неразположен, бирникът пак ще каже: „Моля веднага да излезе вън!” Изобщо, няма положения в света, които да не поставят човека в противоречия. Той трябва да бъде разумен, да знае как да се справя с противоречията си.

И тъй, противоречията и мъчнотиите съществуват вън и вътре в човека, но важно е как ще се справи с тях. Има противоречия, с които човек лесно се справя, но има и такива, с които не може да се справи лесно. За пример, ако живеете под наем в една къща, на която покривът е открит някъде, и дъждът влиза в стаите ви, това е противоречие, с което лесно се справяте. Вие напушате къщата и отивате в друга, която е здрава, със здрав покрив. Какво ще правите обаче, ако къщата е ваша? Като започне да вали дъжд, вие казвате: „Дано вали малко, да не тече в стаите.” Ако дъждът вали само

половин час, добре ще бъде. Какво ще правите, ако непрестанно вали цели три дена? От този дъжд къщата ви може значително да пострада. Това е противоречие, с което човек трябва да знае как да се справи. Не знае ли, ще носи последствията му. Не е достатъчно само да знаете как да се справяте с противоречията, но същевременно трябва да знаете дали дадено противоречие може да ви допринесе някаква полза.

Противоречията имат смисъл тогава, когато човек може да се ползва от тях. Животът е пълен с противоречия, които трябва разумно да се използват. За пример, слушате някой да казва, че не трябва да яде много, не трябва да пие много, но трябва да се въздържа. Зависи от какво трябва да се въздържа. Ако е въпрос за пиене на спиртни питието, добре е човек да се въздържа. Обаче, ако е въпрос за пиене на вода, там въздържанието няма място. Ако е за ядене, добре е човек да яде малко, никога да не преяжда. Обаче както пиенето, така и яденето са процеси не само на физическия, но и на умствения и на сърдечния свят. В който свят човек преяжда, в този свят ще страда. Ако яде умерено, човек ще страда умерено.

И тъй, когато някой казва, че страда много, това показва, че много е ял и пил. Колкото по-малко страда човек, толкова по-малко е ял и пил. Някои хора искат да ядат малко, за да не страдат. Други пък, понеже са забравили, че като ядат малко, малко страдат, искат да ядат много, за да благуват. Всъщност излиза точно обратно. Значи, от човека зависи много ли да страда, или малко. Някой се оплаква, че имал големи страдания. Кой е виновен? Щом иска да не страда много, нека яде и пие по-малко. Като знаете, че страданията зависят от яденето и пиенето, вие можете да предсказвате дали даден човек ще страда много. Видите ли, че много яде и пие, ще му кажете, че го чакат големи страдания. Яденето и пиенето се отнасят до света на чувствата. В умствения свят законът за яденето е точно обратен. Който яде много в умствения свят, той малко страда; който яде малко, много страда. Който много сее, много жъне; който малко сее,

малко жъне. Въпросът за сеенето и в умствения, и във физическия свят е един и същ. Изобщо, дойдете ли до законите на физическия, на чувствения или на астралния и на умствения свят, ще знаете следното: това, което е вярно за физическия свят, не е вярно за астралния; и това, което е вярно за астралния свят, не е вярно за умствения. Като знаете това, вие трябва да бъдете разумни и съобразително, да се нагаждате според условията и законите на света, в който се попаднали.

Оттук вадим заключението: всеки свят има свои закони. Следователно, говорите ли за Любовта, и за нея можете да кажете същото, т.е. Любовта във всички светове има свои методи на приложение. На физическия свят Любовта има свой метод на приложение; в астралния свят Любовта има свой метод на приложение; в умствения свят Любовта има свой метод на приложение; в причинния свят Любовта има свой метод на приложение. И най-после дойдете ли до Божествения свят, и там Любовта има свой специфичен метод на приложение. Следователно във всеки свят Любовта се прилага по свой специфичен начин. Приложите ли я във всички светове по един и същ начин, вие ще създадете цяла катастрофа. На физическия свят, от обич към детето си, майката го храни много, да бъде силно, здраво, но с това тя му причинява големи страдания и го осакатява. Влезе ли в умствения свят, майката изразява Любовта си по друг начин, но пак го осакатява. Като иска да запази силите му, да бъде здраво, тя не му дава да учи много, следствие на което детето остава невежо. Човек трябва да знае какви закони да прилага. Някой иска да не страда. В кой свят иска да не страда? Ако избягва страданията в астралния свят, той трябва да яде малко. Дойдете ли до света на сърцето, т.е. до света на чувствата, малко ще ядете. Ако искате да не страдате в сърдечния свят и си наложите няколкодневен пост на физическия свят, вие съвсем ще се объркате. Докато е на физическия свят, човек трябва да яде умерено; ако е в астралния свят, той трябва да пости;

ако е в умствения свят, трябва да се въздържа; ако е в причинния свят, той е свободен да прави, каквото иска. Защо? Защото в причинния свят не се вършат престъпления. Каквото престъпление или зло да направиш на някого, то веднага се превръща в добро. В причинния свят всеки може да направи зло само на себе си, на никое друго същество. И като си причини някакво зло, той сам ще се мъчи. В Божествения свят пък съществува само добро. Там Любовта служи за мярка на отношенията. Божественият свят е свят на Любовта.

Като говорим за петте свята – физически, чувствен, умствен, причинен и Божествен, хората се спират пред причинния и Божествения – тях не познават. Първите три свята им са познати, защото се движат повече в тях. Като служат да им се говори за причинния свят, те се чудят как е възможно там да не може човек да прави зло на другите, освен на себе си. Не само зло не могат да правят на другите, но и добро не могат да правят. Направят ли добро на някого, доброто пак се връща към тях. Доброто и злото, което човек прави в причинния свят, в края на краищата се връща към самия него. Значи, в причинния свят няма нито злосторници, нито добродетелни хора. Влезе ли добродетелен човек в причинния свят, всичките му добрини пропадат. Както книжните пари губят стойността си, така и добрините на човека в причинния свят губят своето значение.

Следователно, искате ли да бъдете добри хора, научете се първо да правите добро на себе си. Правите ли добро на себе си, вие сте на прав път. Ако правите добро на другите хора, вие сте на крив път. Защо? Защото това добро не е добро за вас. Истинско добро, което води човека в правия път, е това, което преди всичко е добро за него. Не е ли добро за него, а добро за другите хора, то не е добро. Докато е на Земята, човек не може да познае дали доброто, което прави на другите, е добро и за него. Това се познава само в причинния свят. Приложете същия закон и при храненето. Ако яденето, което предлагате на другите, е вкусно първо на вас, то ще бъде вкусно и на

другите. Онзи, който разбира и оценява нещата, може да бъде мярка, с която да определя постъпките и отношенията си с другите хора. Някои правят добро, с цел да бъдат добре на онзи свят. Те искат там да им се плаща за доброто, което са направили. Мислят ли така, те са на крив път. Преди всичко, те няма да познаят ония, на които са направили добро. Познаването на другите е в зависимост от познаването на себе си. Вие можете да познаете колко добър и умен е един човек по това, доколко познавате своята доброта и разумност. Човек трябва да се стреми да подобри живота си във всички светове. Това се постига, като мисли и работи първо за себе си. Като казвам, че човек трябва да мисли първо за себе си, нямам предвид онзи груб, свещен егоизъм. Под думата „себе” аз разбирам Божественото в човека. Първо ще мислите за Божественото в себе си. Като задоволите нуждите на Божественото в себе си, вие едновременно задоволявате нуждите на Божественото и в другите хора.

Мнозина живеят на Земята, но от време на време се запитват какъв ще бъде животът им на онзи свят. В това отношение те приличат на онзи крадец, който живял 90 години и през целия си живот само обирал хората. Като наближил края на живота му, той извикал един проповедник да му поговори за онзи свят. – „Какво има там?” – запитал крадецът. „Може ли и там да се краде? Има ли хора на онзи свят за обиране? Аз живях 90 години на Земята и прекарах само в обири. Като обирах хората, изпитвах голямо удоволствие. И на онзи свят не искам да се откажа от своя занаят.” Проповедникът му отговорил: „На онзи свят не могат да се вършат обири, кражби, престъпления.” – „Щом е така, не искам да отида там. Аз не се интересувам от такъв свят.” Наистина, няма какво да прави един крадец на онзи свят. Като дойде до заминаване за другия свят, мнозина се противопоставят, не им се иска да отидат там. Ако направим сравнение между тях и крадеца, ще излезе, че и те са подобни на него. И те са крали цял живот и сега не им се отива в

свят, в който не могат да прилагат занаята си. Не, човек трябва да работи, да изкарва прехраната си по честен начин.

Човек трябва да работи! Дали е на физическия, или в духовния свят, работа се иска от него. Той ще отговаря за всяка своя мисъл, за всяко свое чувство и желание. Той трябва да ги приложи първо за себе си, а после за другите. Не прави ли същото изворът? Преди да има вода за себе си, той не може да даде на другите. Изворът дава от изобилието си. Човек трябва да бъде извор, да дава от изобилието на своя живот и на другите. Ако коритото му е празно, какъв ще бъде неговият живот? Ще каже някой, че хората не са добри. Защо не са добри? Защото не са му дали това, което е очаквал. Наистина, като изучавате живота, ще видите, че всички хора, които дават, които работят за другите, минават за добри. Престанат ли да дават и да работят за другите, не са вече добри хора. Това е относителна преценка за човека. Докато някой ви помага, лекува, вие го считате за добър човек. Особено е добър, ако нищо не ви взима. Много лекари лекуват без пари, но и Природата не търпи това. Тя балансира силите си. Ако лекува беден човек, тя плаща за него. Ако лекува някой богат, тя изисква от него да плати. Заплатата на Природата се дава в злато, чиста монета. За всяко добро, направено от Природата, или от някой приятел, човек непременно трябва да плати. По какъв начин? По какъвто и да е начин, но да стане компенсация между изразходваните и придобити енергии.

Сега всички слушат, но искат да чуят нещо ново. Какво ново ги интересува? Те искат да се научат да лекуват. С една дума, те искат да им са даде някаква дарба. Това не може да стане даром. Човек трябва да работи върху себе си, да развие известна дарба, да не чака наготово да му се дава. Всеки сам трябва да съзнае, че е добър за себе си и няма защо да прави усилия в това направление. Всеки в себе си трябва да каже, че е добър. За да поддържа добротата си, първо човек трябва да има отношение към Бога, т.е. към Божественото съзнание в себе си. После вече идат отношенията към ближните.

Първото посещение, което човек трябва да направи със ставането си от сън, е да отиде в Божествения свят – в света на Любовта, и да се разшири, да се приготи да люби Божественото в човека. После ще отиде в умствения свят, дето може да яде много, без страх, че ще се разболе от ядене. После ще посети астралния свят, дето ще яде малко. Искате ли да си хапне повече, той ще слезе още по-долу, във физическия свят, дето го чака голямо изобилие.

За да си изработят правилна философия за живота, хората трябва да познават своите прояви, да се разбират. Те живеят едновременно на физическия, в сърдечния и в умствения свят, но като не разбират законите на тия светове понякога размесват нещата от единия в другия свят. Щом не могат да поставят всяко нещо на мястото му, те се натъкват на противоречия, вследствие на което страдат. Слушайте някой да се оплаква, че е болен, че ще умре от глад. Той е болен, защото е в астралния свят, дето трябва да яде малко, а не е привикнал на този живот. За да се излекува, лекарите му препоръчват силна храна, повече ядене. По този начин той слиза на физическия свят, дето има голямо изобилие на храна.

Едно трябва да знаете: Докато сте в астралния свят, вие ще ядете малко. В астралния свят ще бъдете пчели, ще ядете малко, за да не си създадете нещастия. Щом сте на Земята, ще имате стомаха на човека. Като влезете в астралния свят, ще имате стомаха на пчелата. И най-после, като влезете в умствения свят, ще имате стомаха на слона – там много се яде. Значи това, което е благословение за умствения свят, не е благословение за астралния; благословието за астралния свят пък не е благословение за физическия. Не може ли да се справи със законите на тия светове, човек изпада в противоречие, в каквото се намерили селяните на едно село, които получили един слон от турския паша.

Приказката за този слон е следната. Един турски паша отишъл в едно българско село на гости. Домакините го приели много любезно, нагостили го добре. На заминаване от селото пашата се обърнал към

селяните с думите: „Благодаря ви за добрия прием. За благодарност ще ви подаря един слон, да ви върши работа.” Те благодарили на пашата за слона, но не знаели как да го впрягат на работа. Цели пет години слонът прекарал в селото, без да работи, но през това време селяните обеднели. Защо? Слонът изяждал на ден по пет крини ориз. Те го хранили само, без да го използват. Един ден пашата срещнал един от селяните на това село и го запитал: „Доволни ли сте от слона?” – „Доволни сме.” – „Тогава да ви изпратя още един слон.” – „Благодаря, достатъчно ни един слон. Вторият слон изпратете на друго някое село.” Наистина страшно е да храниш слон, без да го използваш за работа.

Съвременните хора страдат от неразбиране на живота, който Бог е вложил в тях. Те страдат от това, от което и селяните страдали – не знаят как да използват слона – това силно, здраво животно. Противоречията в живота на човека показват, че той не разбира нещата. Щом се натъкне на известно страдание, той трябва да се запита отде иде това страдание и защо иде. Като разбере, че страданието иде от физическия свят, човек може да се качи в астралния свят и да се освободи от него; ако страданието иде от астралния свят, човек може да се качи в умствения; ако иде от умствения свят, човек може да се качи в причинния, дето работите се нареждат добре.

Ще кажете, че за да нареди работата си добре, човек трябва да мисли. Как трябва да мисли човек? Той трябва да мисли не само по физически начин, но и по Божествен начин. Като мисли по Божествен начин, ще бъде добре и за неговото сърце; щом е добре за ума и сърцето му, ще бъде добре и за тялото му. За да постигне това, човек трябва да живее в причинния свят, дето няма никакви престъпления. Влезе ли в този свят, човек може да направи зло само на себе си, на никого друго. В този свят човек има възможност да се изправи. Ако всеки може да ви причинява пакости, вие сте в света

на злото. За да се освободи от злото, човек трябва да напусне този низш свят и да се качи в причинния или в Божествения свят.

Човек трябва да държи в ума си мисълта, че никой на никого не може да причини зло или добро, освен той сам на себе си. Това, което Христос е казал за самоотричането, подразбира, че всеки човек може да бъде господар на себе си, на своята съдба. Ако човек не мисли така, никой не може да му помогне. Бог, Който учи човека отвътре, всякога му нашепва: „Ти ще постъпваш с хората така, както аз постъпвам с тебе.” Искате ли да не страдате, идете в Божествения свят. Там и душата, и умът, и сърцето, и тялото ви ще бъдат неуязвими, както Бог е неуязвим.

Следователно, речете ли да се оплаквате, че някой ви причинил пакост, ще знаете, че вие живеете още в един от низшите светове – физическия, астралния или умствения. Престанете ли да се оплаквате от хората, вие сте се качили в причинния или в Божествения свят. Там никой не може да ви направи зло. Там всеки човек сам може да си причини някакво зло; там всичко е неуязвимо. Опитал ли се някой да причини зло на другите, той сам ще падне в това зло, т.е. сам ще падне в ниските светове. Никой не е в състояние да измени законите на Божествения свят. Всеки, който е влязъл в Божествения свят и се е опитал да направи зло на някого, той веднага се е намерил на Земята, между ония, хора, които обичат да правят зло.

Христос слезе на Земята да научи хората именно на този закон. Той им доказа, че макар да е слязъл на Земята, пак живее в Божествения свят, дето никой не може да му причини зло. Когато Савел гонеше Христа, Христос го свали от коня и му каза: „Знай, че като правиш зло на другите, ти сам правиш зло на себе си.” Като падна на земята и ослепа, Савел започна да мисли върху думите на Христа, обърна се към Него и каза: „Всичко считам за измет, само да позная Тебе Единнаго, Истиннаго Бога, Исуса Христа.” От този момент той се нарече Павел, прие Христовото учение и започна да проповядва. Наистина няма по-велико нещо за човека от това, да

познае Христа, да разбере, че не може да прави зло, но и на него не могат да правят зло. Съзнае ли това, той е свободен, щастлив човек. Такива са всички хора, които прилагат законите на Божествения свят.

Като наблюдавам хората, виждам, че някои живеят на физическия свят, вследствие на което работят много. Други живеят в астралния свят, вследствие на което малко работят, малко ядат и малко мислят. Трети живеят в умствения свят, затова мислят много. Малцина влизат в причинния или в Божествения свят, най-много за две-три минути, като с експрес, и бързат да слязат на Земята. Те разправят, че са видели ангелите, видели са крилете им. Те се лъжат, никакви криле не са видели. Крилете на ангелите са на Земята. Желая ви да отидете в причинния свят и да прекарате там поне една седмица. Животът в причинния свят е много евтин. С малко пари вие може да си вземете стая в един от големите хотели на милосърдието, на разумността. Там дават и храна, и дрехи, и облекло. Като напуснете този свят, ще ви изпратят с големи подаръци.

И тъй, разграничавайте добре нещата и поставете всяка работа на своето място: физическата – за физическия свят, астралната – за астралния, умствената – за умствения. След това качете се в причинния свят, да видите причините на всичко, което става на Земята. Разберете ли причините на нещата, ще се освободите от всички противоречия. В причинния свят всяко нещо е на мястото си. Обаче, ако разглеждате Божествения свят от физическо гледище, със законите на физическия свят, вие няма да имате ясна представа за него. Моралният свят не може да се разглежда нито чрез законите на физическия свят, нито чрез законите на астралния свят, нито чрез законите на умствения свят. Физическият, астралният и умственият свят са относителни светове – светове на доброто и на злото. За да познае себе си като човек, за да познае ближния си и да разбере причините на нещата, човек трябва да напусне тези три свята и да влезе в причинния свят. В причинния свят човек ще разбере защо резултатите на физическия свят не са такива, каквито човек ги

очаква. Човек иска да бъде богат, учен, щастлив, а въпреки това не успява. Защо? Защото той се стреми към богатство, без да подозира, че богатството е в него. Той иска да бъде щастлив, без да подозира, че щастието е в него. Той иска да стане учен, без да подозира че науката е в самия него. Той иска да следва университет, да стане учен. Защо не следва университета на Любовта, да се научи правилно да обича? Обаче на физическия свят това е немислимо, както е невъзможно на физическия свят да имаш здраво тяло, в астралния свят – здраво сърце и в умствения свят – здрав ум. На физическия свят телата се разрушават, в астралния свят – сърцата се разрушават, а в умствения свят – умовете се разрушават.

В кой свят нещата не се разрушават? В света на душата. Душата пък живее в Божествения свят. Следователно, за да не се разрушава, човек трябва да живее на Земята, но да прилага законите на Божествения свят. Това значи, между мислите, чувствата и постъпките на човека да има съответствие. Понеже хората не могат да спазят това съответствие, те постоянно се оплакват едни от други. Те казват: „Къде ще отиде край на този свят?“ За никакъв край въобще не трябва да се говори. Едно трябва да имате предвид: нова философия е нужна на хората. Всички се нуждаят от нова философия за живота. Според тази философия, физическият живот изисква едно нещо, астралният – друго, умственият – трето и т.н. Човек трябва да знае във всеки даден момент в кой свят се намира и какво трябва да прави.

Мнозина питат ще се познават ли на онзи свят. Познаване има само между душите, между ония, които живеят в Любовта. Вън от Любовта никакво познаване не съществува. На физическия свят хората един ден се познават, а на другия не се познават. Това не е познаване. Това са търговски отношения. Да познаваш някого, това значи да го обичаш. Обичаш ли го, достатъчно е да чуеш името му, да го зърнеш отнякъде, за да се развеселиш. Ще кажете, че животът е сериозен, не можете да бъдете радостни. Човек е сериозен, когато не

разбира живота. Ако се смее много, той пак не разбира живота. Дойде ли до положение нито да е много сериозен, нито да се смее много, човек става годен за ученик. Вие трябва да станете кандидати за ученици. Докато не мисли право, човек се смее. Щом се намери в затруднение, той става сериозен. И единият, и другият се намират в положение на дете, което иска да бере плодове от градината на съседите си. Като минава край градината, детето се смее, иска да даде вид, че нищо не мисли. Щом влезе в градината да къса плодове и пъдарят го улови, детето става сериозно.

Сегашните хора страдат и се питат защо идат страданията. Много просто – пъдарят ги е хванал. С други думи казано: хората страдат, защото не постъпват както трябва нито във физическия, нито в астралния, нито в умствения, нито в причинния свят. Те не постъпват добре, защото искат по изкуствен начин да бъдат щастливи. Вместо да станат щастливи, те сами си създават нещастия. Докато живее във физическия, астралния и умствения свят, човек не може да бъде щастлив. Тези светове представят рохка почва, която постоянно се руши. При тези условия човек не може и не трябва да търси щастието си в своите мисли, чувства и постъпки. Човек живее в полета, покрити със снегове и ледове, които постоянно се топят. Той живее в области, потънали във вода, в която и той сам може да се удави. Изобщо, човек живее в неустойчиви светове. В който свят влезе, навсякъде ще се намери при трудни условия. За да се справи с тия условия, той трябва да се трансформира, да мине в друго състояние. Ако иска да живее добре на физическия свят, човек трябва да се превърне в млекопитаещо. Физическият свят е свят на мъчение. Ако иска да живее добре в астралния свят, човек трябва да се превърне на риба. Астралният свят е воден. Ако иска да живее добре в умствения свят, човек трябва да се превърне на птица.

Ще дойде ден, когато човек ще живее в астралния свят. Този свят сега се приготвя, да стане годен за живеене. Сега се оформява твърдата почва в него. Също така се оформява твърдата почва и на

умствения свят. Когато влезе в астралния и в умствения светове като жител, човек ще може по-добре да разбере причинния свят. Като придобие опитностите на трите свята, човек ще влезе да живее в причинния свят. Когато стане жител на причинния свят, човек става вече светия.

Хората се оплакват от противоречията на живота и се питат кога ще се оправи този свят. Докато е на Земята, човек всякога ще има противоречия. Единствената възможност на човека да се освободи от противоречията на живота седи в това, да направи поне една разходка в причинния свят, да разбере причините на нещата. Като се върне оттам, той ще се примири с мъчнотиите си и ще бъде годен за работа. Йоан казва: „Чух цялото създание да възхвалява Бога.” Значи, ще дойде ден, когато всички живи същества ще разберат Божиите пътища и закони и ще въздадат хвала на Господа. От този ден никой на никого няма да пакости. Днес хората страдат, едни на други си причиняват страдания от неразбиране на великите закони на Битието. Докато живеят в старите си разбирания, хората ще бъдат в положението на богатия, който, като замина за другия свят, поиска пак да заповядва на бедния Лазар. Той трябваше да се разкае, да признае погрешката си по отношение на Лазара и да помоли Авраама да му помогне да се просвети, да изправи живота си. Следват ли новите разбирания, вие ще се намерите в положението на Лазара, който след смъртта си отиде в лоното на Авраама.

И тъй, искате ли да излезете от трудностите на живота, откажете се от разбиранията на вашите баби и дядовци. Вие говорите за нови разбирания, а ходите по пътя на вашите деди и баби. От дясната ви страна стои вашият дядо, отляво – баба ви, а вие в средата, между тях, и се разговаряте. Дядо ви живее в умствения свят, баба ви – в астралния, а вие – на физическия, но и тримата сте недоволни. Всеки намира, че светът, в който живее, не е добре създаден. Как трябва да се създаде? Нека всеки от вас даде свой план и аз ще го представя на Бога, ще кажа, че искате подобрието на света. Ще кажете, че досега

никой не е ходил на онзи свят и затова нищо не може да ви се каже. Прави сте. Всички, които са напуснали този свят, са минали транзит през него, не се спирали. Ще дойде ден обаче, когато хората ще отиват на онзи свят и ще прекарват там, колкото искат. Тогава светът ще се оправи. Сега понеже хората минават транзит през онзи свят, те виждат само едната му страна и казват: „На физическия свят трябва да се работи, в астралния – да се яде, а в умствения – да се мисли. Обаче и като работи, и като яде много, и като мисли много, човек пак няма да разреши въпросите. Следователно смисълът на живота не е нито в многото работа, нито в малкото; нито в многото ядене, нито в малкото; нито в многото мислене, нито в малкото. Смисълът на живота се крие в Божествения свят.

Следователно искате ли много работа, идете във физическия свят; искате ли много ядене, идете в астралния свят; искате ли много мисъл, идете в умствения свят; търсите ли доброто, идете в Божествения свят. Ако работиш малко на физическия свят, болен си; ако ядеш малко в астралния свят, недоволен си; ако мислиш малко в умствения свят, глупав си. И обратно: ако много работиш на физическия свят, даровит си; ако много ядеш в астралния свят, богат и щедър си; ако много мислиш в умствения свят, умен си. Добри неща са тия, но те не разрешават въпросите. Докато сте млади, вие можете да работите, да любите, да ядете. Щом остареете, не можете да работите, не можете да обичате, не можете да ядете много. Докато сте млади, много работите, много чувствате и мислите, много ядете, но и противоречията ви са много. Щом остареете, и яденето, и чувстването, и мисленето, и работата се намаляват, но и противоречията се намаляват. Старият мисли само за едно: Какво е било в младини, и какво е сега.

Искате ли да се освободите от противоречията на живота, идете в Божествения свят, дето царува доброто и Любовта.

Проявеният Дух в Любовта, проявеният Дух в Мъдростта, проявеният Дух в Истината носи всичките блага на живота, на Единния, Вечния Бог, извор на всички блага, в Когото всичко се обединява.

*12. Утринно слово, държано от Учителя на 12 януари, 1935 г.
София-Изгрев.*

ТОВАРЕНЕ И РАЗТОВАРВАНЕ

Ще прочета 29 глава от Притчите. Като четете тази глава, виждате, че някои от стиховете в нея се отнасят до физическия свят, други – до духовния, а трети – до умствения. За да се ползва от мислите в Притчите, човек трябва да ги разбира. Не ги ли разбира, той изпада в заблуждения. Ако не разбира живота както трябва, княжеският син може да мисли, че в него тече княжеска кръв, че е благороден от другите хора. Това може да е вярно, може и да не е вярно. Наполеонът, като златна монета, струва повече от стоманата, но със стоманено перо можеш да напишеш велики работи, които да се четат и в бъдещите векове, когато с наполеона нищо не можеш да напишеш. Тъй щото, не е въпрос с какви материали разполагаш в дадения случай, но какво можеш да направиш от тях. Не е въпрос от какъв баща си роден, но какво можеш да научиш от този баща. Мнозина казват, че са синове Божии, но въпреки това вършат погрешки и престъпления. Явява се въпрос: може ли човек да бъде син Божий и да върши престъпления? Според един е възможно, а според други – невъзможно. Първите казват, че докато е на Земята, като богат и беден, като болен и здрав, като учен и прост, човек е изложен на погрешки и престъпления. Човек е изложен на изкушения, вследствие на което съзнателно или несъзнателно той греши.

Като изучавате човешкия живот, виждате, че човек е в състояние да прави и добро, и зло. Това показва, че той е свободен да прави и добро, и зло. Обаче кое в даден случай е добро и кое – зло, това е въпрос на разбиране. За пример, ако биеш някого навреме, това е добро. Ако не го биеш навреме, това е зло. Значи, има относително зло, което може да се приеме и за зло, и за добро – зависи от резултатите. Съществува и абсолютно зло, т.е. зло, което всякога е зло. Това зло отдалечава човека от доброто, което му предстои да

получи. Злият, лошият човек сам се лишава от благо, което трябва да получи. Докато злото не е дошло при човека, той посажда в градината си доброкачествени плодни дръвчета, отглежда ги грижливо и се радва на плода, който са завързали. Дойде ли злото, веднага плодовете изчезват. Злото събира плодовете от градината на човека, задържа ги за себе си, а него лишава от тях. Като не знае причината за това, човек се пита защо му се отнема това, което очаква да получи. Злото е причина за това. Доброто дава възможност на човека да реализира благата, които му се падат да получи, а злото ги отнема. Някои запитват не може ли без зло в света. И без зло може да се живее, но това зависи от разбирането на човека. Ако знае изкуството да живее правилно, човек е вън от влиянието на злото. Не е достатъчно да се говори само за правилно живеене, но трябва да се живее правилно. Много го говорене не помага. То действа като проливен дъжд. Обаче от проливен дъжд растенията изгниват. Ако пада много дъжд на нивата, житото бързо израства, но изгнива. Говорите ли на човека много за Бога, вие ще го заставите да не ви слуша.

Като знаете това, не говорете много. Многословието спъва човека. Не говорете много нито на хората, нито на себе си. Ама не си доволен от себе си и се осъждаш. Като се осъждаш, знаеш ли кое е право и кое – криво? Има смисъл човек да е недоволен, но ако знае кое е право и кое не е. Ако някой падне и счупи крака си, трябва ли да се осъжда? Това падане може да е за добро. Ако с падането си човек разрешава един важен въпрос в живота си, то е на място. Щом си разрешил един важен въпрос, благодари за това падане. Ако страданието може да отклони човека от намерението му да направи някакво престъпление, то е на място. На физическия свят падането причинява болки и страдания, но в духовния свят то носи благословение за човека. Ако не беше паднал, той щеше да се лиши от благословието на Бога.

И тъй страданията, които човек преживява на физическия свят, както в духовния свят, са спирачки. Без тези спирачки той би полетял в низината. Ако не дойдат малки спирачки, ще дойдат големи, които ще го спрат в пътя му. Малките спирачки могат само да го задържат да не падне, а големите – ще го спрат. Страшно е положението на човек, който е спрял в пътя си. В този смисъл страданието е благо за човека. Благодарете за малките страдания, да не дойдат по-големи. Мнозина говорят за страданията като блага в живота, но дойдат ли до тях, те казват: „Може да мине без това страдание”. Значи, те говорят неща, в истинността на които не са убедени.

Чрез страданията и чрез радостите човек се изпитва. За да издържи изпитите си и да не се изложи на големи страдания, човек трябва да пази следните правила в живота.

Когато отиваш за вода на извора, благодари и за малката стомна, която ти е дадена. За предпочитане е да имаш малка, но здрава стомна, отколкото голяма и пукната.

Когато се намериш в затруднение, благодари за малкото знание, което можеш да приложиш. Малкото знание, но добре използвано, струва повече от голямото, но неизползвано знание. То е подобно на голяма стомна, пълна с вода, но пукната. Докато се възползваш от това знание, то е изтекло вече навън. Къде седи знанието на човека, който живее в постоянно неразположение и недоволство?

Съвременните хора се оплакват, че са изгубили своя вътрешен мир и не знаят, как да го възстановят. Достатъчно е само човек да приложи своя духовен камертон, за да възстанови с него вътрешният мир и да изправи погрешките си. Чрез своя духовен камертон човек различава кои погрешки са негов и кои чужди. Без него той изпада в заблуждение, вследствие на което взима чуждите погрешки за свои. Когато двама души не пеят еднакво – единият повишава тона, а другият го понижава, и двамата чуват дисхармонията в пеенето или свиренето. Искат ли да пеят хармонично, и двамата трябва да взимат тоновете еднакво. Ако всеки пее за себе си поотделно, той е свободен

да пее, както иска. Обаче пеят ли двама заедно, те непременно трябва да се вслушват. Когато хората са свързани, трябва да бъдат отстъпчиви. Днес няма хармония между хората, защото никой не иска да отстъпва. Всеки казва за себе си, че е прав. Ако двама души пеят заедно, от свое гледище и единият е прав, и другият е прав, но все пак единият трябва да отстъпи, да тръгнат в едната или в другата посока. Следва ли всеки своята посока, нищо няма да излезе.

Сега явява се въпрос: по кой път трябва да върви човек? Два пътя има в живота: път на мекотата и път на силата. Мнозина казват, че човек трябва да бъде мек. Какъв щеше да бъде животът, ако всички хора бяха меки? Или какъв щеше да бъде животът, ако всички хора бяха силни? Добре е човек понякога да бъде силен, а понякога – мек. И едното, и другото качества са на място. Има смисъл човек да бъде силен, когато управлява. Да управлява човек, това не значи, че трябва да заеме мястото на някой цар, държавник, министър. Всеки човек може да управлява себе си. На всеки човек е даден многоброен народ да управлява. Това са неговите мисли, чувства и желания. Те се нуждаят от силната и мощна ръка на своя господар, да ги тури в ред. Ако не ги управлява, както трябва, те ще му създават големи и малки неприятности, с което ще му обърнат вниманието. Казваме за някой човек, че има добри мисли и чувства. Защо има добри мисли и чувства? Защото зад тях стои едно добро, разумно същество, което проявява своите добри мисли и чувства чрез даден човек. Кажем ли, че някой човек има лоши мисли и чувства, това показва, че зад него стои едно лошо същество. И това същество проявява чрез човека своите лоши мисли и чувства. Като не знаем причината за добрите и лоши мисли и чувства, ние ги отдаваме на човека, чрез когото се проявяват. Значи, зад всяка добра или лоша мисъл стои едно добро или лошо разумно същество, както зад всяка хубава картина стои един добър художник.

Тъй щото, дойдат ли в ума ви лоши мисли, а в сърцето ви – лоши чувства, знайте, че сте се свързали с лоши същества. Прекъснете ли

връзката си с тях, вие ще се освободите от лошите си мисли и чувства. Кой е виновен за лошите мисли и чувства? Самият човек. Не прави ли същото и пианицата? Той ходи по кръчмите, запознава се с хора, които пиянстват, и прави същото, каквото и те правят. Кой е виновен за лошите последствия на пиянството? Той сам е виновен. Щом скъса дружбата си с пианиците, той ще се освободи от пиянството.

Съвременните хора вървят в един път, който не дава големи постижения. За да придобият нещо ново, те трябва да внесат нови разбирания, нов морал в живота си. Каквото да правят, не внесат ли новото, те ще останат в положението на обикновените художници. Те ще рисуват, но картините им ще бъдат обикновени, никой няма да ги купува. Внесат ли новото разбиране в живота си, те ще станат видни художници. Който види картините им, ще пожелае да ги купи. Ако и пророкът върви в новия път, той ще пророкува на хората и някога пророчеството му ще се сбъдне, някога няма да се сбъдне, но за себе си няма да пророкува. Ако пророкът не може да предскаже на себе си какво ще му се случи, той не е пророк.

Преди Освобождението, във варненско някъде, се явила една гадателка, която предсказвала на хората какво има да им се случи. Три-четири месеца наред тя гадаела на хората и събрала много пари. В скоро време тя се прочула толкова много, че не успявала да приеме всички, които идвали при нея. Един ден в дома ѝ влезли крадци и обрили всичките ѝ пари. Като останала без средства, тя престанала да гадае на хората. Всички се чудели как е възможно толкова прочута гадателка, която гадаела на всички, да не може да предвиди, какво ще ѝ се случи. Каква полза има тя от своето гадателство, щом не може да гадае на себе си, да се предпази от разбойниците и крадците, които я обрили?

И съвременните хора се намират в положението на тази гадателка. Те имат знания, сила, богатство, но не могат да се ползват от тях, както трябва. Някоя ясновидка влиза в едно събрание, но не знае къде

да седне. Най-после тя сяда до един господин, който е много нервен и сприхав. Той я бутва няколко пъти и тя остава недоволна от него, казва, че е лош човек. Като ясновидка тя трябваше да си избере място до някой добър човек, да няма неприятности. Щом е седнала, дето намери, тя трябва да търпи, да не се възмущава от хората. Някой се страхува от мечка. Щом е ясновидец, той трябва да избере такъв път, че да не го среща мечка. Ясновидецът познава отдалеч още, че иде мечка. По какво я познава? По миризмата ѝ. Най-малко от половин километър разстояние той познава иде ли мечка срещу него, или не. Ако усети, че мечката иде срещу него, той веднага взема друг път, да не я срещне. И лошият човек се познава по миризмата си. Влезете ли в някое общество и усетите специалната миризма на лошия човек, вие веднага взимате мерки. Щом намерите лошия човек в това общество, вие се отдалечавате от него. Защо даден човек е лош? Защото на физическия свят той е нечистоплътен, в духовния – небрежен в чувствата си, а в умствения свят – не мисли право. Лошият, злият човек е сприхав и нервен, не можете дума да му кажете. Ако му кажете една дума, която не му харесва, той веднага избухва. – Защо Бог го е създал? – Не туряйте вината на Бога, Той не го е създал. При това не забравяйте, че лошият човек не е лош във всички случаи на живота си. Ако е лош за едного, не е лош за всички. За пример, вълкът е лош за овцата, но за своите малки е добър.

И добрият човек е добър само за някои хора, а не за всички. За пример, един богат човек раздава на бедните пари, с цел да се прочуе, да пишат вестниците за него. За бедните хора той е добър, благодетелен, но питайте какво ще кажат за него ония, с които той се състезава. Той се състезава с богатите хора, иска да мине пред тях за голям благодетел и се скарва с тях. За тях този човек не е добър. Те знаят неговата скрита, интимна мисъл, да се изяви като голям благодетел. На Земята човек може да бъде известен по своето гадателство или по друга някаква дарба, да минава за пръв между подобните си. Обаче отиде ли на Небето, там никой не му обръща

внимание. На Небето той минава за обикновен човек, защото там и децата имат големи знания и дарби. Там децата знаят десет пъти повече от децата на Земята. Отидете ли на Небето, ще се объркате в голямото еднообразие. Там всички същества си приличат външно: по красотата, по телосложение, по глас. Като срещнете едно същество, не можете да го следите, то се изгубва между другите същества – не можете да го познаете и различите между останалите същества. Единственото нещо, по което можете да различавате съществата на Небето едно от друго, е тяхната миризма. По миризмата им ще познаете кое същество е по-добро. Там става въпрос за добри хора, а не за лоши. На Небето съществата се различават по тяхната доброта – едно от вътрешните качества. Затова казваме, че на Земята хората живеят във външно разнообразие, а вътрешно еднообразие. На Небето е точно обратно: там съществата живеят във външно еднообразие, а вътрешно разнообразие. Докато живеете на Земята, между добри и лоши хора, вие трябва да познавате лошавината на лошите хора и добротата на добрите хора, за да бъдете приятели и с едните, и с другите. Отидете ли на Небето, там трябва да познавате само добротата на небесните жители.

Изобщо каквото знание има, човек трябва да го приложи, да види неговите плодове. Не може ли да приложи знанието си, той нищо не се ползва от него. Един турчин отишъл в едно българско село. За да респектира селяните, той им казал, че знае български език, за да се пазят, да не кажат нещо пред него, с което да се изложат. Като чули това, селяните решили да му говорят на български език, да не мисли, че крият нещо от него. Турчинът седнал на един миндер и спокойно пушил цигарата си. По едно време искра хвъркнала към чалмата му и тя започнала да дими. Един от селяните му казал на български: „Ага, чалмата ти гори.” – „Ола-белир”, казал турчинът и продължил спокойно да пуши. След това втори селянин се обадил: „Ага, чалмата ти гори.” – „Ола-белир!” Когато димът от чалмата се увеличил, един от селяните извикал на турски: „Ага, чалмата ти гори!” – „Така кажи,

да те разбере.” Значи, турчинът не разбирал български език, но се хвалил само. Какво знание е това, при което чалмата ни може да изгори? Привидно знание е това, а не истинско. На такова знание не може да се разчита.

Човек трябва да знае, че пътят, по който се развива, е интересен и заслужава да се изучава. Интересен е животът и на детето, и на възрастния, и на стария. Във всяка възраст човек придобива нещо и дава нещо. Ако искате да угодите на стария и да научите нещо от него, имайте търпение да го изслушате. Той ще ви говори за миналото си, от което ще се поучавате. Отидете ли при някое дете, то ще ви разправя за бъдещето. Детето говори какво иска да стане в бъдеще. То казва: „Като порасна, ще стана генерал, учител, министър и т.н. Възрастният пък говори за настоящето. Тъй щото, ако постоянно говорите за миналото, вие сте стар човек; ако говорите за настоящето, възрастен сте; ако говорите за бъдещето, млад сте. Ако се оплакваш за погрешките си, стар си; ако говориш за живота, както днес се проявява, възрастен си; ако се радваш на добродетелите, които ще развиеш в бъдеще, млад си. Ако сте стар и желаете да се подмладите, престанете да говорите и мислите за недостатъци, които сте придобили от вашите деди и прадеди. Мислете и се радвайте на добродетелите си, които ще проявите в бъдеще, защото в тях се крие вашето благо. Животът на миналото със своите погрешки е отживял времето си. Днес са важни добродетелите, които се родили от погрешките на човека. Във всяка погрешка се крие една Добродетел, която ще се прояви в бъдеще. Много от погрешките на хората са направени от Любов. Често майката и бащата правят погрешки от Любов към децата си. Някои погрешки повдигат човека високо и го водят към знание и светлина. За да придобие известно знание, човек често греши. Следователно в света съществува Любов без погрешки и Любов с погрешки, знание без погрешки и знание с погрешки. Знание с погрешки е знание на миналото; знание без погрешки е знание на бъдещето. Любов с погрешки е Любов на миналото; Любов

без погрешки е Любов на бъдещето. Ето защо, ако влезете в стълкновение със своите погрешки, не се спирайте пред тях, но вървете напред. Щом имате погрешки, вие сте още в живота на своето минало. Защо се спирате да плачете пред погрешките си? Имате някаква цел. Когато някой отиде при един богат човек и започне да му се оплаква за страданията и мъчнотиите, през които е минал, той крие някаква користолюбива мисъл в себе си. Той иска да трогне сърцето на богатия, да го застави да му помогне. Ако богатият човек е благороден и щедър, без да му се оплаквате, без да му разправяте за страданията си, той ще бъде готов да ви помогне. Срещнете ли богат човек, не му говорете за страданията и погрешките си. Кажете му само, че се нуждаете от неговата помощ – нищо повече. Постъпвайте и към Бога по същия начин. Имате ли някаква нужда от Бога, кажете Му от какво се нуждаете и се отдръпнете настрана да чакате отговор. Като се моли на Бога, някой казва: „Господи, голям грешник съм, не изпълних волята Ти.” На другата вечер пак същото се разправя и след това ще каже, че се изповядал пред Бога. Това не е изповед. В какво седи голямата му погрешка? Ще каже, че изял една кокошка. Това не е много голяма погрешка. Ето, вълкът изядва цяла овца и не се счита грешен. Ще кажете, че вълкът не е разумен както човека. Разумен е вълкът. Той изядва цяла овца, лисицата – няколко кокошки, а човек – само една. Ако яде малко, човек минава за скъперник; ако яде много, минава за лаком. Човек трябва да яде умерено: нито много, нито малко. Той трябва яде толкова, колкото да издържа на дългия път, който му предстои да извърви.

Мнозина искат да знаят колко трябва да ядат обикновено – много, или малко. Човек трябва да яде толкова, колкото да има сили да извърви дългия път, който му е определен да мине. Не лишавай тялото си от благата, които Бог ти е определил, но същевременно не измъчвай стомаха си да оре повече, отколкото трябва. Оре ли повече, отколкото трябва, ще го осакатиш и после сам ще ореш.

Положението, в което човек се намира сега, е временно. Той трябва да излезе от сегашното си положение. По какъв начин ще излезе? Как ще излезе от сегашното си положение, това зависи от причините, които са го поставили в това положение. Човек може да бъде недоволен по три причини: първо, ако не се е наял достатъчно. Второ, ако не е достатъчно обичан от окръжаващите. И трето, ако мислите му са неправилни. Следователно, ако недоволството ти произтича от недостатъчно ядене, приеми още храна и ще станеш доволен. Ако си недоволен, че хората не те обичат, започни ти да обичаш. Ако си недоволен от кривите си мисли, изпъди ги навън. Ти можеш да ги изпъдиш, когато ги впрегнеш на работа. Щом ги впрегнеш на работа, те постепенно отстъпват мястото си на добрите мисли. Има един вътрешен закон в човека, с който нещата могат да се превръщат. Злото е зло, доброто е добро. Те никога няма да се изменят, но могат да се съчетават. Като съчетаете доброто и злото, те ще се примирят. Угостете добре лошия човек, и той ще се примиря с вас. Сложете пред него една добре приготвена и опечена баница и вижте какво ще прави. Той ще си хапне, ще задоволи глада си и ще се разположи към вас, ще стане добър. Ако не знаете как да постъпите с лошия човек, вие ще изгубите доброто си разположение, добрите си мисли и чувства. От незнание човек всеки момент губи своя вътрешен мир.

Какво трябва да прави човек, за да не губи своя вътрешен мир и разположение? Той трябва да прилага закона за трансформиране на своите мисли и чувства. Ако изпадне във физическо неразположение, човек трябва да изпие сока на два-три лимона със захар, а след това да изпие сока на няколко портокала. Сокът на лимоните и портокалите възстановяват доброто разположение на духа, подобряват състоянието на стомаха. Състоянието на чувствата и на мислите се повдига чрез четене на книги, които описват живота и делата на светии, на велики хора. Дойдете ли до обезсърчението, не се плашете. Знайте, че вие сте попаднали временно в тази област. В

тази област ви посрещат същества, които ви нападат със мислите и чувствата си, с цел да ви ограбят. Те са крадци и разбойници, които имат предвид вашето обезсилване. Като изгубите силата си, те лесно ще ви нападнат и ще си вземат от вас това, което им е нужно. Дръжте съзнанието си будно, за да можете да се справите лесно с тях.

Когато четете Притчите, вие трябва да проникнете в техния дълбок смисъл, да ги разберете. За пример, какво разбирате от стиховете: „Човек, който е често обличаван, остава твърдоглав. Внезапно ще бъде съкрушен, и то без изключение.” /- 1 ст./.

„Когато се праведните увеличават, народът се весели; но когато нечестивият началства, народът въздиша.” /- 2 ст./.

За да разбере смисъла на Притчите, човек трябва да се вглежда в себе си, да намери какво е отношението на тия мъдри изречения към самия него. Наистина, когато нечестивите в човека се увеличават, неговите поданици, неговият народ въздиша. Когато праведните в него се увеличават, народът му се весели.

„Който обича мъдростта, весели отца си; но който се сдружава с блудници, разпилява имота си.” /- 3 ст./.

— Това всеки може да забележи, както в своя личен живот, така и в живота на близките си. Значи, който обича Мъдростта, духът му се весели; който се сдружава с блудници, изгубва силата си и тръгва в лош път.

„Царят с правдата утвърждава земята си, а дароприемецът я съсипва.” /- 4 ст./.

— Цар може да бъде само онзи, който има прави мисли и ги прилага. А онзи, който само приема дарове, без да дава нещо от себе си, той съсипва земята си.

„Човек, който ласкае ближния си, простира мрежа пред стъпките му.” /- 5 ст./.

— Не ласкай ближния си, но не ласкай и себе си. Не се заблуждавай да мислиш, че си по-добър от другите. Не се сравнявай с никого. Не казвай, че другите са по-лоши от тебе и правят по-големи погрешки. Ти не знаеш какво правят другите хора. Има случаи в живота, когато голямата погрешка на някого ще му причини полза, а твоята малка погрешка ще ти причини вреда. Има

големи погрешки в живота на хората, които лекуват, има малки погрешки, които изгарят. Понякога голямата погрешка произвежда преврат в човека, а малката го подхлъзва.

Като ученици съветвам ви да не отлагате нещата. Днешната работа не отлагайте за утре. Не мислете, че бъдещето носи по-добри условия от настоящето. За онзи, който работи съзнателно и разумно, бъдещето носи по-добри условия от настоящето; но за онзи, който не работи, а само отлага нещата за по-добри времена и условия, бъдещето не носи по-добри условия от днешния ден. В Божествения свят има само един ден – днешният; утрешният ден е човешки. Хората, които живеят в умерения пояс, делят годината на 365 дни, на 12 месеца, на 52 седмици; седмицата – на 7 дни – понеделник, вторник, сряда и т.н. Какво ще кажат хората, които живеят на Северния полюс? Те имат един ден и една нощ през годината. Следователно, ако Слънцето изгрее в понеделник, те ще имат цяла година все понеделник; ако изгрее в неделя, цяла година ще имат неделя. Съботяните казват, че съботата трябва да се посвети за служене на Бога. Кога трябва да служат на Бога хората на Северния полюс, ако Слънцето е изгряло в деня, когато ние имаме, за пример, понеделник?

Следователно, за да имаме една мярка за нещата, ние трябва да приемем за основа на живота Божествените неща. Божествената мярка има две точки: изгревът на Слънцето – началната точка, а залезът – крайната точка. Докато имаш светлина в ума си, ти си в деня на своя живот; изгубиш ли светлината си, настъпва нощ, и ти не можеш вече да работиш. Не пренебрегвайте Слънцето на вашия живот. Щом изгрее, използвайте го. Колкото да е малко знанието ви, колкото да е малка светлината ви, благодарете за нея и разумно я използвайте. И малкото, и многото идат от един и същ източник – от Бога. Малкото благо, добре използвано, принася голяма полза на човека. В живота царят може да слезе до положението на последен сиромас, но и сиромасът може да стигне до положението на цар.

Тъй щото, човек може да слезе до най-големите дълбочини на живота, но може да се качи и до най-големите височини – от него зависи. Възможностите, които човек крие в себе си, ще докажат може ли да издържа на тия положения. Докато е в човешката Любов, човек слиза до дъното на ада. Защо? Товарът му е голям. Той обича един човек, който постоянно го товари. От тежестта на големия товар той постепенно слиза все по-надолу, докато се намери на дъното. За да излезе от дъното на живота, човек трябва да се влюби в Онзи, Който разтоваря. Днес отнеме десет килограма от товара му, утре още десет, докато един ден съвсем го разтовари и издигне до най-голямата височина на неговия живот. Разтовари ли го съвършено, той ще си спомни за човешката Любов и ще направи сравнение между човешката и Божествената Любов. Човешката Любов е Любовта на миналото, старата любов, която товари. Божествената Любов е настоящата Любов, т.е. новата Любов, която разтоваря. Докато е на Земята, в човешка форма, човек не може да избегне човешката Любов. Той едновременно ще се товари и разтоваря. Той ту ще се товари, ту ще се разтоваря и ще върши някаква работа. Едно се иска от човека: като се товари, да не остава всякога натоварен; и като се разтоваря, да не остава всякога разтоварен. Като се товари и разтоваря, човек усилва организма си. Като знаете този закон, не задържайте в ума си и в сърцето си тежки мисли и чувства за продълго време, отколкото трябва, да не се обезсилите.

Като ученици вие трябва да прилагате в живота си закона за правилна обмяна между мислите и чувствата си, за да бъдете здрави и бодри, да не изтощавате организма си. Когато човек се натовари повече, отколкото трябва, и не може сам да се разтовари, Писанието го съветва да се обърне към Бога. Бог е единственият, който знае как да сваля големия товар от гърба на човека и да го разтовари. Кой товари човека? – Дяволът, злото го товари. Злото се явява във форма на същество, което обича. Подадете ли се на това същество, то започва да товари. Злото говори за Любовта и товари човека, докато

му одере кожата. Видите ли, че кожата ви се дере, не чакайте последния момент да ви одерат, но веднага идете при Господа и помолете Го да ви разтовари. Отидете ли при Бога, бъдете уверени, че Той ще ви разтовари. Значи, две начала работят в света. Едното начало товари, а другото разтоваря. Първото начало наричат сатана, а второто – Бог. В старо време са ги наричали Ормузд – Христос и Ариман – сатана.

Като четете Притчите, ще се натъкнете на някои, които товарят човека, и на други, които го разтоварват. Това е неизбежно, защото два метода работят в живота. Ако не се натъкне на метода, който товари, човек ще се натъкне на другия, който разтоваря. Важно е човек да знае как да се товари и как да се разтоваря. Може ли сам и съзнателно да се товари и разтоваря, човек е дошъл до известно постижение. В това седи философията на живота.

Щурецът отишъл при мравката да иска малко житце да се нахрани. – „Къде беше досега, че не може да си събереш жито за зимата?“ – запитала го мравката. – „Пях, играх и скачах по полето, но сега е навсякъде скреж и мраз.“ – „Дето си бил цяло лято, иди пак поскачай и не яж!“ – отвърнала студено мравката. Тази басня е една от тия, които товарят човека. Чрез нея авторът искал да подчертае трудолюбието на мравката, но от друга страна се вижда нейният егоизъм. За предпочитане е човек да живее като щуреца, отколкото като трудолюбивата и крайно егоистична мравка. Погрешката на щуреца не седи в това, че пял, играл и скачал цяло лято, но че отишъл при мравката да проси жито. Той трябваше да отиде на друго място, дето щяха да благодарят за песните му и да му дадат да си хапне. Къде е отишъл щурецът след отказа на мравките? Той все трябва да е отишъл някъде, защото виждаме, че и до днес още живее, не е умрял от глад. На този въпрос вие сами ще си отговорите.

Едно е важно за човека: щом се натовари с някакво бреме, да отиде при Господа да се разтовари. Добре е човек да се товари и да се разтоваря. Опасно е, ако остане постоянно натоварен или разтоварен.

Ето, Христос беше на Небето разтоварен, но доброволно слезе на Земята да се натовари. И след като мина през големи страдания, Той се разтовари. И Христос се натовари и разтовари като човек, но с тази разлика, че човек постоянно се товари и разтоваря, а Христос – само веднъж се натовари и разтовари. Всеки човек може да дойде до положението на Христа. Кога ще дойде това време? Когато придобие Божията Любов и разбере Божиите пътища. Тогава и с товар, и без товар, животът му ще бъде лек и приятен. Тогава той ще има на разположение автомобил, който ще носи товара му. Пророк Илия остави кожата си на Земята и с огнена колесница се възнесе на Небето. Когато придобие изкуството да сваля и да облича кожата си по свое желание, човек ще разбере смисъла на живота. Той може да каже като Христа, че неговото бреме е леко.

„Неправедният човек е мерзост на праведните, а правият в пътя си – мерзост на нечестивите.” / 27 ст./ – От тези две злини за предпочитане е да си мерзост на нечестивите.

Проявеният Дух в Любовта, проявеният Дух в Мъдростта, проявеният Дух в Истината носи всичките блага на живота, на Единния, Вечния Бог, извор на всички блага, в Когото всичко се обединява.

*13. Утринно слово, държано от Учителя на 20 януари, 1935 г.
София- Изгрев.*

ПОДМЛАДЯВАНЕ

Казано е в Писанието, че като вярва, човек може да се спаси. Каква е вярата на съвременните хора? Някои хора вярват и се надяват на неща, които никога не могат да реализират. Те се намират в положението на човек, изхвърлен на някой усамотен остров и постоянно вярва и се надява, че ще дойде отнякъде един кораб да го спаси. Обаче минават години, никакъв кораб не дохожда на този остров.

Въпреки това човек пак очаква да дойде някой кораб на неговото пристанище, да донесе всичко необходимо за оправяне на обърканите му работи. В края на краищата, надеждите му не се сбъдват. Като види, че надеждите и очакванията му излизат празни, той казва: „Няма какво да се прави, така е определено да бъде!“ Това е вярно за онзи, който не знае да чете. Той отваря книгата на едно, на второ място и като не може да чете – затваря я. На другия ден пак я отваря, пак не може да чете. Ден след ден той отваря книгата и като се убеди, че нищо не разбира, най-после казва: „Така е писано за днес. В бъдеще ще прочета и ще разбера тази книга.“ Обаче за онзи, който знае да чете, въпросът е поставен малко по-другояче. Той положително знае при дадените условия, в които се намира, може ли да дойде някой кораб на пристанището му, т.е. могат ли да се оправят работите му, или не могат.

Една от причините за неуспеха на съвременните хора се дължи на факта, че те живеят, очакват много неща от живота, без да разбират неговия език, без да знаят азбуката му. Невъзможно е човек да очаква от живота нещо, без да знае неговия език. Слушате някой да казва: „Дано ми просветне отнякъде, дано дойде отнякъде знанието.“ Този човек нищо не работи и не учи, а очаква всичко наготово. Това е невъзможно. Има едно знание, което човек носи със себе си, но то е недостатъчно. Той трябва да работи, да учи, за да придобие това

знание, което му е нужно за живота. Някои учени пренебрегват много знания, които са близки и необходими за сегашния им живот, а се стремят към реализиране на идеята „perpetum mobile”. В разрешаване на идеята „perpetum mobile” има две неща, които не се подават на изследване. Това са началото и крайт на безгранично голямото и безгранично малкото. Никое разумно същество досега не е могло и няма да може да проникне в границите на безкрайно голямото и безкрайно малкото.

Безкрайно малкото и безкрайно голямото представят граници на живота, между които човек се движи. Не познава ли законите на живота, човек прави грешки и се чуди, отде идат погрешките и злото в света. Когато се движи от границите на безкрайно малкото към границите на безкрайно голямото, човек неизбежно ще греши. В този смисъл ние казваме, че малкото греши и прави престъпления, а не голямото. Следователно, ако грешиш, ако си невежа, ако си лош, ако си сиромаш, това показва, че си малък още. Изобщо всички отрицателни качества на човека показват, че той не е дорасъл още. Когато художникът рисува, той все ще направи някаква погрешка. Когато писателят и поетът пишат, те все ще сгрешат някъде. Когато ученият и философът правят своите опити и наблюдения, все ще изпуснат нещо. Злото не седи в погрешките, които малкият прави, но в желанието му да бъде голям като Бога, да заповядва и да се налага на хората. Това е невъзможно. Преди всичко големият крие в себе си сили, възможности и условия. Като велик и мощен, Бог дава условия и блага на всички живи същества да растат и да се развиват. Какво може да даде малкият от своя страна? И да иска да дава като големия, той не може да даде. Малкият взима, но не дава. Може ли при това положение да иска да бъде учен, знатен, силен човек, всички да го почитат и уважават? Това са качества на силния, на големия, а не на малкия. Един ден и малкият ще порасне, но докато дойде това време, той трябва да познава своите възможности и да не иска преждевременно това, което не е за него. Малкият още не е

изработил своята форма, на която да разчита през всички времена и условия. Разболе ли се, той очаква на чужда помощ. Падне ли някъде, той търси някой да го дигне.

Човек не трябва да се обезсърчава, но да разбере философията на живота. Който се обезсърчава, той е мързелив. Човек трябва да се домогне до философията на живота и да я приложи. Не е знание това, което не може да се приложи. Мнозина говорят за Любовта, но не могат да я приложат. Те казват, че я познават, а не я прилагат. Каква Любов е тази, която е проникната от ревност? Ще кажете, че ревността е необходима, за да запази човек това, което е придобил. Има смисъл човек да пази онова, без което абсолютно не може. Човек има тяло, което трябва да пази. Без него той не може да се развива. Обаче, като има тяло, като му са дадени условията да го пази, той не се задоволява само с това, но започва да търси друго същество отвън, което да го обича. Намери ли такова същество, той иска да го задържи само за себе си. Щом се роди това желание в човека, той започва да ревнува. Човек ревнува, защото не подозира, че всичко, от което се нуждае е вътре в него. Човек е създаден от два принципа: мек и твърд, ефирен и гъст или слаб и силен. Силният принцип в човека наричаме мъжки или творчески. Слабият принцип наричаме женски или съграждащ. Мъжкия принцип е положителен, а женският – отрицателен. Ревността се явява в мъжкия принцип. Кога се явява ревността? Когато Любовта в човека изгуби онова направление, което Бог ѝ е дал. В него става известно пречупване, вследствие на което Любовта взима друго направление. Като ревнува, човек се налага на онзи, когото обича, иска той да мисли само за него. Преди да иска това от другите, човек трябва да се запита какви са неговите отношения към Бога. Защото казано е в Писанието: „С каквато мярка мериш, с такава ще ти се отмери.”

Следователно, когато изисква нещо от другите хора, човек трябва да се запита: Прави ли са моите отношения към Бога? Ще кажете, че не сте виждали Бога. Този човек, от когото искате Любов, виждал ли

ви е? Това, което виждате отвън и наричате човек, не е истинският човек. Това е неговата дреха, неговият автомобил. Ако виждате автомобила на човека и казвате, че виждате самия човек, защо като наблюдавате Слънцето, звездите, цялата Природа, не кажете, че виждате Бога? Ако по автомобила на човека, т.е. по неговото тяло отчасти познавате човека, защо от всичко онова, което Бог е създал, не повярвате в Него? Ще кажете, че не можете да вярвате в Бога, защото не сте го видели в някаква определена форма. Някои пък не вярват в Бога, защото са недоволни от живота, от света. Те се запитват: „Ако Бог, наистина съществува, защо е създал свят, пълен със страдания и горчивини?“ Страданията и горчивините са резултат на човешкото неразбиране. Ревността, за пример не произлиза от Бога. Като не проявява правилно Любовта, човек се натъква на ревността и преживява горчиви чувства. Езиците, с които съвременните хора си служат днес, не са създадени от Бога. Първичният език, създаден от Бога, е бил съвсем друг от тези, с които хората си служат днес. Съвременното човечество се отклонило от правия път на живота и за да го разбере правилно, трябва да се върне назад, да поеме истинската посока на движение. Влезе ли човечеството в правия път, всички хора ще разберат живота, а с него заедно ще разберат и Любовта. Щом разберат Любовта и я приложат, страданията и противоречията сами по себе си ще изчезнат. Ако не изчезнат напълно, поне ще се осмислят. Днес страданията са страшни за човека, защото не ги разбира. Един ден, когато разбере смисъла на страданията, човек ще ги използва разумно. Който разбира страданията, той расте и се развива правилно.

И тъй, ако човек не се развива правилно и не върви напред, причината е в самия него, в неразбирането на живота. Докато е млад, пълен с енергия, човек има вяра в себе си, в живота и в ближните си. Щом остарее и изгуби силите си, той навежда глава към земята и се отчайва от живота. Защо? Изгубил е вяра в себе си и в Бога. Той вижда навсякъде отрицателни прояви. Дето ходи, все за злото и за

греха мисли. Този човек не е използвал младините си, както трябва, затова е дошъл до положение на обезсърчаване. Който не разбира смисъла на злото, само той се страхува от него. Обаче, който го разбира, той гледа на него както на огъня. Както огънят може да причини хиляди пакости и добрини на човека, така и злото може да му причини и пакости, и добрини. Знае ли как да пипа злото, човек лесно се справя с него. Той го впряга на работа и се ползва от неговите енергии. Ако не знае как да работи със злото, човек може да се изгори от него, както от огъня. Ако Земята се приближи до Слънцето, може да изгори, но поставена на това разстояние, на което я виждаме днес, тя се ползва от неговите благотворни лъчи. Днес всичко живо се радва на слънчевата светлина и топлина. Обикне ли ни Слънцето повече, отколкото трябва, и се приближи към нас, ние сме осъдени на изгаряне.

Като знаете този закон, не се приближавайте до човека по-близо, отколкото е определено. Колкото и да обичате един човек, не се приближавайте близо до него. Приближете ли се повече, отколкото трябва, той ще ви разтопи, нищо няма да остане от вас. Искате ли да бъдете щастливи в Любовта си, дръжте едно почетно разстояние между вас и възлюбения ви. Измените ли това разстояние, ще изгубите Любовта си. Ако една планета излезе от орбитата на своето движение, с цел да се приближи към Слънцето, тя ще причини катастрофа освен на себе си и на целия свят. Една от причините за страданията на хората е, че те изменят разстоянията, на които Бог ги е поставил. Щом изменят разстоянието, на което са поставени, те излизат от орбитата на своето движение. Излязат ли от орбитата на своето движение, те се излагат на страдания. Тъй щото, чуете ли, че някой страда, ще знаете, че той е нарушил нещо в пътя на своето развитие. Не иска ли да страда, нека възстанови нормалното си движение. Като не разбират този закон, хората не търсят причината за страданията си, но се спират върху последствията. Последствията от нарушаване пътя на правото движение в живота, човек нарича

страдание. Като причина за своите страдания той счита сиромашията, болестите, условията на живота и т.н. Слушате някой да се оплаква, че нямал дрехи, въглища, храна и че ще умре от глад и студ. Вярно е, че човек може да умре от глад и студ, но и богатите, които имат изобилно дрехи, храна, въглища и дърва също умират. Като умре един сиромаш, непременно ще умре и един богат. Значи причината за болестите, страданията и смъртта не се крие в сиромашията и в условията на живота. Страданията са последствия, а причината е другаде някъде. На всеки корен от дървото отговаря един клон. Ако отрежете този корен, клонът непременно ще изсъхне. Отсечете ли всичките корени, всичките клони на дървото ще изсъхнат. Следователно, ако богатият иска да продължи живота си, нека вземе в дома си един беден човек, за когото да се грижи както за себе си. Дотегне ли му да живее, нека изпъди бедния човек от дома си. Щом изпъди сиромаша на пътя, богатият сам се осъжда на смърт.

Както в Природата, така и в живота съществува закон на съотношение. Според този закон сиромашът е корен, а богатият – клон; сиромашът е цвят, богатият – плод. Ако сиромашът не цъфне, богатият няма да завърже. Щом сиромашът цъфне, богатият ще завърже и узрее, и плодът ще се занесе в живота. Кой ще опита плода на човека? Възвишените същества. Това именно показва, че никой не живее и не работи за себе си. Хората грешат по единствената причина, че искат да бъдат щастливи, без да взимат във внимание живота на другите. Само Бог мисли за всички живи същества. Той не живее за себе си. Всеки момент Бог има предвид нуждите на всички същества и ги задоволява. Не трябва ли ние да следваме Неговия път? Щом нуждите на човека са задоволени, нищо друго не му остава, освен да се съобразява и с живота на своя ближен. Следователно, за да бъде щастлив, човек трябва да е доволен от това, което му е дадено, и всякога да държи в ума си мисълта, че не живее за себе си.

Сегашните хора не са доволни от живота си, защото искат повече от това, което им е дадено. За пример, някой иска да бъде по-силен, по-учен отколкото е в действителност. Ако човек иска да бъде силен, за да владее другите хора, силата му не е на място; ако иска да бъде силен, за да помага на слабите, силата му се оправдава. Ако човек иска да стане учен, за да се прослави пред човеците, знанието му не е на място; обаче, ако иска да стане учен, за да просвещава ближните си, знанието му е оправдано. Това знание носи радост на човешката душа. Има знания, които се придобиват по външен път, но има и такива, които се придобиват по вътрешен път, чрез вътрешен усет. За пример, поставите ли слона пред един мост, още от първата стъпка той познава дали мостът ще го издържи. Като разбере, че мостът не може да го издържи, той веднага се дръпва назад. Обаче по същия мост мишката минава безопасно. Следователно, ако човек не може да свърши една работа като слон, да я свърши като мишка. С други думи казано: Ако не можеш да свършиш някаква велика работа, да те чуят всички хора, свърши нещо малко, макар да мине незабелязано.

Като работи съзнателно, човек изучава и малките, и големите същества, за да види, че всяко същество има своето предназначение. Колкото да е малка, и мишката върши някаква работа в Битието. Ако не е така, вие не бихте могли да си обясните защо съществуват отровните змии, хищните животни и др. Колкото вредни и опасни да са за нас, обаче в цялото те имат някакво предназначение.

Сега да дойдем до въпроса, от какво се нуждае човек. Мнозина искат да придобият Духа, да работи в тях, да ги учи и да им помага, без да търсят помощта на хората. Каквото и да прави, човек не може да избегне системата на скачените съдове. Всички хора представят система от скачени съдове. Само при това положение човек може да разбира волята Божия и да я изпълнява. За да възприеме една възвишена мисъл, човек трябва да се е приготвил за нея. Всяка Божествена мисъл минава през три основни свята, всеки свят с три подразделения, и тогава се приема от човешкия ум. Първ приема

мисълта онзи, който в умствено отношение стои на най-високо стъпало. От него мисълта се предава на всички останали хора, както водата или течностите преливат от един скачен съд в друг. Затова се казва, че човек е проводник на Божествените мисли. Колкото по-чист е съдът, чрез който човек възприема, толкова по-добър проводник ще бъде той. Христос казва: „Ако думите ми пребъдват във вас, и вие – в мене, аз и Отец ми ще дойдем и жилище ще направим във вас.” С други думи казано: Ако думите ми пребъдат във вас, и вие – в мене, ще бъдете като растение, посадено в почвата за да се ползва от хранителните материали на Земята, от светлината и топлината на Слънцето. Ако думите на Христа не пребъдват във вас, и вие – в Него, не можете да дадете никакви плодове.

„За три неща се тресе земята, и за четири, които не може да носи.”
/- 21 ст./.

„За раба, когато се възцари; и безумния, когато се насити с хляб.”
/- 22 ст./.

„За омразната жена, когато се жени; и слугинята, когато замени господарката си.” /- 23 ст./.

Както виждате Притчите обясняват причините за земетресенията по начин, който абсолютно не е съгласен с теориите на учените хора. Че някой се наял с хляб, че раб се възцарил, че омразна жена се женила или че слугиня заменила господарката си, всичко това ставало причина за земетресения.

Като хора на новото време, вие трябва да се научите да превеждате нещата. За пример, какво означава възцаряване на раба? Когато даде първо място на някоя низша мисъл, човек я възцарява. Тогава тя произвежда земетресение в самия човек. Тя се качила там, дето не е мястото ѝ, с което е нарушила хармонията в целия организъм. Не е достатъчно само да се обяснят причините на земетресенията в човека, но трябва да се дадат методи за избягване на земетресенията.

„Ако си постъпил безумно и си се надигнал, ако си турил на ума си зло, тури ръка на устата си.” /- 32 ст./.

„Защото, който бие малкото, изважда масло; и който блъска носа, изважда кръв; и който възбужда гнева, изкарва крамола.” /- 33 ст./.

В живота има обикновени и необикновени неща. Всеки знае обикновените неща, а необикновените изучава. Като се натъква на необикновени неща, които мъчно може да разбере, човек изпада в противоречия и не знае как да си помогне. Много просто. Щом омразна жена във вас се жени, не отивайте на сватбата ѝ. Не ѝ препятствайте да се жени, но стойте далеч от нейната сватба. Когато някой раб във вас се възцари, не взимайте участие в неговото царуване. Когато безумният във вас яде, не гледайте как яде. Когато слугинята замества господарката си, не се разправяйте с нея.

За да приложи тия правила, човек трябва да бъде разумен. Представете си, че сте спестили хиляда лева от собствения си труд и сте ги турили в собствена каса на съхранение. Един ден при вас дохожда един от приятелите ви и иска хиляда лева на заем, като обещава ,че ще върне след един месец. Минават месец, два, три, година, но той не ги връща. Вие сте недоволен от него, че ви е взел последните пари, които с труд сте спечелили. Грешката е у вас. Щом искахте да му услужите, вие трябваше да му дадете само половината от парите си, а другата половина да задържите за себе си. С желанието си да му услужите напълно, вие пакостите и на него, и на себе си. Ама щял да ги върне в скоро време. Не разчитайте на бъдещето. Гледайте на бъдещето като на условие за вашето развитие, но не разчитайте на него.

Разчитайте само на онова, което настоящето носи, защото само него може да използвате. Съвременните хора не успяват в живота си, понеже разчитат повече на бъдещето. Срещате и религиозни, и светски хора, които малко работят, а повече очакват на лотария, на щастие. Религиозният се моли на Бога и ако не получи веднага отговор на молитвата, обезверява се и казва, че Господ го изоставил.

Защо не получава отговор на молитвата си? Защото иска непотребни неща. Той има всичко, което му е необходимо: въздух, светлина, вода, храна. Какво повече може да иска от Бога? Щом има други нужди, той трябва да работи, сам да ги задоволи.

Светският човек пък иска по научен път да постигне нещата. Той знае, че чрез мисълта може да постигне всичко и прави опити да забогатее чрез нея. Силна трябва да бъде мисълта на човека, за да реализира една идея.

Един американец, член на едно научно общество в Америка, което работело с мисълта за постигане и реализиране на известни идеи, решил да спечели с мисълта си в една година десет хиляди долара. Годината изтекла, но десетте хиляди долара не дошли. Защо? Слаба била мисълта му. Недоволен от резултата на своята мисъл, той напуснал това общество и заминал за един малък американски град, дето се установил на работа. В това време се явил в града голям циклон, който разрушил много къщи. Една от гредите на къщата, в която той живял, паднала върху крака му и го счупил. От силни болки той изгубил съзнание. Какво е станало по-нататък с него, той не знае, но като се събудил, видял, че кракът му е превързан, а на възглавницата до главата му се белее някакъв плик. Взел плика, отворил го и намерил вътре един чек от десет хиляди долара. Погледнал първо чека, после крака си, въздъхнал и си казал: „Дойдоха десетте хиляди долара, но кракът ми се счупи.”

Мощна е човешката мисъл, но трябва да знаете как и къде да я прилагате. При Елисея, един от старозаветните пророци отишла една бедна вдовица да иска съвет. Тя казала на пророка: „Искат да продадат сина ми за дългове. Какво да направя, за да го спася?” – „Какво имаш в дома си?” – „Нищо друго, освен малко дървено масло в едно шише.” – „Вземи тогава всички съдове, колкото имаш, вземи няколко от съседите си и започни да наливаш в тях масло от шишето.” Вдовицата изпълнила съвета на пророка и маслото започнало да тече изобилно. В скоро време тя напълнила всички

съдове. Като нямало вече къде да го налива, маслото спряло да тече. Бедната жена продала част от маслото и освободила сина си.

Човек крие в себе си сили, дарби, които трябва да развива, за да ги приложи, когато му потрябват. За пример, когато искат да намерят вода в земята, хората копаят тук-там и някъде излиза вода, някъде не излиза. Обаче има хора, които с помощта на лескова пръчка могат веднага да определят къде се намира вода в земята. Там, дето има вода, пръчицата се огъва. По това познават не само къде има вода, но приблизително и дълбочината на която се намира. Всеки човек не може да си служи с тази пръчица. Само онзи човек може да познае къде има вода в земята и на каква дълбочина, който е в хармония с водната енергия. Освен това земното електричество и електричеството на неговия организъм трябва да бъдат разнородни. Щом тия условия съществуват, пръчицата се огъва – признак, че на това място има вода.

Като ученици вие трябва да обърнете внимание върху дишането си. Който диша правилно, той ще пее правилно. Значи, пеенето е свързано с дишането. В този смисъл пеенето не е нищо друго освен правилно, нормално дишане. Да пееш добре, това значи да дишаш правилно. Колкото по-добре пееш, толкова по-правилно дишаш. Като знаете това, вие трябва да пеете, за да възстановите нормалното си дишане. Като пеете добре, вие се свързвате с Природата и черпите от нея живот. Като пее, човек развива в себе си тия органи, чрез които възприема от въздуха необходимата жизнена енергия. И като говори, също така възприема жизнената енергия от въздуха. Като знае да пее и да говори правилно, човек може да подобри условията на своя живот. Пеенето и говорът са свързани с мисълта. Следователно, който пее и говори правилно, той може да мисли право. Не мисли ли право, човек се натъква на опитността на еврейския пророк Иона.

Каква беше опитността на пророк Иона? За непослушание и нежелание да изпълни волята Божия, той лежа три дена в утробата на кита. Бог го изпрати в Ниневия да проповядва, но той се отказа под

предлог, че Бог е милостив, ще помилва жителите на Ниневия, и в края на краищата той ще излезе лъжлив пророк. Пророкът взе торбичката си и замина за Испания с намерение да се ожени. За своето непослушание той беше хвърлен в морето, дето го погълна кит. Като лежа три дена в утробата на кита, Ион се разкая и усърдно се моли на Бога да го избави от това нещастие. Той обеща, че ако излезе благополучно от утробата на кита, ще отиде в Ниневия да проповядва Словото Божие. В утробата на кита той се ожени за омразната жена, т.е. за съдбата си. Съдбата пък не е нищо друго освен неблагоприятните условия на живота. Каква по-страшна съдба от тази, да се почувствате сам в живота, изоставен от майка, баща, братя, сестри и приятели? Намерите ли се в това положение, колкото и да викате, никой няма да ви види и чуе. Кой може да ви види в утробата на кита? Единствен Бог ще ви чуе и види и ще ви се притече на помощ.

И тъй, като метод за преодоляване на мъчнотиите, съветвам ви да пеете. Дали сте болни или здрави, вие трябва да пеете и да свирите. Музиката облагородява човека, а същевременно лекува. Щом заболее, не се страхувайте, не търсете веднага външна помощ, но почнете да се разговаряте с болестта. Питайте я отде е дошла и какво иска от вас. Като разберете намеренията ѝ, попейте ѝ малко. Щом разбере, че сте добър човек, не се страхувайте от нея, не я пъдете, тя ще ви гостува ден-два, най-много седмица, и ще си замине. Всеки човек иска да бъде здрав, но не знае как да придобие здравето. При сегашните разбирания на хората, болните очакват на здравите да им прислужват, да им угаждат във всичко. Това е крив метод на лекуване. Според новите разбирания болният трябва да услужва на здравите, да прави жертва от себе си. Като види, че някой от здравите се нуждае от нещо, той веднага трябва да стане от леглото, да услужи и пак да си легне. По този начин той събужда своите жизнени сили и се калява. Във време на болестта си човек може да свърши една добра работа, а именно: от една страна той се учи да се моли, а от

друга – придобива известно просветление. Като се види в невъзможност да се обърне на една, или на друга страна, той започва усилено да се моли да го подкрепи Бог. Той се моли и прави усилия, докато се обърне сам. Щом види, че може сам да си услужва, той придобива вяра в Бога, в себе си и в скоро време напуска леглото. Болестите правят човека разумен. Като е здрав, човек се разсейва натук-натам, увлича се в различни работи, забравя Бога. Като се разболе, той се прибира в себе си и започва да мисли за Бога, разправя се с Него. Здравият всеки ден излиза от дома си, отива да печели, да придобива богатства. Болният пък се връща у дома си. Той е изгубил това, което някога е спечелил, и се връща между домашните си, дето се предава на размишление и молитва.

Като говоря за добрата страна на болестите, това не значи, че човек трябва да боледува. При това, болестите не са само физически. Всяко неразположение, всяка скръб, мъка са болезнени състояния, които се отразяват върху организма. В този смисъл болестите биват видими и невидими, или физически и психически. Важно е човек да намери начин да се справя с тях разумно. Болестите показват, че липсва нещо на човека. Колкото да е учен, човек все е недоволен, все му липсва нещо. Забележете, някои хора, като пишат всякога изпускат по една буква. Други пък правят погрешки в правописа. Това показва, че някой от центровете на мозъка им не е добре развит. Други някои пък не поставят думите на определеното им място, вследствие на което между мисълта и думите съществува известно несъответствие. Някои казват, че са религиозни, че разбират Библията и Евангелието, а като им кажеш да обяснят нещо от Откровението, те казват, че Откровението е затворена книга, недостъпна за човешките умове. Недостъпна за човешкия ум, а човек я писал. Когато говорите нещо, вие трябва да сте опитали това, за което говорите. Каже ли човек, че знае нещо, това значи, че го е опитал. Истинско знание е онова, което е опитано и проверено. Ако

човек само чете, без да опитва и прилага нещата, неговото знание е частично.

Следователно истинско знание е онова, което внася светлина в човешкия ум. Знанието иде от разумни същества. Колкото повъзвишено е знанието, към което човек се стреми, толкова от повисоки светове иде. Ако е готов за това знание, човек може да проникне в тия светове; ако не е готов, с години може да обикаля световете, но вътре няма да влезе. Човек не трябва да се стреми към знание, за което не е готов. Това знание ще му причини големи пакости и нещастия.

Един знаменит астроном пожелал да види по някакъв начин величието на Вселената. С това той искал да се прослави в света, че могъл да проникне там, дето човешки крак не е стъпил. Дълго време се молил на Бога да му помогне да реализира желанието си. Най-после молитвата му била чута. Бог казал на един от ангелите да отиде при астронома, да го извади от тялото му, но да остави сърцето му в него, да преживее по човешки всичко, което ще види в пространството. Ангелът постъпил така, както Бог му заповядал. Той взел астронома на крилете си и го понесъл из пространството. Така минавал той от една система в друга, от едно слънце в друго, като навлизал все по-навътре. Астрономът преживял голям страх от тази необятност на Вселената. Чудни и красиви неща видял, но не могъл повече да издържа и казал на ангела: „Още много ли има?“ – „Ние сме в началото още“ – отговорил ангелът. – „Тогава, моля ти се върни ме на Земята. Красиво е това, което виждам, но страшно е, не мога повече да изdržам. Това не е за мене. Моят ум не може да го побере. За предпочитане е да се върна на Земята, отколкото да остана в едно пространство без начало и без край.“

Следователно, колкото е разбрал астрономът от живота на Небето, толкова и обикновените хора разбират земния живот. Като говорим за живота, и ние имаме предвид Любовта, защото Любовта ражда живота. От живота пък произлиза движението. Значи Любовта ражда

живота, а животът – движението. Мъдростта води към знание, а знанието прави човека силен. Истината носи свобода, а свободата дава простор на човека. Любовта прави човека доволен. Той се радва и на малките неща, както и на големите. Той благодари и за малката услуга, която му се прави. Дойде ли Любовта във вас, радвайте се на малкото цветенце, което цъфти; радвайте се на малкото изворче, което блика; радвайте се на чистия въздух, който пълни гърдите ви; радвайте се на слънчевия лъч, който ви озарява; радвайте се на житния клас, който се люлее на нивата; радвайте се на всичко и благодарете на Бога и за малкото благо в света.

Съвременните хора приличат на ония банкери, които по цели дни седят пред тефтерите и прелистват: този има да ми дава, онзи има да ми дава; на този дължа толкова, на онзи – толкова и т.н. И вие седите пред книгата на вашето минало и само прелиствате: дядо ми беше нещастен, баба ми – също; дядо ми изгуби всичкото си имане и пропадна, майка ми боледува дълго време, аз също съм болен, нещастен и т.н. Да прелиствате книгата на миналото и да гледате кой къде е пропаднал и какво изгубил, това не е живот. Напуснете старото банкерство и обърнете нов лист. Отворете сърцата и душите си за лъчите, които идат от Бога.

Сега аз ви говоря тия неща, за да се освободите от мъчнотиите и препятствията в себе си. В човека има един груб елемент, от който трябва да се пази. Той съкращава живота му. Болестите се дължат именно на този елемент. Той отнема силата му. Ние наричаме този елемент „низш мъжки принцип“, за отличие от „висшия мъжки принцип“, наречен още принцип на Мъдростта. Низшият мъжки принцип съществува във всеки човек – мъж или жена. Този принцип се проявява обикновено в хора, които обичат да властват, да господарстват, да се налагат на другите. Който прилага този принцип, той го изпитва и върху себе си. Господарят, който малтретира слугата си, трябва да знае, че и слугата му може да го малтретира; учителят, който малтретира ученика си, трябва да знае,

че и ученикът може да го малтретира; майката, която малтретира дъщеря си, трябва да знае, че и дъщеря ѝ може да я малтретира; бащата, който малтретира сина си, трябва да знае, че и синът може да го малтретира. На всяко действие има и противодействие.

Помнете, че каквото намисли човек да направи и не може да го изпълни, друг някой вече го е направил. За пример, ако някой иска да стане велик учен, философ, музикант, или художник, но няма условия за това, непременно друг някой е станал вече такъв. Някой иска да стане цар, но няма условия; вместо него, друг някой е станал вече цар. В Природата две еднакви служби в един и същ момент не се дават. Ето защо, ако искате да постигнете нещо, пожелайте това, което в даден момент никой не желае. Искате ли някаква служба, изберете такава, за която няма кандидати. Ако пък това, което вие желаете, го е постигнал друг някой, радвайте се на неговото постижение. Като се радвате на благото на другите, и вие придобивате нещо. Вие живеете в един свят, в който благото и постижението на едного е благо и постижение на всички. Един ден по закона на наследствеността и вие ще наследите нещо от богатата и постиженията на вашите предшественици.

Като наблюдавате проявите и убежденията на религиозните хора, ще видите, че едни от тях поддържат идеята, че без образование не може; други поддържат идеята, че без образование може. Които имат образование, поддържат първата идея, които не са учили и са останали без образование, поддържат втората идея. Всеки човек трябва да се учи. Каквото знание и да ви се представи да придобиете, не се отказвайте от него. Не можеш ли да се учиш, не препоръчвай невежеството. Ще кажете, че знанието възгордява. Знание без Любов възгордява. Знанието е свързано с Мъдростта. При това, ако знанието не се превърне в сила, не е истинско. Истинското знание крие в себе си динамическа сила, която трябва да се приложи в работа. Следователно, ако Мъдростта не може да роди знание; ако знанието не може да се превърне в сила и ако силата не може да бъде

продуктивна, да се превърне в работа, човек нищо не придобива. Знание е това, което подмладява човека.

Съвременните хора се стремят към знание, стават учени, но вместо да стават по-млади, те остаряват. Защо? Защото живеят с мислите, чувствата и разбиранията на своите деди и прадеди. По този начин те се свързват с тях. Тъй щото, искате ли да се подмладите, откажете се от разбиранията на вашите деди и прадеди. Откажете се от ревността в Любовта, която прави човека преждевременно стар. Защо трябва да ревнувате? Защо се страхувате да не откраднат възлюбения или възлюбената ви? Кой може да открадне Любовта на човека? Истинска Любов съществува само между сродни души. Обикновено те рядко се срещат на Земята. Ако единият е на Земята, другият е в Божествения свят. Обаче те могат да бъдат свързани в съзнанието си. И тогава, каквото единият мисли и чувства, другият го възприема и изпълнява. Така свързани те имат импулс да работят, да изпълняват волята Божия. Макар да са разделени физически, те имат сила, подтик за разумна и съзнателна работа. Ако две сродни души се срещнат на Земята, радвайте се на тяхната Любов. Те изпращат от своята Любов и на вас. Оттук се вижда, че хората са скачени съдове.

Сега, желая ви да се пазите от следните неща: „От раба, когато се възпарява; от безумния, когато се насити с хляб; от омразната жена, когато се жени и от слугинята, когато замени господарката си.”

Желая ви да приложите Любовта, от която произтича животът и движението. Приложете Мъдростта, от която произлизат знанието и силата. Приложете Истината, която ражда свобода и простор. В приложението на Любовта, Мъдростта и Истината е смисълът на живота. С тях човек може да разрешава всички въпроси.

Пак ви пожелавам: Бъдете силни в Любовта. Бъдете силни в Мъдростта. Бъдете силни в Истината, която дава свобода и простор на човека за приложение на своите идеи.

Проявеният Дух в Любовта, проявеният Дух в Мъдростта, проявеният Дух в Истината носи всичките блага на живота, на Единния, Вечния Бог, извор на всички блага, в Когото всичко се обединява.

*14. Утринно слово, държано от Учителя на 27 януари, 1935 г.
София-Изгрев.*

СЪДЪРЖАНИЕ

УЧЕНИЕ И РАБОТА	5
<i>23 септември, 1934 г. гр. Русе</i>	
ПОСЛУШАНИЕ	16
<i>30 септември, 1934 г. гр. Русе</i>	
ПОСВЕЩЕНИЯ В ЖИВОТА	27
<i>7 октомври, 1934 г. София- Изгрев</i>	
КАИН И АВЕЛ	41
<i>14 октомври, 1934 г. София- Изгрев</i>	
ТЪНКИЯТ КОНЕЦ	55
<i>14 октомври, 1934 г. София- Изгрев</i>	
ЕЗИКЪТ НА ДЪГАТА	63
<i>18 ноември, 1934 г. София- Изгрев</i>	
ПЕТТЕ ПОСТИЖЕНИЯ	77
<i>25 ноември, 1934 г. София- Изгрев</i>	
ДОБРОТО ИМЕ	89
<i>2 декември, 1934 г. София- Изгрев</i>	
АБСОЛЮТНА И ОТНОСИТЕЛНА РЕАЛНОСТ	106
<i>9 декември, 1934 г. София- Изгрев</i>	
В НИНЕВИЯ	127
<i>16 декември, 1934 г. София- Изгрев</i>	
ПРАВИЯТ ПЪТ	147
<i>6 януари, 1935 г. София – Изгрев</i>	
ПРИЧИННИЯТ СВЯТ	163
<i>12 януари, 1935 г. София- Изгрев</i>	
ТОВАРЕНЕ И РАЗТОВАРВАНЕ	182
<i>20 януари, 1935 г. София- Изгрев</i>	
ПОДМЛАДЯВАНЕ	197
<i>27 януари, 1935 г. София- Изгрев</i>	

Учителят Беинса Дуно

УЧЕНИЕ И РАБОТА

Второ издание

Набор: Яна Попянева
Коректор: Венета Максимова

ИК „Жануа ‘98”
пл. „П. Р. Славейков” 11
Тел. 02/ 987 87 30
www.janua-98.com

Печат:
„Симолини ’94”

ISBN 978-954-376-087-9